

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ.ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**«ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ
ΝΟΜΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ - Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ»**

ΟΝ.ΜΟ ΦΟΙΤΗΤ: ΤΣΙΧΡΙΤΖΗ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΔΩΡΙΑΔΗΣ

ΠΥΡΓΟΣ, 2022

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία είχε ως αντικείμενο μελέτης τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και ειδικότερα τον πολιτιστικό, συνεδριακό τουρισμό στο νομό Μεσσηνίας. Ερευνήθηκαν οι απόψεις δείγματος δημοτών – επισκεπτών του νομού εάν και κατά πόσο υπάρχει δραστηριοποίηση από τους φορείς προς αυτή τη κατεύθυνση στα πλαίσια μιας σωστής πολιτικής που να αναβαθμίζει το τουριστικό προϊόν και να επιδιώκει κυρίως στόχους ανταγωνιστικότητας και πραγματικής ανάπτυξης μέσω των εναλλακτικών μορφών τουρισμού γενικότερα, αλλά και ειδικότερα από το πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό για την περιοχή.

Ολοκληρώνοντας τη πτυχιακή εργασία μου, αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω τον Καθηγητή μου **Κωνσταντίνο Θεοδωρίδη**, για τις κατευθύνσεις που μου έδωσε κατά τη διάρκεια της εκπόνησής της. Επίσης ευχαριστώ θερμά την οικογένεια μου για την υποστήριξη και την αμέριστη συμπαράσταση που μου προσέφεραν, καθ' όλη την διάρκεια των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι αναλυτές της τουριστικής αγοράς τα τελευταία χρόνια τείνουν να μιλούν για το νέο ταξιδιώτη. Είναι αυτός που έχει καλύτερη μόρφωση, είναι πιο συνειδητοποιημένος πολιτιστικά, πιο ευαίσθητος σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτισμού, πιο περίεργος και πιο αναλυτικός. Αυτοί οι ταξιδιώτες αναζητούν μια εναλλακτική λύση στις βασικές τάσεις των μεγάλων αγορών του μαζικού τουρισμού. Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν να διερευνηθεί εάν ο Νομός Μεσσηνίας δραστηριοποιείται στα πλαίσια μιας σωστής πολιτικής που να αναβαθμίζει το τουριστικό προϊόν και επιδιώκει κυρίως στόχους ανταγωνιστικότητας και πραγματικής ανάπτυξης μέσω των εναλλακτικών μορφών τουρισμού για την περιοχή. Ως περίπτωση μελέτης και για τη συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε πρωτογενής έρευνα μέσω ερωτηματολογίου και το δείγμα αποτέλεσαν δημότες και επισκέπτες του νομού Μεσσηνίας κατά το χρονικό διάστημα 15/1/2021 έως 30/3/2021 (N=100). Προκειμένου να ολοκληρωθεί η παρούσα μελέτη, διενεργήθηκε αρχικά μία περιγραφική βιβλιογραφική αναζήτηση. Ο σχεδιασμός της έρευνας ήταν διερευνητικός, περιγραφικός και οι συμμετέχοντες ανώνυμοι δημότες/επισκέπτες κλήθηκαν να απαντήσουν μέσω ενός δομημένου ερωτηματολογίου για το μέγεθος του βαθμού σημαντικότητας των εναλλακτικών μορφών τουρισμού όσον αφορά το Νομό Μεσσηνίας με πολιτιστικές και οικονομικές προεκτάσεις. Η ανάλυση των δεδομένων της ποσοτικής έρευνας ανέδειξαν, σε σημαντικό βαθμό, ότι ο σχεδιασμός και οι ενέργειες των φορέων του Νομού Μεσσηνίας πρέπει να αλλάξουν ως προς το τουριστικό προϊόν και οι αρμόδιοι να λάβουν υπόψη τους περισσότερους εναλλακτικούς τουριστικούς τομείς όσον αφορά την αναπτυξιακή πολιτιστική πολιτική.

Λέξεις-κλειδιά: τουρισμός, μορφές τουρισμού, εναλλακτικός τουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός, συνεδριακός τουρισμός, περιβάλλον, πολιτισμός, τοπική ανάπτυξη, αναπτυξιακή ταυτότητα, πολιτιστικές υποδομές, συνεδριακή υποδομή.

Abstract

Analysts of tourist market tend to talk about the new traveler in recent years. The new traveler is the one who was a better education, is culturally aware, sensitive to environmental and cultural issues as well as curious and analytical. These kinds of travelers are looking for an alternative solution to the basic of the big mass tourism markets. The purpose of this study was investigating whether the Prefecture of Messinia operates within the framework of a sound policy that will upgrade the tourism product and will mainly pursue goals of competitiveness and real development through alternative forms of tourism for the region. As a case of study for data collection, a primary survey was conducted through a questionnaire with sample consisted of citizens and visitors of Messinia Prefecture during the period 15/01/2021 to 30/03/2021 (N=100). A descriptive literature search was initially performed in order to complete the present study. The planning of the survey was exploratory, descriptive and the participating anonymous citizens/ visitors were asked to answer through a structured questionnaire on the magnitude of the importance of alternative forms of tourism as regards the Messinia Prefecture with cultural and economic implications. The analysis of the quantitative research of data showed, to a certain extent that the planning and actions of the bodies of Messinia Prefecture should change in terms of the tourism product and persons in charge of should take into account many of the alternative tourism sectors in relation to development cultural policy.

Key-words: tourism, types of tourism, alternative tourism, cultural tourism, conference tourism, environment, culture, regional development, developmental identity, cultural infrastructures, conference infrastructure.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πίνακας περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	ii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	iii
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	v
Κατάλογος εικόνων.....	vii
Κατάλογος διαγραμμάτων.....	viii
Κατάλογος Πινάκων	xii
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	1
1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1
1.1. Εισαγωγή.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	4
2. Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ	4
2.1. Γενικευμένη ορολογία του τουρισμού.....	4
2.2. Βασικές κατηγορίες και μορφές τουρισμού	5
2.2.1. Εναλλακτικός τουρισμός.....	8
2.2.2. Εναλλακτικοί τουρίστες	8
2.2.3. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού	10
2.2.4. Πολιτιστικός τουρισμός	11
2.2.5. Συνεδριακός Τουρισμός.....	13
2.2.6. Αγροτουρισμός	14
2.2.7. Θρησκευτικός Τουρισμός	14
2.2.8. Θεραπευτικός – Ιαματικός Τουρισμός	15
2.2.9. Ορεινός τουρισμός	15
2.2.10. Οικοτουρισμός.....	15
2.2.11. Γεωτουρισμός	16
2.2.12. Οινοτουρισμός.....	16
2.3. Καθοριστικοί παράγοντες για την ανοδική πορεία των εναλλακτικών μορφών τουρισμού ..	17
2.3.1. Θετικές επιδράσεις των εναλλακτικών μορφών τουρισμού για έναν τόπο	18
2.3.2. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού - Πολιτισμός ως μοχλός τοπικής ανάπτυξης	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	21
3. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΕΛΞΗΣ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....	21
3.1. Γενικά στοιχεία αναπτυξιακής ταυτότητας του νομού Μεσσηνίας.....	21
3.2. Γεωγραφική θέση νομού Μεσσηνίας	21

3.3.	<i>Διοικητικά – Μορφολογικά και κλιματικά στοιχεία του νομού Μεσσηνίας</i>	22
3.4.	<i>Δομές - Περιβάλλον - Μνημεία κατάλληλα για την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού στο νομό Μεσσηνίας</i>	25
3.4.1.	<i>Πόλεις - Τοπία με ιδιαίτερο φυσικό κάλος του νομού Μεσσηνίας</i>	25
3.4.2.	<i>Πολιτιστικοί – Αρχαιολογικοί χώροι του νομού Μεσσηνίας</i>	28
3.4.3.	<i>Πολιτιστικές Υποδομές του νομού Μεσσηνίας</i>	31
3.5.	<i>Συνεδριακή υποδομή του νομού Μεσσηνίας</i>	34
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο	36
4.	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	36
4.1.	Ερευνητική προσέγγιση – Μεθοδολογία έρευνας	36
4.2.	Περιγραφική ανάλυση δείγματος έρευνας	38
4.2.1.	Ανάλυση και σχολιασμός των δεδομένων του δείγματος	38
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο	102
5.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	102
5.1.	<i>Τα συμπεράσματα της έρευνας</i>	102
5.2.	<i>Αποτίμηση των αποτελεσμάτων της έρευνας</i>	103
5.3.	<i>Προτάσεις</i>	104
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	106
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	111

Κατάλογος εικόνων

Εικόνα 1: Οι δήμοι του νομού Μεσσηνίας σύμφωνα με το σχέδιο «Καλλικράτης».....	39
Εικόνα 2: Γεωμορφολογικός χάρτης Νομού Μεσσηνίας	2440

Κατάλογος διαγραμμάτων

Εικόνα 1: Οι δήμοι του νομού Μεσσηνίας σύμφωνα με το σχέδιο «Καλλικράτης»	23
Εικόνα 2: Γεωμορφολογικός χάρτης Νομού Μεσσηνίας	24
Πίνακας 4.2.1.1- Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά φύλο.....	39
Γράφημα 4.2.1.1-1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά φύλο ...	39
Πίνακας 4.2.1.1-2 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά ηλικιακή ομάδα	40
Γράφημα 4.2.1.1-2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά ηλικιακή ομάδα	40
Πίνακας 4.2.1.1-3 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά δημοτών/επισκεπτών	41
Γράφημα 4.2.1.1-3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά δημοτών/επισκεπτών	41
Πίνακας 4.2.1.1-4 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά επαγγελματική απασχόληση	42
Γράφημα 4.2.1.1-4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά επαγγελματική απασχόληση.....	42
Πίνακας 4.2.1.1-5 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά μορφωτικό επίπεδο	43
Γράφημα 4.2.1.1-5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά μορφωτικό επίπεδο.	43
Πίνακας 4.2.1.1-6 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά δραστηριότητα / επισκεψιμότητα στο Ν. Μεσσηνίας.....	44
Γράφημα 4.2.1.1-6 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά δραστηριότητα / επισκεψιμότητα στο Ν. Μεσσηνίας	45
Πίνακας 4.2.1.1-7.1 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Μαζικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	46
Γράφημα 4.2.1.1-7.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Μαζικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	46
Πίνακας 4.2.1.1-7.2 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Αγροτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας..	47
Γράφημα 4.2.1.1-7.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Αγροτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	48
Πίνακας 4.2.1.1-7.3 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Πολιτιστικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	49
Γράφημα 4.2.1.1-7.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Πολιτιστικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	49
Πίνακας 4.2.1.1-7.4 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Οικοτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας .	50
Γράφημα 4.2.1.1-7.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Οικοτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	51
Πίνακας 4.2.1.1-7.5 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Ορεινό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	52
Γράφημα 4.2.1.1-7.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Ορεινό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	52
Πίνακας 4.2.1.1-7.6 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Οινoturισμό στο Ν. Μεσσηνίας ..	53
Γράφημα 4.2.1.1-7.6 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Οινoturισμό στο 4.2.1.1-7.5 Ν. Μεσσηνίας	54
Πίνακας 4.2.1.1-7.7 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Γεωτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	55
Γράφημα 4.2.1.1-7.7 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Γεωτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	55
Πίνακας 4.2.1.1-7.8 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	56

Γράφημα 4.2.1.1-7.8 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	57
Πίνακας 4.2.1.1-7.9 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	58
Γράφημα 4.2.1.1-7.9 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	58
Πίνακας 4.2.1.1-7.10 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	59
Γράφημα 4.2.1.1-7.10 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	60
Πίνακας 4.2.1.1-8.1 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για Επαγγελματικούς Σκοπούς στο Ν. Μεσσηνίας	61
Γράφημα 4.2.1.1-8.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Επαγγελματικούς Σκοπούς στο Ν. Μεσσηνίας	61
Πίνακας 4.2.1.1-8.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Ολιγοήμερες Διακοπές πολιτιστικού ενδιαφέροντος στο Ν. Μεσσηνίας.....	62
Γράφημα 4.2.1.1-8.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Ολιγοήμερες Διακοπές πολιτιστικού ενδιαφέροντος στο Ν. Μεσσηνίας	63
Πίνακας 4.2.1.1-8.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	64
Γράφημα 4.2.1.1-8.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	64
Πίνακας 4.2.1.1-8.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	65
Γράφημα 4.2.1.1-8.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	66
Πίνακας 4.2.1.1-8.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Πολιτιστικό- Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	67
Γράφημα 4.2.1.1-8.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Πολιτιστικό - Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	67
Πίνακας 4.2.1.1-9.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Φυσικό Περιβάλλον του Ν. Μεσσηνίας	68
Γράφημα 4.2.1.1-9.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Φυσικό Περιβάλλον του Ν. Μεσσηνίας.....	68
Πίνακας 4.2.1.1-9.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα ο Παραδοσιακός Χαρακτήρας του Ν. Μεσσηνίας	69
Γράφημα 4.2.1.1-9.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα ο Παραδοσιακός Χαρακτήρας του Ν. Μεσσηνίας.....	70
Πίνακας 4.2.1.1-9.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα τα Αξιοθέατα – Ιστορία του Ν. Μεσσηνίας.....	71
Γράφημα 4.2.1.1-9.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα τα Αξιοθέατα – Ιστορία του Ν. Μεσσηνίας	71
Πίνακας 4.2.1.1-9.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Χαμηλό Κόστος και την Υψηλή Ποιότητα Υπηρεσιών του Ν. Μεσσηνίας	72
Γράφημα 4.2.1.1-9.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Χαμηλό Κόστος και την Υψηλή Ποιότητα Υπηρεσιών του Ν. Μεσσηνίας	73

Πίνακας 4.2.1.1-9.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα την Προσβασιμότητα του Ν. Μεσσηνίας	74
Γράφημα 4.2.1.1-9.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα την Προσβασιμότητα του Ν. Μεσσηνίας	74
Πίνακας 4.2.1.1-10.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τα Ξενοδοχεία του Ν. Μεσσηνίας.....	75
Γράφημα 4.2.1.1-10.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τα Ξενοδοχεία του Ν. Μεσσηνίας	76
Πίνακας 4.2.1.1-10.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Συνεδριακοί Χώροι του Ν. Μεσσηνίας	76
Γράφημα 4.2.1.1-10.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Συνεδριακοί Χώροι του Ν. Μεσσηνίας	77
Πίνακας 4.2.1.1-10.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Αίθουσες Επαγγελματικών Συνεδριάσεων του Ν. Μεσσηνίας	78
Γράφημα 4.2.1.1-10.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Αίθουσες Επαγγελματικών Συνεδριάσεων του Ν. Μεσσηνίας	78
Πίνακας 4.2.1.1-10.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τους Παραδοσιακούς Ξενώνες του Ν. Μεσσηνίας	79
Γράφημα 4.2.1.1-10.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τους Παραδοσιακούς Ξενώνες του Ν. Μεσσηνίας	80
Πίνακας 4.2.1.1-10.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Εγκαταστάσεις για Αθλήματα στο Νερό του Ν. Μεσσηνίας.....	81
Γράφημα 4.2.1.1-10.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των «Μονοπατιών για Περιπάτους / Πρόσβαση σε αξιοθέατα» του Ν. Μεσσηνίας	81
Πίνακας 4.2.1.1-11 – Κατανομή συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της ποιότητας του Πολιτιστικού και Συνεδριακού τουρισμού στο Ν. Μεσσηνίας	82
Γράφημα 4.2.1.1-11 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της ποιότητας τουρισμού στο Ν. Μεσσηνίας	82
Πίνακας 4.2.1.1-12 – Κατανομή συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της υπάρχουσας τουριστικής προβολής του Ν. Μεσσηνίας	83
Γράφημα 4.2.1.1-12 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της υπάρχουσας πολιτιστικής και συνεδριακής τουριστικής προβολής του Ν. Μεσσηνίας	84
Πίνακας 4.2.1.1-13 – Κατανομή συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της επίδρασης των τουριστικών πρακτορείων στην προσέλευση τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας.....	85
Γράφημα 4.2.1.1-13 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της επίδρασης των τουριστικών πρακτορείων στην προσέλευση τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας	85
Πίνακας 4.2.1.1-14.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τους επαγγελματικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας	86

Γράφημα 4.2.1.1-14.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τους επαγγελματικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας.....	86
Πίνακας 4.2.1.1-14.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών για πολιτιστικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας....	87
Γράφημα 4.2.1.1-14.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών για πολιτιστικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας	88
Πίνακας 4.2.1.1-14.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών την Αναψυχή, στο Ν. Μεσσηνίας	89
Γράφημα 4.2.1.1-14.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών την Αναψυχή, στο Ν. Μεσσηνίας	89
Πίνακας 4.2.1.1-14.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αγροτουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας.....	90
Γράφημα 4.2.1.1-14.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αγροτουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας	91
Πίνακας 4.2.1.1-14.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών το Θρησκευτικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας ..	92
Γράφημα 4.2.1.1-14.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών το Θρησκευτικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας	92
Πίνακας 4.2.1.1-14.6– Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αθλητικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας.....	93
Γράφημα 4.2.1.1-14.6 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αθλητικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας	94
Πίνακας 4.2.1.1-15.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι το Οδικό Δίκτυο του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	95
Γράφημα 4.2.1.1-15.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι το Οδικό Δίκτυο του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	95
Πίνακας 4.2.1.1-15.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Εξυπηρέτηση Επισκεπτών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	96
Γράφημα 4.2.1.1-15.2– Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Εξυπηρέτηση Επισκεπτών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	97
Πίνακας 4.2.1.1-15.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Προβολής του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	98
Γράφημα 4.2.1.1-15.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Προβολής του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	98
Πίνακας 4.2.1.1-15.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Υποδομών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης.....	100
Γράφημα 4.2.1.1-15.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Υποδομών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	100

Κατάλογος Πινάκων

Εικόνα 1: Οι δήμοι του νομού Μεσσηνίας σύμφωνα με το σχέδιο «Καλλικράτης»	23
Εικόνα 2: Γεωμορφολογικός χάρτης Νομού Μεσσηνίας	24
Πίνακας 4.2.1.1- Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά φύλο.....	39
Γράφημα 4.2.1.1-1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά φύλο ...	39
Πίνακας 4.2.1.1-2 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά ηλικιακή ομάδα	40
Γράφημα 4.2.1.1-2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά ηλικιακή ομάδα	40
Πίνακας 4.2.1.1-3 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά δημοτών/επισκεπτών	41
Γράφημα 4.2.1.1-3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά δημοτών/επισκεπτών	41
Πίνακας 4.2.1.1-4 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά επαγγελματική απασχόληση	42
Γράφημα 4.2.1.1-4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά επαγγελματική απασχόληση.....	42
Πίνακας 4.2.1.1-5 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά μορφωτικό επίπεδο	43
Γράφημα 4.2.1.1-5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά μορφωτικό επίπεδο.	43
Πίνακας 4.2.1.1-6 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά δραστηριότητα / επισκεψιμότητα στο Ν. Μεσσηνίας.....	44
Γράφημα 4.2.1.1-6 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά δραστηριότητα / επισκεψιμότητα στο Ν. Μεσσηνίας	45
Πίνακας 4.2.1.1-7.1 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Μαζικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	46
Γράφημα 4.2.1.1-7.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Μαζικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	46
Πίνακας 4.2.1.1-7.2 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Αγροτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας..	47
Γράφημα 4.2.1.1-7.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Αγροτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	48
Πίνακας 4.2.1.1-7.3 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Πολιτιστικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	49
Γράφημα 4.2.1.1-7.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Πολιτιστικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	49
Πίνακας 4.2.1.1-7.4 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Οικοτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας .	50
Γράφημα 4.2.1.1-7.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Οικοτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	51
Πίνακας 4.2.1.1-7.5 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Ορεινό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	52
Γράφημα 4.2.1.1-7.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Ορεινό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	52
Πίνακας 4.2.1.1-7.6 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Οινοτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας ..	53
Γράφημα 4.2.1.1-7.6 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Οινοτουρισμό στο 4.2.1.1-7.5 Ν. Μεσσηνίας	54
Πίνακας 4.2.1.1-7.7 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Γεωτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	55
Γράφημα 4.2.1.1-7.7 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Γεωτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	55

Πίνακας 4.2.1.1-7.8 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	56
Γράφημα 4.2.1.1-7.8 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	57
Πίνακας 4.2.1.1-7.9 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	58
Γράφημα 4.2.1.1-7.9 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	58
Πίνακας 4.2.1.1-7.10 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	59
Γράφημα 4.2.1.1-7.10 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	60
Πίνακας 4.2.1.1-8.1 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για Επαγγελματικούς Σκοπούς στο Ν. Μεσσηνίας	61
Γράφημα 4.2.1.1-8.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Επαγγελματικούς Σκοπούς στο Ν. Μεσσηνίας	61
Πίνακας 4.2.1.1-8.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Ολιγοήμερες Διακοπές πολιτιστικού ενδιαφέροντος στο Ν. Μεσσηνίας.....	62
Γράφημα 4.2.1.1-8.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Ολιγοήμερες Διακοπές πολιτιστικού ενδιαφέροντος στο Ν. Μεσσηνίας	63
Πίνακας 4.2.1.1-8.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	64
Γράφημα 4.2.1.1-8.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	64
Πίνακας 4.2.1.1-8.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	65
Γράφημα 4.2.1.1-8.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	66
Πίνακας 4.2.1.1-8.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Πολιτιστικό- Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας	67
Γράφημα 4.2.1.1-8.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Πολιτιστικό - Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας.....	67
Πίνακας 4.2.1.1-9.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Φυσικό Περιβάλλον του Ν. Μεσσηνίας	68
Γράφημα 4.2.1.1-9.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Φυσικό Περιβάλλον του Ν. Μεσσηνίας.....	68
Πίνακας 4.2.1.1-9.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα ο Παραδοσιακός Χαρακτήρας του Ν. Μεσσηνίας	69
Γράφημα 4.2.1.1-9.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα ο Παραδοσιακός Χαρακτήρας του Ν. Μεσσηνίας.....	70
Πίνακας 4.2.1.1-9.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα τα Αξιοθέατα – Ιστορία του Ν. Μεσσηνίας	71
Γράφημα 4.2.1.1-9.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα τα Αξιοθέατα – Ιστορία του Ν. Μεσσηνίας	71
Πίνακας 4.2.1.1-9.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Χαμηλό Κόστος και την Υψηλή Ποιότητα Υπηρεσιών του Ν. Μεσσηνίας	72

Γράφημα 4.2.1.1-9.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Χαμηλό Κόστος και την Υψηλή Ποιότητα Υπηρεσιών του Ν. Μεσσηνίας	73
Πίνακας 4.2.1.1-9.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα την Προσβασιμότητα του Ν. Μεσσηνίας	74
Γράφημα 4.2.1.1-9.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα την Προσβασιμότητα του Ν. Μεσσηνίας	74
Πίνακας 4.2.1.1-10.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τα Ξενοδοχεία του Ν. Μεσσηνίας.....	75
Γράφημα 4.2.1.1-10.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τα Ξενοδοχεία του Ν. Μεσσηνίας	76
Πίνακας 4.2.1.1-10.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Συνεδριακοί Χώροι του Ν. Μεσσηνίας 76	76
Γράφημα 4.2.1.1-10.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Συνεδριακοί Χώροι του Ν. Μεσσηνίας	77
Πίνακας 4.2.1.1-10.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Αίθουσες Επαγγελματικών Συνεδριάσεων του Ν. Μεσσηνίας	78
Γράφημα 4.2.1.1-10.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Αίθουσες Επαγγελματικών Συνεδριάσεων του Ν. Μεσσηνίας	78
Πίνακας 4.2.1.1-10.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τους Παραδοσιακούς Ξενώνες του Ν. Μεσσηνίας	79
Γράφημα 4.2.1.1-10.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τους Παραδοσιακούς Ξενώνες του Ν. Μεσσηνίας	80
Πίνακας 4.2.1.1-10.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Εγκαταστάσεις για Αθλήματα στο Νερό του Ν. Μεσσηνίας.....	81
Γράφημα 4.2.1.1-10.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των «Μονοπατιών για Περιπάτους / Πρόσβαση σε αξιοθέατα» του Ν. Μεσσηνίας	81
Πίνακας 4.2.1.1-11 – Κατανομή συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της ποιότητας του Πολιτιστικού και Συνεδριακού τουρισμού στο Ν. Μεσσηνίας	82
Γράφημα 4.2.1.1-11 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της ποιότητας τουρισμού στο Ν. Μεσσηνίας	82
Πίνακας 4.2.1.1-12 – Κατανομή συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της υπάρχουσας τουριστικής προβολής του Ν. Μεσσηνίας	83
Γράφημα 4.2.1.1-12 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της υπάρχουσας πολιτιστικής και συνεδριακής τουριστικής προβολής του Ν. Μεσσηνίας84	84
Πίνακας 4.2.1.1-13 – Κατανομή συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της επίδρασης των τουριστικών πρακτορείων στην προσέλευση τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας.....	85
Γράφημα 4.2.1.1-13 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της επίδρασης των τουριστικών πρακτορείων στην προσέλευση τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας	85

Πίνακας 4.2.1.1-14.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τους επαγγελματικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας	86
Γράφημα 4.2.1.1-14.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τους επαγγελματικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας.....	86
Πίνακας 4.2.1.1-14.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών για πολιτιστικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας....	87
Γράφημα 4.2.1.1-14.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών για πολιτιστικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας	88
Πίνακας 4.2.1.1-14.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών την Αναψυχή, στο Ν. Μεσσηνίας	89
Γράφημα 4.2.1.1-14.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών την Αναψυχή, στο Ν. Μεσσηνίας	89
Πίνακας 4.2.1.1-14.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αγροτουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας.....	90
Γράφημα 4.2.1.1-14.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αγροτουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας	91
Πίνακας 4.2.1.1-14.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών το Θρησκευτικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας ..	92
Γράφημα 4.2.1.1-14.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών το Θρησκευτικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας	92
Πίνακας 4.2.1.1-14.6– Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αθλητικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας.....	93
Γράφημα 4.2.1.1-14.6 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αθλητικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας	94
Πίνακας 4.2.1.1-15.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι το Οδικό Δίκτυο του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	95
Γράφημα 4.2.1.1-15.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι το Οδικό Δίκτυο του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	95
Πίνακας 4.2.1.1-15.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Εξυπηρέτηση Επισκεπτών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	96
Γράφημα 4.2.1.1-15.2– Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Εξυπηρέτηση Επισκεπτών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	97
Πίνακας 4.2.1.1-15.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Προβολής του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης	98
Γράφημα 4.2.1.1-15.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Προβολής του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης.....	98
Πίνακας 4.2.1.1-15.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Υποδομών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης.....	100

Γράφημα 4.2.1.1-15.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Υποδομών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης..... 100

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1. Εισαγωγή

Ο τουρισμός σήμερα αποτελεί μια οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική δραστηριότητα που κινείται σε τοπικό και διεθνές επίπεδο και για πολλές εθνικές οικονομίες η πρωταρχική παραγωγική διαδικασία που λειτουργεί σαν βασική πηγή εισοδήματος. Οι αναλυτές της τουριστικής αγοράς τείνουν να μιλούν για το νέο ταξιδιώτη. Είναι αυτός που έχει καλύτερη μόρφωση, είναι πιο συνειδητοποιημένος πολιτιστικά, πιο ευαίσθητος σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτισμού, πιο περίεργος και πιο αναλυτικός. Αυτοί οι άνθρωποι αναζητούν μια εναλλακτική στις βασικές τάσεις των μεγάλων αγορών μαζικού τουρισμού. Μια τέτοια μορφή εναλλακτικού τουρισμού είναι και ο «πολιτιστικός τουρισμός» στον οποίον μετέχει προνομιακά ως πολιτιστικό προϊόν και ο άκρως αλληλεπιδραστικός «συνεδριακός τουρισμός».

Στη βιβλιογραφία υπάρχει ευρεία γκάμα από τυπολογίες, μορφές και κατηγορίες του τουρισμού, οι οποίες ταξινομούνται με διάφορα κριτήρια. Γενικά, υποστηρίζεται ότι οι εννοιολογικές οριοθετήσεις των διαφόρων μορφών τουρισμού καθορίζονται από τέσσερις βασικούς παράγοντες:

- ✓ Το βασικό κίνητρο ή το σύνολο των κινήτρων που οδηγούν τον τουρίστα στο ταξίδι,
 - ✓ τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του ταξιδιού,
 - ✓ τη χρονική περίοδο πραγματοποίησης της κάθε μορφής ταξιδιού,
 - ✓ τις συνέπειες κάθε μορφής τουρισμού στην τοπική ανάπτυξη
- (Σφακιανάκης, 2000).

Τις τελευταίες δεκαετίες αναπτύσσονται όλο και πιο συστηματικά οι ειδικές μορφές τουρισμού, «που προσφέρουν τη δυνατότητα στους ταξιδιώτες να εμπλουτίσουν τις δραστηριότητές τους και με προγράμματα εξειδικευμένων δράσεων, όπως είναι ο πολιτισμικός, θρησκευτικός τουρισμός, συνεδριακός τουρισμός, θεραπευτικός – ιαματικός τουρισμός, οικολογικός τουρισμός, αγροτουρισμός κ.λπ.» (Doswell, 2002, σελ. 23).

Ο τουρισμός είναι λοιπόν μια δυναμική υπαρκτή πραγματικότητα κατά τον 21ο αιώνα και συγγραφείς – ερευνητές, οικονομολόγοι, κοινωνιολόγοι, δημοσιογράφοι, κρατικοί και

διεθνείς φορείς αποπειρώνται να ορίσουν την έννοια και το περιεχόμενο αυτού του όρου, διατυπώνοντας τις περισσότερες φορές ορισμούς που θεωρούνται ελλιπείς. «Κοινός τόπος όλων αυτών των εννοιολογικών προσεγγίσεων είναι ότι ο τουρισμός περιλαμβάνει όλα τα ταξίδια διάρκειας άνω των 24 ωρών για λόγους ψυχαγωγίας, εργασίας, σπουδών, υγείας» (Καραγιάννης & Έξαρχος, 2006, σελ. 40).

Πέρα από την ανάπτυξη και τη βελτιστοποίηση της κλασικής μορφής του τουριστικού προϊόντος «ήλιου και θάλασσας», παράλληλη ανάπτυξη παρουσιάζουν και οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού, οι οποίες επιμηκύνουν την τουριστική περίοδο και προωθούν την αξιοποίηση τοπικών τουριστικών πόρων που βρίσκονται σε αναξιοποίητη κατάσταση. Αυτή η πτυχιακή εργασία θα εξετάσει τις βασικότερες έννοιες που σχετίζονται με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού γενικότερα στην Ελλάδα, καθώς θα προσδιοριστεί ειδικότερα η αναγκαιότητα, όπως και οι προοπτικές ανάπτυξης του πολιτιστικού - συνεδριακού τουρισμού στο Νομό Μεσσηνίας.

Ο εναλλακτικός πολιτιστικός τουρισμός αναζητά και προστατεύει την τοπική κουλτούρα και φέρνει κοντά του την τοπική κοινότητα με τρόπο τέτοιο που όλοι βγαίνουν ωφελημένοι. Στόχος της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι να αναλύσει την έννοια του τουρισμού, πότε ξεκίνησε, ποιες είναι οι μορφές του εστιάζοντας κυρίως στην γενική έννοια του εναλλακτικού τουρισμού, αλλά και στη σχέση του τουρισμού με το πολιτιστικό προϊόν που προωθεί και αναδεικνύει ο Νομός Μεσσηνίας. Πιο συγκεκριμένα, σκοπός της είναι η διερεύνηση των απόψεων ανώνυμων δημοτών και επισκεπτών του Νομού Μεσσηνίας, σχετικά με την προώθηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού για την περιοχή και συγκεκριμένα μέσω του πολιτιστικού και συνεδριακού τουρισμού.

Ο σχεδιασμός της έρευνας είναι διερευνητικός, περιγραφικός και οι συμμετέχοντες ανώνυμοι δημότες/επισκέπτες θα κληθούν να απαντήσουν μέσω ενός ερωτηματολογίου για το μέγεθος του βαθμού σημαντικότητας των εναλλακτικών μορφών τουρισμού όσον αφορά το Νομό Μεσσηνίας με πολιτιστικές και οικονομικές προεκτάσεις, με βάση την πενταβάθμια κλίμακα Likert.

Στο πρώτο κεφάλαιο, γίνεται αναφορά σε βασικά στοιχεία ανάλυσης του θέματος και διεκπεραίωσης της εν λόγω πτυχιακής εργασίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, θα αναλυθούν οι βασικότερες έννοιες που σχετίζονται με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, καθώς θα προσδιοριστεί η αναγκαιότητα και οι προοπτικές ανάπτυξης των εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Βιβλιογραφία, ελληνική και ξένη,

διαδικτυακοί τόποι, άρθρα από εφημερίδες και άλλες έρευνες θα συντελέσουν στη δημιουργία μιας γενικής στο θεωρητικό μέρος καθοδήγησης και πληροφόρησης για τη διεκπεραίωση της έρευνας.

Στο τρίτο κεφάλαιο, θα γίνει περιγραφή γενικά για τις εναλλακτικές μορφές της τουριστικής υποδομής και αναπτυξιακής ταυτότητας του Νομού Μεσσηνίας, με έμφαση στα πολιτιστικά, αρχαιολογικά αξιοθέατα της περιοχής, όπως και στο συνεδριακό τουρισμό. Το Ειδικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης Μεσσηνίας θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη του κεφαλαίου.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, θα γίνει η ερευνητική προσέγγιση του θέματος, θα καταγραφούν τα ερευνητικά ερωτήματα όπως και η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί όσον αφορά την στατιστική ανάλυση για την διεκπεραίωση της έρευνας. Επίσης, θα γίνει η παρουσίαση των αποτελεσμάτων, μέσω πινάκων και διαγραμμάτων που θα προκύψουν από τη στατιστική ανάλυση της έρευνας και τέλος στο τελευταίο κεφάλαιο ο σχολιασμός αυτών και τα ειδικά συμπεράσματα που θα προκύψουν από την προαναφερθείσα πρωτογενή έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2. Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ

2.1. Γενικευμένη ορολογία του τουρισμού

Σε παγκόσμια κλίμακα ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους βασικότερους μοχλούς ανάπτυξης της οικονομίας. Η δυναμική του άρχισε να διαφαίνεται τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες, όπου άρχισε να μετατρέπεται σταδιακά σε κοινωνικό φαινόμενο. Ο όρος τουρισμός έχει αγγλική προέλευση από τον αντίστοιχο αγγλικό όρο «touring» που προέρχεται από την γαλλική λέξη «tour» που σημαίνει γύρος περιοδεία, ταξίδι.

Η λέξη τουρίστας (tourist) χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το 1800, ενώ το 1811 πρωτοεμφανίστηκε ο όρος τουρισμός (tourism) για να δηλώσει με επεξηγηματικό τρόπο την πρακτική να ταξιδεύει κανείς για λόγους ευχαρίστησης. Ωστόσο, η λέξη προσέλαβε αρνητικούς συνειρμούς, καθώς υποδήλωνε τα φτηνά ομαδικά ταξίδια και συνοδευόταν από ένα είδος βρετανικής υπεροψίας απέναντι στους ξένους. Αντίθετα, οι όροι «ταξίδι και ταξιδιώτης διατήρησαν τη θετική σημασία τους, καθώς συνδέονταν με την εικόνα των πρώτων ταξιδευόντων, οι οποίοι προέρχονταν από την εύπορη, μορφωμένη ή αριστοκρατική elite» (Αποστολόπουλος & Σδράλη, 2009, σελ. 51).

Παρόλα αυτά η έννοια του τουρισμού περικλείει μια δυναμική υπαρκτή πραγματικότητα. Κατά τον 21ο αιώνα διάφοροι συγγραφείς – ερευνητές, οικονομολόγοι, κοινωνιολόγοι, δημοσιογράφοι, κρατικοί και διεθνείς φορείς αποπειράονται να ορίσουν την έννοια και το περιεχόμενο αυτού του όρου, διατυπώνοντας τις περισσότερες φορές ορισμούς που θεωρούνται ελλιπείς. Κοινός τόπος όλων αυτών των εννοιολογικών προσεγγίσεων «είναι ότι ο τουρισμός περιλαμβάνει όλα τα ταξίδια διάρκειας άνω των 24 ωρών για λόγους ψυχαγωγίας, εργασίας, σπουδών, υγείας» (Καραγιάννης & Έξαρχος, 2006, σελ. 21).

Τουρισμός, όπως αναφέρει ο Medecin, «είναι μια δραστηριότητα ευκαιρίας που συνίσταται στο να ταξιδεύει κανείς μακριά από τον τόπο διαμονής του για διασκέδαση, για ανάπαυση, για εμπλουτισμό των εμπειριών του και την ανύψωση του πνευματικού επιπέδου από την παρουσίαση νέων μορφών ανθρώπινης δράσης και από τις εικόνες μιας άγνωστης φύσης» (Αποστολόπουλος & Σδράλη, 2009, σελ. 51).

Σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Επιστημόνων Τουρισμού, (International Association of Scientific Experts on Tourism – Aiest: www.aiest.org) «τουρισμός είναι το σύνολο των

φαινομένων και των σχέσεων που προκύπτουν από το ταξίδι και τη διαμονή μη μόνιμων κατοίκων σε έναν προορισμό, εφόσον δεν οδηγούν σε μόνιμη διαμονή στον προορισμό και δεν συνδέονται με κάποια κερδοσκοπική δραστηριότητα».

Αξίζει να σημειώσουμε ότι ο περιηγητής (τουρίστας) της παλιάς εποχής ήταν άνθρωπος που διέθετε χρόνο και χρήμα για μεγάλες διακοπές και περιηγήσεις. «Ο σύγχρονος περιηγητής στη γενικότερη μορφή του είναι ο εργαζόμενος άνθρωπος με μετρημένα εισοδήματα, που επιδιώκει σε μικρό σχετικά χρονικό διάστημα, να πετύχει το μεγαλύτερο αποτέλεσμα τουριστικής απόλαυσης. Οι σημερινές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες και η προέλευση τουριστών, καθιέρωσαν το νέο είδος τουρισμού που υπάρχει σήμερα, το οποίο όχι μόνο έχει κατακτήσει τον κόσμο αλλά έχει γίνει πια μια ανάγκη.

2.2. Βασικές κατηγορίες και μορφές τουρισμού

Ο τουρισμός σήμερα αποτελεί μια οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική δραστηριότητα που κινείται σε τοπικό και διεθνές επίπεδο και για πολλές εθνικές οικονομίες η πρωταρχική παραγωγική διαδικασία που λειτουργεί σαν βασική πηγή εισοδήματος. Καλύπτει σχεδόν όλα τα εισοδηματικά στρώματα και προσπαθεί να ικανοποιήσει τη βασική πλέον ανάγκη του ανθρώπου που είναι η δυνατότητα αλλαγής περιβάλλοντος και τρόπου ζωής, για ένα χρονικό διάστημα, που σε ποιότητα και ποσότητα ποικίλλει ανάλογα με τη διάθεση και το μέγεθος της δαπάνης που ο κάθε άνθρωπος έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει.

Λόγω ότι, το εύρος της τουριστικής αγοράς είναι μεγάλο, μετά από μακροχρόνιες παρατηρήσεις τμηματοποιήθηκε η τουριστική αγορά με βάση τα γεωγραφικά, κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά και την τουριστική συμπεριφορά, με σκοπό να διευκολυνθεί η ανάλυσή της και για να επιτευχθεί ένας καλός συνδυασμός τουριστικής αγοράς - τουριστικού προϊόντος και της προώθησής του. Στην τουριστική βιβλιογραφία υπάρχει ευρεία γκάμα από τυπολογίες, μορφές και κατηγορίες του τουρισμού, οι οποίες ταξινομούνται με διάφορα κριτήρια. Γενικά, υποστηρίζεται ότι οι εννοιολογικές οριοθετήσεις των διάφορων μορφών τουρισμού καθορίζονται από τέσσερις βασικούς παράγοντες (Κολτσιδόπουλος, 2005, σελ. 19-21):

- Το βασικό κίνητρο ή το σύνολο των κινήτρων που οδηγούν τον τουρίστα στο ταξίδι
- Τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του ταξιδιού
- Τη χρονική περίοδο πραγματοποίησης της κάθε μορφής ταξιδιού

- Τις συνέπειες κάθε μορφής τουρισμού στην τοπική ανάπτυξη.

Αναλυτικότερα:

- Ο ατομικός τουρισμός

Χαρακτηρίζεται από την ανεξάρτητη ατομική οργάνωση και εκτέλεση του ταξιδιού εκ μέρους των τουριστών και συνδυάζεται σε μεγάλο βαθμό, με ατομικά-ιδιωτικά μέσα μετακίνησης, όπως είναι τα αυτοκίνητα, τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα σκάφη κ.λπ., τόσο κατά τη μετάβαση όσο και κατά την διάρκεια της παραμονής του τουρίστα στη χώρα του τουριστικού του προορισμού. Η ανάπτυξη του ατομικού τουρισμού τα τελευταία χρόνια βασίζεται ολοένα και περισσότερο στο σύστημα ΙΤ (Individual Inclusive Tours), όπως και στην περίπτωση του συστήματος GIT (Group Inclusive Tours), το οποίο προσφέρει σε μεμονωμένα άτομα τουριστικά πακέτα, που στην απλούστερη τους μορφή περιλαμβάνουν, τον προορισμό, το μεταφορικό μέσο, το κατάλυμα και το πρόγευμα. Η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών συστημάτων βρίσκεται στον τρόπο με τον οποίο ο τουρίστας ταξιδεύει στον τουριστικό προορισμό που επιθυμεί να επισκεφτεί. Συγκεκριμένα, με το σύστημα GIT ο τουρίστας ταξιδεύει στον τουριστικό προορισμό της επιλογής του ομαδικά, ενώ με το σύστημα ΙΤ μεμονωμένα (Ηγουμενάκης & Κραβαρίτης, 2004, σελ. 22).

- Ο μαζικός τουρισμός

Είναι η κατηγορία εκείνη του τουρισμού που χαρακτηρίζεται από ομαδικότητα συμμετοχής τουριστών στις διάφορες φάσεις της τουριστικής δραστηριότητας. Σε καμιά περίπτωση δεν συνδέεται αποκλειστικά με τον τύπο τουρισμού διακοπών-αναψυχής μακράς διαμονής. Ο συλλογικός-ομαδικός χαρακτήρας του μαζικού τουρισμού αναφέρεται στον τρόπο οργάνωσης και εκτέλεσης της τουριστικής μετακίνησης, καθώς επίσης και στην συγκέντρωση των τουριστών στους τόπους της πρόσκαιρης βραχυχρόνιας διαμονής τους.

- Ο εσωτερικός τουρισμός

Αυτό το είδος τουρισμού πραγματοποιείται από τον ντόπιο πληθυσμό μιας χώρας μέσα πάντα, στα φυσικά της όρια, δηλαδή μέσα στην επικράτειά της. Συνήθως, ο εσωτερικός τουρισμός αναπτύσσεται περισσότερο κατά τη διάρκεια των κοινών διακοπών και αργιών, όπως την περίοδο των Χριστουγέννων, του Πάσχα και του καλοκαιριού (Ηγουμενάκης & Κραβαρίτης, 2004, σελ. 22).

- Ο εξωτερικός ή διεθνής τουρισμός

Πραγματοποιείται από άτομα που διαμένουν μόνιμα σε μια χώρα και την εγκαταλείπουν προσωρινά για να επισκεφτούν κάποια άλλη ή άλλες χώρες για τουριστικούς λόγους και με αυτόν τον τρόπο να ικανοποιήσουν συγκεκριμένες τουριστικές ανάγκες τους. Εξωτερικό τουρισμό έχει οποιαδήποτε χώρα, όταν οι μόνιμοι κάτοικοι άλλων χωρών την επισκέπτονται ή όταν μόνιμοι κάτοικοι της επισκέπτονται άλλες χώρες για τουριστικούς λόγους.

- Ο συνεχής τουρισμός

Ο συνεχής τουρισμός διαρκεί όλο το χρόνο, που σημαίνει ότι σε καμιά περίπτωση δεν επηρεάζονται οι δραστηριότητες του από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν όλες τις εποχές. Οι αντιπροσωπευτικότερες μορφές τουρισμού αυτής της κατηγορίας είναι ο συνεδριακός τουρισμός, ο τουρισμός κινήτρων, ο τουρισμός εκθέσεων, ο τουρισμός πόλης και ο μορφωτικός τουρισμός (Ηγουμενάκης & Κραβαρίτης, 2004, σελ. 18).

- Ο εποχικός τουρισμός

Χαρακτηριστική διάκριση του εποχικού τουρισμού είναι ότι δεν διαρκεί όλο το χρόνο. Οι δραστηριότητες του επηρεάζονται σημαντικά από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε διαφορετικές εποχές γι' αυτό το λόγο και αναστέλλονται για ένα μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα κάθε έτος. Οι αντιπροσωπευτικότερες μορφές τουρισμού αυτής της κατηγορίας είναι:

- ✓ «Φυσιολατρικός τουρισμός, σε όλες τις εξειδικευμένες μορφές του (που συνήθως περικλείονται στον ευρέως διαδεδομένο όρο «οικολογικός τουρισμός» ή «οικοτουρισμός»)
- ✓ Τρέκινγκ
- ✓ Ψάρεμα
- ✓ Διάφορες και εξειδικευμένες κατηγορίες πολιτιστικών ενδιαφερόντων (π.χ. που συνδέονται με την ιστορία, την τέχνη, την λογοτεχνία ή την αρχαιολογία)
- ✓ Φωτογραφία
- ✓ Καταδύσεις
- ✓ Ράφτινγκ
- ✓ Κρουαζιέρες σε ποτάμια
- ✓ Τουρισμός περιπέτειας έχοντας ως βάση κατασκηνώσεις
- ✓ Παρακολούθηση αθλητικών συναντήσεων – αγώνων
- ✓ Τουρισμός νέων – τουρισμός στο ύπαιθρο και τουρισμός περιπέτειας»

Οι αγορές αυτές διαμορφώνονται μέσα από τα κοινά ειδικά ενδιαφέροντα των ανθρώπων που τις αποτελούν. Αυτό το ενδιαφέρον – το κίνητρο – είναι πιο σημαντικό από τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά, π.χ. την ηλικία, το πολιτιστικό υπόβαθρο κ.λπ (Κολτσιδόπουλος, 2005, σελ. 19-21).

2.2.1. *Εναλλακτικός τουρισμός*

Αρκετοί είναι αυτοί που αναρωτιούνται γιατί θα πρέπει ο εναλλακτικός τουρισμός να αποτελεί ξεχωριστή κατηγορία αντί να εντάσσεται στον τουρισμό ειδικών ενδιαφερόντων.

Οι αναλυτές της τουριστικής αγοράς τείνουν να μιλούν για το νέο ταξιδιώτη. «Είναι αυτός που έχει καλύτερη μόρφωση, είναι πιο συνειδητοποιημένος πολιτιστικά, πιο ευαίσθητος σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτισμού, πιο περίεργος και πιο αναλυτικός. Αυτοί οι άνθρωποι αναζητούν μια εναλλακτική στις βασικές τάσεις των μεγάλων αγορών μαζικού τουρισμού. Δεν θέλουν μεγάλα και σύγχρονα ξενοδοχεία και βασίζονται συνήθως σε μικρές μονάδες διαμονής που αποτελούν τμήμα της τοπικής κοινότητας και αντικατοπτρίζουν τις αξίες και τον τρόπο ζωής του τόπου» (Doswell, 2002, σελ. 23).

Ο εναλλακτικός τουρισμός αναζητά και προστατεύει την τοπική κουλτούρα και φέρνει κοντά του την τοπική κοινότητα με τρόπο τέτοιο που όλοι βγαίνουν ωφελημένοι. «Είναι ένα είδος τουρισμού που υποστηρίζει τις τοπικές ανάγκες και προσδοκίες, προωθεί την τοπική μαγειρική, τη χρήση τοπικών υλικών και χειροτεχνίας, και την ανάπτυξη ενός μεγάλου εύρους άλλων υπηρεσιών τουριστικών, π.χ. τοπικές λαϊκές παραστάσεις, τρέκινγκ, εκθέσεις χειροτεχνίας, πολιτιστικές εκδηλώσεις. Επίσης ενισχύει τη δημιουργία και την ανάπτυξη τουριστικών επιχειρήσεων οι οποίες ανήκουν στον τοπικό πληθυσμό» (Doswell, 2002, σελ. 23).

2.2.2. *Εναλλακτικοί τουρίστες*

Αρκετοί άνθρωποι αναγνωρίζοντας τα προβλήματα που μπορεί να δημιουργήσει το κυρίαρχο μοντέλο του μαζικού τουρισμού οδηγήθηκαν στην αναζήτηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού (οικοτουρισμός, αγροτουρισμός, πολιτισμικός τουρισμός, ιστορικός τουρισμός). Αυτές οι μορφές σέβονται ταυτόχρονα την τοπική κοινωνία και τους επισκέπτες της, την πολιτιστική κληρονομιά και το περιβάλλον. Στόχος τους είναι να προσφέρουν ενδιαφέρουσες και εκπαιδευτικές διακοπές στους τουρίστες που ωφελούν ταυτόχρονα την τοπική κοινωνία και έχουν ως αποτέλεσμα την βιωσιμότητα των τουριστικών περιοχών. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (Π.Ο.Τ.) η έννοια της βιωσιμότητας των

τουριστικών περιοχών υπονοεί ότι οι τουριστικές πηγές (πολιτισμός, αξιοθέατα, φυσικό περιβάλλον) χρησιμοποιούνται από τους κατοίκους και τους επισκέπτες με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η ύπαρξη και η ομαλή λειτουργία τους για τις μελλοντικές γενιές.

Επίσης, ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) αναφέρει ότι οι τουρίστες που ακολουθούν αυτές τις μορφές διακοπών συχνά αυτοαποκαλούνται ταξιδιώτες. Η διαφορά μεταξύ τουρίστα και ταξιδιώτη είναι ότι ο πρώτος επισκέπτεται μια περιοχή με σκοπό να ψυχαγωγηθεί από εικόνες και εμπειρίες που δημιουργήθηκαν ειδικά για την τουριστική αγορά, ενώ ο δεύτερος επισκέπτεται μια περιοχή με σκοπό να μάθει και να βιώσει τον πολιτισμό και το περιβάλλον της, ακολουθώντας έξι βασικές αρχές.

- Προετοιμασία

Προετοιμάζεται για το ταξίδι του μαθαίνοντας την κουλτούρα, την ιστορία και τις συνήθειες των ανθρώπων της περιοχής.

- Επιλογή κατάλληλου τουριστικού πράκτορα

Βεβαιώνεται ότι η επιχείρηση του τουριστικού του πράκτορα είναι:

- α) Φιλική προς το περιβάλλον,
- β) υποστηρίζει προγράμματα τουριστικού ενδιαφέροντος,
- γ) χορηγεί πληροφορίες για τα είδη προς εξαφάνιση και για το εμπόριο παράνομων προϊόντων στην περιοχή που θα επισκεφθεί,
- δ) συνεργάζεται και προσλαμβάνει τοπικούς ξεναγούς και άλλο προσωπικό,
- ε) διοργανώνει τουριστικά προγράμματα τα οποία συνδέονται άμεσα με την τοπική κοινότητα,
- στ) έχει την δυνατότητα να προσφέρει χαμηλού κόστους καταλύματα.

- Σεβασμός στις τοπικές συνήθειες, στον πολιτισμό και στον τρόπο ζωής

Ο ταξιδιώτης συμπεριφέρεται στους ντόπιους με τον ίδιο τρόπο που θα ήθελε να του συμπεριφέρονται οι τουρίστες στο τόπο του. Σέβεται και προσπαθεί να συμμετέχει στις τοπικές συνήθειες. Δέχεται ότι οι άλλοι άνθρωποι έχουν διαφορετικό και όχι «λάθος» ή «κατώτερο» τρόπο ζωής.

- Υπεύθυνη περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική συμπεριφορά.

Γνωρίζει την περιοχή με τα πόδια, το ποδήλατο ή τα μαζικά μέσα μεταφοράς, αποφεύγει τα τουριστικά λεωφορεία ή τα ιδιωτικά αυτοκίνητα γιατί επιβαρύνουν την κυκλοφορία και συνεισφέρουν στην αύξηση της μόλυνσης του περιβάλλοντος. Αποφεύγει εκδρομές εκτός των κανονικών δρόμων γιατί είναι πιθανόν να βλάψει τμήματα του φυσικού περιβάλλοντος. Δεν λερώνει με σκουπίδια. Καταναλώνει τοπικά φαγητά και ποτά ώστε τα έξοδά του να ωφελούν την περιοχή που τον φιλοξενεί.

- Ρεαλιστική αυτοπαρουσίαση

Μοιράζεται με τους ντόπιους πληροφορίες σχετικές για την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική πραγματικότητα που αντιμετωπίζει στη χώρα του. Δεν ωραιοποιεί τη δυτική κοινωνία. Συζητά με τους ντόπιους τις ιδέες τους για την χώρα τους και τους τουρίστες.

- Συνέχιση της εμπειρίας μετά το τέλος των διακοπών.

Συμμετέχει σε περιβαλλοντικές ομάδες και υποστηρίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα στην χώρα του. Περιγράφει στους φίλους του εκτός από τα τουριστικά αξιοθέατα και την καθημερινή ζωή των ανθρώπων που συνάντησε. Η αύξηση του αριθμού των τουριστών που υιοθετούν τέτοιου είδους συμπεριφορές και αναζητούν εναλλακτικές μορφές διακοπών μπορεί να συνεισφέρει στη βιωσιμότητα (οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική) των τουριστικών περιοχών και να αποδυναμώσει το από πολλές απόψεις επιζήμιο μοντέλο του μαζικού τουρισμού που κυριαρχεί σήμερα στην παγκόσμια τουριστική αγορά.

2.2.3. *Εναλλακτικές μορφές τουρισμού*

Ως εναλλακτικές μορφές τουρισμού θεωρούνται αυτές πέραν του μαζικού τουρισμού, οι μορφές οι οποίες επιδιώκουν την αποφυγή αρνητικών και τη δημιουργία θετικών κοινωνικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών παραγόντων και επιπτώσεων.

Κύρια χαρακτηριστικά των μορφών αυτών είναι (Ιακωβίδου, 2006, σελ.3):

1. «Η μικρής κλίμακας, ελεγχόμενη και ρυθμιζόμενη ανάπτυξη.
2. Η ποικιλία δραστηριοτήτων σε ατομική/ανεξάρτητη βάση ή μικρής κλίμακας.
3. Η έμφαση στην απόκτηση εμπειριών για τις τοπικές κουλτούρες και στη διατήρηση των παραδοσιακών αξιών».

Τα τελευταία χρόνια αναπτύσσονται όλο και πιο συστηματικά οι ειδικές μορφές τουρισμού, που προσφέρουν τη δυνατότητα στους ταξιδιώτες να εμπλουτίσουν τις δραστηριότητές τους και με προγράμματα εξειδικευμένων δράσεων, όπως είναι ο

πολιτιστικός, ο συνεδριακός, ο αθλητικός τουρισμός, ο αγροτουρισμός, ο θρησκευτικός τουρισμός, ο θεραπευτικός – ιαματικός τουρισμός, ο οικολογικός τουρισμός, κ.λπ. «Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού αποτελούν πλέον έναν προσφιλή τουριστικό προορισμό όχι μόνο για διακοπές «κλασικού τύπου», αλλά και για όσους επιθυμούν να πραγματοποιήσουν διαφορετικές διακοπές, αναζητώντας εκτός από την ξεκούραση και την απόλαυση των αξιοθέατων μιας περιοχής και τη μοναδική εμπειρία, που προσφέρουν η φύση και τα “προϊόντα” της, ο θρησκευτικός πολιτισμός της αλλά και οι εξειδικευμένες υποδομές μιας τουριστικής βιομηχανίας» (Ιακωβίδου, 2006 σελ.3).

Οι Standeven & DeKnop (1999) συμπληρώνουν ότι οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού ακολουθούνται από εκείνους που είναι πιο καλά μορφωμένοι και προσθέτει ότι αυτές οι μορφές διαφοροποιούνται από τις άλλες γιατί δεν έχουν ως κύριο μέλημα τον μαζικό τουρισμό. Πιο συγκεκριμένα, ως εναλλακτικές μορφές τουρισμού χαρακτηρίζονται οι παρακάτω:

2.2.4. Πολιτιστικός τουρισμός

Σύμφωνα με την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων (ΥΠΕΠΘ, 2008) ο «πολιτιστικός τουρισμός» αποτελεί ένα από τα πιο παλιά και πιο δημοφιλή είδη τουρισμού. Από τους περασμένους αιώνες άτομα ή ολιγομελείς ομάδες περιηγητών, αναζητώντας τη γνώση, την εμπειρία και την προσωπική ανακάλυψη, πραγματοποιούσαν ταξίδια σε τόπους με αρχαιολογικό, ιστορικό, λαογραφικό ή πνευματικό – θρησκευτικό ενδιαφέρον, σε άγνωστα μέρη με διαφορετικό πολιτισμό και εθνολογικές ιδιομορφίες. Λίγες περιοχές μπορούν να ισχυριστούν ότι αναπτύσσουν ένα στρατηγικό σχέδιο «marketing» που να έχει ως στόχο τα προϊόντα πολιτιστικού τουρισμού. Αυτός όμως ο προσανατολισμός προορίζεται για πολύ δυναμικούς χώρους που έχουν μια εξαιρετική κληρονομιά ή εντάσσονται στα μεγάλα λεκανοπέδια του πολιτιστικού τουρισμού ή στην περιφέρεια σε μεγάλους χώρους διεθνούς φήμης. Για τις περισσότερες περιοχές, ο πολιτιστικός τουρισμός αποτελεί μόνο ένα στοιχείο μιας ευρύτερης προσφοράς στην οποία εντάσσονται άλλες δραστηριότητες όπως μακρινοί περίπατοι, φυσιολατρικός αθλητισμός κ.λπ. Πρόκειται μάλλον για τη δημιουργία ενός πολιτιστικού περιβάλλοντος που βασίζεται στην τοπική ταυτότητα, χωρίς ωστόσο να απομονώνεται σε μια ιστορική και γεωγραφική περιγραφή, η οποία μετατρέπει την περιοχή σε περιφέρεια – μουσείο. Εξάλλου χάρη σε αυτά τα προϊόντα πολιτιστικού περιβάλλοντος μπορούμε να πλησιάσουμε το μεγαλύτερο μέρος της πελατείας, εφόσον ο τουρισμός με

αποκλειστικό πολιτιστικό ενδιαφέρον δεν αντιπροσωπεύει παρά ένα πολύ μικρό τμήμα της αγοράς (ΥΠΕΠΘ, 2008).

Ο World Travel & Tourism Council (WTTC) θεωρεί πως πολιτιστικός τουρισμός είναι το ταξίδι που γίνεται με κίνητρο βασικά πολιτιστικό περιλαμβάνοντας εκπαιδευτικές περιηγήσεις, θεατρικές παραστάσεις, φεστιβάλ, προσκυνήματα, επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία, καθώς και τη μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος, του λαϊκού πολιτισμού και της τέχνης. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι πολιτιστικό τουρισμό έχουμε όταν ο επισκέπτης θέλει να κατανοήσει και να εκτιμήσει τον βασικό χαρακτήρα ενός τόπου και τον πολιτισμό του ως σύνολο, περιλαμβάνοντας:

- την ιστορία και την αρχαιολογία
- τον λαό και τον τρόπο ζωής του
- την πολιτιστική εξέλιξη
- τις τέχνες και την αρχιτεκτονική
- το φαγητό, το κρασί και την τοπική παραγωγή
- την κοινωνική, οικονομική και πολιτική δομή
- τη μορφολογία της περιοχής
- τα διάφορα φεστιβάλ και εκδηλώσεις (WTTC, 2015).

Ο (Π.Ο.Τ.) εκτιμά ότι ο πολιτιστικός τουρισμός αναπτύσσεται με ρυθμό 15% τον χρόνο και ότι το 37% όλων των διεθνών ταξιδιών περιλαμβάνει ένα πολιτιστικό στοιχείο. Από την άλλη πλευρά, ο μαζικός τουρισμός αναπτύσσεται με ρυθμό μόνο 8% τον χρόνο. Σύμφωνα με τις έρευνες, το προφίλ των πολιτιστικών τουριστών (σε σχέση με εκείνο των τουριστών που ακολουθούν τον μαζικό τουρισμό) φαίνεται να έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- ηλικία 45 ως 64 χρόνων,
- οι γυναίκες είναι περισσότερες από τους άντρες,
- μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- υψηλότερο εισόδημα,
- ξοδεύουν 10 ως 15% περισσότερα για κάθε ημέρα ταξιδιού,
- ξοδεύουν περισσότερα σε καταναλωτικά προϊόντα όπως σουβενίρ, χειροποίητα είδη, ρουχισμό κλπ. (WTTC, 2015).

2.2.5. Συνεδριακός Τουρισμός

Είναι ο τουρισμός που γίνεται κατά τη διάρκεια ενός συνεδρίου, στο οποίο οι σύνεδροι, που έχουν επαγγελματική ιδιότητα, ενημερώνονται, συζητούν και παίρνουν αποφάσεις για σημαντικά και κοινού ενδιαφέροντος θέματα, ενώ στον εκτός συνεδρίου χρόνο, επιδίδονται σε τουριστικές δραστηριότητες. Η πρώτη μορφή συνεδρίων ήταν ο θεσμός των Αμφικτυονιών στην Αρχαία Ελλάδα. Οι Αμφικτυονίες ήταν συγκεντρώσεις αντιπροσώπων των γειτονικών ελληνικών φυλών και αργότερα των γειτονικών πόλεων – κρατών, για λόγους αρχικά θρησκευτικούς και έπειτα πολιτικούς, πολεμικούς, φορολογικούς, επίλυσης τοπικών ζητημάτων κλπ. Στην σημερινή του μορφή ο συνεδριακός τουρισμός εμφανίστηκε στις ΗΠΑ τη δεκαετία του 1960, ακολουθούμενος και από άλλες μορφές επαγγελματικού τουρισμού (ΥΠΕΠΘ, 2008).

Πιο συγκεκριμένα, τα επαγγελματικά ταξίδια ονομάζονται οι μετακινήσεις που πραγματοποιούνται από επαγγελματίες οποιουδήποτε τομέα για επαγγελματικούς σκοπούς. Όταν τα ταξίδια αυτά εμπλουτίζονται από κάποιες παράπλευρες τουριστικές δραστηριότητες, τότε μιλάμε για την εναλλακτική μορφή τουρισμού που ονομάζεται επαγγελματικός τουρισμός. Στα πλαίσια του επαγγελματικού τουρισμού γίνονται ορισμένες διακρίσεις που αφορούν στο συγκεκριμένο σκοπό του ταξιδιού. Έτσι, όταν το ταξίδι πραγματοποιείται με σκοπό την συμμετοχή σε κάποιο συνέδριο, έκθεση, συμπόσιο κλπ., πρόκειται αντίστοιχα για συνεδριακό τουρισμό, τουρισμό εκθέσεων, συμποσίων κλπ. Στον επαγγελματικό τουρισμό υπάγεται επίσης και ο τουρισμός κινήτρων, όπου ένα τουριστικό πακέτο δωρίζεται από μια εταιρία στους υπαλλήλους της με σκοπό την επιβράβευσή τους για τις υψηλές αποδόσεις τους ή ακόμα και ως κίνητρο για υψηλότερες μελλοντικές αποδόσεις.

Οι παράγοντες που εμπλέκονται στον συνεδριακό τουρισμό είναι:

- Οι σύνεδροι (τουρίστες)
- Ο τόπος του συνεδρίου (τουριστικός προορισμός)
- Ο χώρος του συνεδρίου (συνεδριακό κέντρο)
- Οι παράπλευρες προσφερόμενες τουριστικές υπηρεσίες
- Η διοίκηση του συνεδρίου

Ο συνεδριακός τουρισμός είναι μια από τις μορφές τουρισμού με μεγάλη σημασία διεθνώς, διότι προσελκύει επισκέπτες μέσης και ανώτερης εισοδηματικής τάξης και μάλιστα στις εκτός αιχμής περιόδους. Για το λόγο αυτό αποτελεί και μια πολύ καλή ευκαιρία για τον

εκάστοτε προορισμό να προωθήσει τον ποιοτικό τουρισμό και σε άλλες από τις μορφές της τουριστικής του αγοράς (ΥΠΕΠΘ, 2008).

2.2.6. Αγροτουρισμός

Ο αγροτουρισμός, ως μία από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, επιδιώκει τη δημιουργία θετικών κοινωνικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ανταποκρίνεται σε δύο ανάγκες. Η πρώτη είναι η ανάγκη των κατοίκων των αστικών κέντρων για επιστροφή στη φύση με σκοπό να ξεφύγουν από τις δυσκολίες της καθημερινής ζωής. Σύμφωνα με έρευνες σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη το 1996 και 2000, αλλά και με βάση τη διεθνή βιβλιογραφία διαπιστώθηκε πως αυτοί που επιλέγουν τον αγροτουρισμό είναι κυρίως κάτοικοι πόλεων, οι οποίοι επιθυμούν να ξεφύγουν από την εξαντλητική καθημερινότητα της πόλης και να χαλαρώσουν για λίγες μέρες στην ύπαιθρο (Ιακωβίδου, 2006, σελ. 3).

Η δεύτερη ανάγκη αφορά τους αγρότες, οι οποίοι υπερνικούν το ρόλο τους ως παραγωγοί και ασχολούνται επιπλέον με τον τομέα των υπηρεσιών σε μία προσπάθεια να συμπληρώσουν το αγροτικό τους εισόδημα (Ιακωνίδου, 2002). Ο όρος «αγροτουρισμός» (agritourism) ορίζεται ως «η δραστηριότητα που αναπτύσσεται στον αγροτικό χώρο από αγρότες κατά κύριο επάγγελμα που είναι μόνιμοι κάτοικοι μιας περιοχής και έχουν ως κύριο σκοπό την ενίσχυση του αγροτικού τους εισοδήματος και της τοπικής οικονομίας με την εκμετάλλευση μικρών τουριστικών καταλυμάτων (ενοικιαζόμενα δωμάτια, πανσιόν, ξενώνες, κάμπινγκ), την τροφοδοσία των τουριστικών μονάδων με προϊόντα τοπικής παραγωγής και την ανάπτυξη άλλων δραστηριοτήτων που συνδέονται συμπληρωματικά με τον τουρισμό» (Λαγός & Τομάρας, 2005, σελ.6).

2.2.7. Θρησκευτικός Τουρισμός

Ο θρησκευτικός τουρισμός αφορά την επίσκεψη σε θρησκευτικούς τόπους λατρείας, όπως μοναστήρια και εκκλησίες. Οι βυζαντινές και οι μεταβυζαντινές εκκλησίες, οι επιβλητικοί καθεδρικοί ναοί, τα ξωκλήσια, τα μοναστήρια, με την αξιόλογη εικονογράφησή τους, με ψηφιδωτά, τοιχογραφίες και εικόνες, μαρτυρούν την επίμονη προσήλωση στις παραδόσεις και τη στενή και μακραίωνη διασύνδεση της τέχνης με τη θρησκευτική λατρεία. Ο θρησκευτικός τουρισμός αφορά κυρίως ευσεβείς περιηγητές, φιλέρευνους τουρίστες, αλλά και θαυμαστές της βυζαντινής τέχνης, οι οποίοι, μέσα από πολιτιστικά οδοιπορικά έρχονται σε επαφή με την πνευματικότητα της ορθοδοξίας (Σφακιανάκης, 2000).

2.2.8. *Θεραπευτικός – Ιαματικός Τουρισμός*

Τα ιαματικά λουτρά αποτελούν μέρος του τουριστικού πλούτου μιας περιοχής, ενώ οι θεραπευτικές τους ιδιότητες ήταν γνωστές, ήδη, από τους αρχαίους χρόνους. Τα νερά αυτά χαρακτηρίζονται ως μεταλλικά εξαιτίας της θερμοκρασίας ή της γενικής τους χημικής σύστασης. Εκτός από τις ψυχρές μεταλλικές πηγές υπάρχουν και οι θερμοπηγές, με τις οποίες οικοδομήθηκε ένας κλάδος θεραπευτικής αγωγής, η ιαματική υδροθεραπεία (θερμαλισμός). Η υδροθεραπεία είναι ιδιαίτερα σημαντική για την αντιμετώπιση πολλαπλών παθήσεων, όπως είναι τα αρθρικά και οι ρευματοπάθειες, και διακρίνεται σε δύο είδη:

- ✓ Την εσωτερική, η οποία περιλαμβάνει την ποσιθεραπεία (πόση ιαματικών νερών), εισπνοθεραπεία (εισπνοή των αερίων ή των σταγονιδίων των μεταλλικών νερών) και τις πλύσεις (στοματικές, ρινικές, γυναικολογικές).
- ✓ Την εξωτερική, η οποία περιλαμβάνει τα λουτρά, τις καταιωνίσεις (για ορισμένο χρόνο το σώμα δέχεται το θερμομεταλλικό νερό, που έρχεται με ψηλή ή χαμηλή πίεση) τις υδρομαλάξεις (το σώμα δέχεται την πίεση του νερού), την υδροκινησιοθεραπεία (συνδυασμός λουτροθεραπείας και κινησιοθεραπείας, όσο το σώμα βρίσκεται στο νερό) και την πηλοθεραπεία (εφαρμογή πηλού, που έχει «ωριμάσει», σε σημεία του σώματος με διάφορες παθήσεις) (ΥΠΕΠΘ, 2008).

2.2.9. *Ορεινός τουρισμός*

Ο ορεινός τουρισμός, ο οποίος παρουσιάζει και ορισμένες ομοιότητες με τον τουρισμό χειμερινών σπορ, δεν έχει χρονικούς περιορισμούς εκδήλωσης και αναφέρεται στο σύνολο των δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής και τουρισμού, που εκδηλώνεται σε ορεινές περιοχές των χωρών υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών που επιθυμούν να αναπτύξουν αυτής της μορφής τουρισμό. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων που δένουν με το φυσικό περιβάλλον και διαθέτουν όσο το δυνατόν περισσότερους συμπληρωματικούς χώρους, όπως εστιατόρια, μπαρ, καφετέριες, αίθουσες αναψυχής, κλπ. Οι περιοχές όπου αναπτύσσονται τέτοιες δραστηριότητες, θα πρέπει να εξυπηρετούνται συγκοινωνιακά όσο το δυνατόν πληρέστερα και καλύτερα (ΥΠΕΠΘ, 2008).

2.2.10. *Οικοτουρισμός*

Η ανάπτυξη του οικοτουρισμού αποδίδεται και συναρτάται με ορισμένα προβλήματα που δημιούργησε η αύξηση και κυρίως ο τρόπος ανάπτυξης του μαζικού τουρισμού,

προβλήματα κυρίως περιβαλλοντικής και κοινωνικής – πολιτιστικής υποβάθμισης περιοχών ή χωρών, αλλά και άνισης κατανομής του προκαλούμενου οικονομικού οφέλους. Η αυξανόμενη περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του πληθυσμού, γενικά ή της τουριστικής αγοράς ειδικότερα και οι στόχοι για μια βιώσιμη και αειφόρο τουριστική ανάπτυξη που επιδιώκουν διάφοροι τομείς (διεθνείς, κρατικοί, επιχειρηματικοί) θεωρούνται οι κύριοι προωθητικοί παράγοντες του οικοτουρισμού. Γενικά, ο οικοτουρισμός ορίζεται ως μια περιβαλλοντικά υπεύθυνη ταξιδιωτική δραστηριότητα, σε σχετικά άθικτες φυσικές περιοχές, με στόχο την απόλαυση και γνωριμία των φυσικών, αλλά και ενταγμένων στο φυσικό περιβάλλον, αγαθών. Όντας μια περιορισμένων περιβαλλοντικών επιπτώσεων δραστηριότητα – ή μη καταναλωτική– ο οικοτουρισμός εκτός του ότι προσφέρει ευχαρίστηση/απόλαυση και γνώσεις/εμπειρίες στον επισκέπτη, διατηρεί και ενισχύει την ευημερία των τοπικών κοινοτήτων, που θεωρούνται αναπόσπαστο τμήμα μιας τέτοιας δραστηριότητας και αναπτυξιακής διαδικασίας (Κομίλης, 2001).

2.2.11. Γεωτουρισμός

Ο γεωτουρισμός θεωρείται μια νέα μορφή πολιτιστικό – περιβαλλοντικού τουρισμού, που μπορεί να αναπτυχθεί σε περιοχές που διαθέτουν σημαντικά γεωλογικά μνημεία, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν πόλο προσέλκυσης τουριστών ειδικού ενδιαφέροντος. Κύριος στόχος του είναι η σύνδεση των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος με τη γεωλογική κληρονομιά κάθε τύπου, τα πολιτιστικά μνημεία και τις παραδόσεις του. Μεμονωμένες περιπτώσεις ανάδειξης και αξιοποίησης γεωλογικών μνημείων υπάρχουν σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η ανάπτυξη του γεωτουρισμού απαιτεί τη δημιουργία των απαραίτητων υποδομών (ενημερωτικά περίπτερα, σήμανση διαδρομών, δημιουργία κέντρων περιβαλλοντικής ενημέρωσης – εκπαίδευσης κ.τ.λ.) καθώς και παραγωγή γεωτουριστικών προϊόντων (ενημερωτικοί οδηγοί, αναμνηστικά είδη κ.τ.λ.). Για την ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων σχετικά με το θέμα αυτό και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών συστάθηκε το δίκτυο ευρωπαϊκών γεωπάρκων, στο οποίο συμμετέχει η Ελλάδα και η Κύπρος (ΥΠΕΠΘ, 2008).

2.2.12. Οινοτουρισμός

Ο οινοτουρισμός ευνοεί την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και την ενδυνάμωση-ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας και των ιδιαίτερων ποιοτικών χαρακτηριστικών που συνθέτουν την εικόνα μιας περιφέρειας. Ο παραγωγός εντάσσεται και λειτουργεί στο

ευρύτερο δίκτυο της τοπικής οικονομίας, βρίσκει εναλλακτικούς τρόπους στήριξης του εισοδήματος του και απαντήσεις σε πιεστικά διλήμματα που τίθενται σε καιρούς σκληρού παγκόσμιου ανταγωνισμού. Ένα οργανωμένο και ποιοτικά διαρθρωμένο οινοτουριστικό πρόγραμμα μπορεί να λειτουργήσει ως ασπίδα για περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους από βίαιες περιβαλλοντικές επιθέσεις, συνέπεια του «πειρατικού» τουρισμού ή άλλων παρεμβάσεων» (ΥΠΕΠΘ, 2008).

2.3. Καθοριστικοί παράγοντες για την ανοδική πορεία των εναλλακτικών μορφών τουρισμού

Οι παράγοντες που καθορίζουν την ανοδική πορεία των εναλλακτικών μορφών τουρισμού σε μια περιοχή είναι:

- «Οι καθορισμένες ετήσιες θρησκευτικές και εθνικές γιορτές, ενθαρρύνουν την αύξηση του πολιτιστικού και κατ' επέκταση του εναλλακτικού τουρισμού και την ανάπτυξη της τοπικής τουριστικής υποδομής.
- Η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων μιας περιοχής.
- Η ανάπτυξη και η βελτίωση των μέσων μαζικής μεταφοράς, που δημιουργούν με τη σειρά τους ευκαιρίες για ταξίδια με εναλλακτικούς προορισμούς και σχετικά φθηνά εισιτήρια.
- Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (τηλεόραση, ράδιο, έντυπα μέσα κ.λπ.) συμβάλλουν στην αύξηση του ενδιαφέροντος για τη γνωριμία με εναλλακτικούς προορισμούς μέσω τουριστικών εκπομπών, ταινιών, ειδήσεων κ.λπ.
- Οι μεγάλες διαφημιστικές εκστρατείες οι οποίες αυξάνουν την επιθυμία για ταξίδια» (Κοκκώσης & Τσάρτας, 2001, σελ. 179, 180).

Η ανοδική πορεία του τουρισμού και η σύγχρονη προοπτική προωθεί την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού κατά την άποψη των Κοκκώση & Τσάρτα (2001) και θα πρέπει να συμβαδίζει με τα εθνικά, τοπικά, οικονομικά, πολιτισμικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και τις ανάλογες συνθήκες. Ένα νέο στοιχείο, όσον αφορά την επιδίωξη για αρμονική ανάπτυξη, είναι η παγκοσμιοποίηση αυτής της επίγνωσης η οποία αφορά τους παρακάτω παράγοντες:

α) Για την κλίμακα και την αυξανόμενη βαρύτητα των αρνητικών επιδράσεων όπως αυτές προκύπτουν από την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη του τουρισμού, η οποία δεν κατάφερε να σεβαστεί την φέρουσα ικανότητα μιας περιοχής.

β) Για την ευαισθησία και τον κίνδυνο για μείωση των φυσικών και πολιτισμικών πόρων του πλανήτη.

γ) Για τις ποιοτικές ανάγκες των ανθρώπων, με μέριμνα για τις μελλοντικές γενιές.

Ως προς το περιβάλλον, αυτή «η θεώρηση ξεπερνά την στενή αντίληψη για την ανάγκη αντιμετώπισης μόνο των επιδράσεων της τουριστικής ανάπτυξης στο περιβάλλον και επιβάλλει μια ευρύτερη θεώρηση του τουρισμού στα πλαίσια μιας στρατηγικής για βιώσιμη ανάπτυξη. Η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη είναι συνδεδεμένη με τον παγκόσμιο προβληματισμό για τα ηθικά προβλήματα τα οποία προκύπτουν από τη διαχείριση του περιβάλλοντος σε σχέση με τις αναπτυξιακές ανάγκες της ανθρωπότητας» (Κοκκώσης & Τσάρτας, 2001 σελ. 179).

Με αφορμή λοιπόν τις κοινωνικές, οικολογικές και πολιτισμικές επιπτώσεις της ανάπτυξης του εναλλακτικού τουρισμού, εμφανίστηκε η ανάγκη για μια καινούρια αντίληψη στην τουριστική πολιτική. Ο τουρισμός πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μέρος ενός σύνθετου εθνικού τοπικού συστήματος με διασυνδέσεις με την εθνική οικονομία και παραγωγή, τη λειτουργία των φυσικών οικοσυστημάτων, την προστασία των φυσικών και πολιτισμικών πόρων, το σεβασμό στα ήθη και έθιμα των τοπικών κοινωνιών. Όμως η ραγδαία ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού μπορεί να προκαλέσει εκτός από τις θετικές επιπτώσεις και επιπτώσεις που πολλές φορές ίσως έχουν και αρνητικό αντίκτυπο στο κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον των τουριστικών περιοχών, ενώ μακροχρόνια μπορούν να υποβαθμίσουν την ίδια τη διαδικασία του τουρισμού στην περιοχή.

2.3.1. Θετικές επιδράσεις των εναλλακτικών μορφών τουρισμού για έναν τόπο

Οι θετικές επιδράσεις της ανάπτυξης των διαφόρων εναλλακτικών μορφών τουρισμού που αναφέρθηκαν παραπάνω, εντοπίζονται σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο στο πλαίσιο του τοπικού ενδιαφέροντος των φορέων της περιφέρειας. «Ήδη από την εννοιολογική προσέγγιση του όρου δόθηκε έμφαση στην ελαχιστοποίηση αρνητικών περιβαλλοντικών προβλημάτων, χωρίς ωστόσο να μειώνει τις θετικές οικονομικές συνέπειες. Οπωσδήποτε πρέπει να γίνει κατανοητό ότι ο εναλλακτικός τουρισμός δεν αποτελεί τουριστική δραστηριότητα που θα υποκαταστήσει την ήδη υπάρχουσα απασχόληση του ντόπιου πληθυσμού αλλά αντιθέτως είναι αυτός που θα την στηρίξει και θα την ενισχύσει παράλληλα» (Tsartas, 2003, σελ.116).

Είναι γεγονός ότι οι προοπτικές ανάπτυξης του εναλλακτικού τουρισμού συμβάλλουν στα μέγιστα στην τοπική, περιφερειακή ανάπτυξη αφού η ύπαρξή του συντελεί στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, μέσω της δημιουργίας της απαραίτητης τουριστικής υποδομής ήπιας κλίμακας, η οποία εναρμονίζεται με το φυσικό περιβάλλον. Η περιφερειακή ανάπτυξη συνδυάζεται επίσης με την προστασία και την ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και δεν δρα ανταγωνιστικά προς τους φυσικούς πόρους. «Πλέον, η εκμετάλλευση του πλούτου της περιοχής γίνεται από τους ντόπιους επιχειρηματίες, που δεν παραβλέπουν την πολιτιστική κληρονομιά. Όλα τα παραπάνω συντηρούν και δεν αλλοιώνουν το χαρακτήρα της περιοχής αναδεικνύοντας τη διαφορετικότητα και την μοναδικότητα του κάθε τόπου» (Tsartas, 2003, σελ. 132).

2.3.2. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού - Πολιτισμός ως μοχλός τοπικής ανάπτυξης

Στη δύσκολη οικονομική περίοδο που διανύει η χώρα μας, ο τοπικός πολιτισμός μπορεί να αποτελέσει σημαντικό πλεονέκτημα σε μια προσπάθεια ανάδειξης και προβολής της με απώτερο στόχο την ευημερία των ίδιων των κατοίκων. Παράλληλα, ο στοχευμένος σχεδιασμός και προγραμματισμός ενός τόπου μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική αναβάθμιση του, μέσω της κατάλληλης αξιοποίησης των ιδιαίτερων πολιτιστικών χαρακτηριστικών του και τη διαμόρφωση μιας πολιτιστικής ταυτότητας. Στην κατεύθυνση αυτή συμβάλλει η ανάδειξη του πολιτιστικού σχεδιασμού και η υιοθέτηση των αρχών που τον διέπουν (Deffner & Metaxas, 2008).

Η προώθηση της σημαντικής βιομηχανίας τουρισμού και η παράλληλη οργάνωση πολιτιστικών δράσεων γίνεται κατανοητό ότι διαθέτουν σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης όχι μόνο των αστικών κέντρων, αλλά και των μικρών χωριών και της τοπικής παράδοσης μιας περιφέρειας. Οι συμμετοχικές διαδικασίες μέσω της συντονισμένης δράσης των κατοίκων, των τοπικών και εθνικών αρχών, αλλά και οι συνεργασίες με διεθνή δίκτυα μπορούν να προβάλλουν δραστηριότητες ξεχασμένες και ίσως άγνωστες στο κοινό, να δώσουν ιδέες και κίνητρα για νέους θεσμούς και προσπάθειες. Την ίδια στιγμή τα οφέλη θα είναι εμφανή όχι μόνο στους επισκέπτες, αλλά και στους κατοίκους, οι οποίοι αποτελούν την κύρια ομάδα πληθυσμού στην οποία απευθύνονται οι εξεταζόμενοι στόχοι ανάπτυξης. Ένα λιγότερο ανεπτυγμένο φυσικό περιβάλλον μπορεί να αποτελέσει θέλγητρο για πολλούς κατοίκους των σύγχρονων αστικών κέντρων καθώς ο περιηγητικός και ο εναλλακτικός τουρισμός κατέχουν υψηλή θέση στις προτιμήσεις των ευρωπαίων - και όχι μόνο - επισκεπτών (Deffner & Metaxas, 2008).

Παράλληλα, οι προσπάθειες αυτές μπορούν να λειτουργήσουν ως οικονομικός μοχλός ανάπτυξης καθώς προσφέρονται νέες εργασιακές δυνατότητες για τους κατοίκους, συμβάλλουν στην προώθηση τοπικών προϊόντων, δημιουργούνται υπηρεσίες για τους τουρίστες, ενώ αυξάνονται οι επενδυτικές δραστηριότητες και η επιχειρηματική καινοτομία των κατοίκων, όπως έχουν δείξει οι επιτυχημένες πρακτικές άλλων περιοχών. Το πλήθος των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων μιας περιοχής αποτελούν τους βασικούς παράγοντες για την ανάπτυξή της όπως κοινωνική και οικονομική (Deffner & Metaxas, 2008).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΕΛΞΗΣ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

3.1. Γενικά στοιχεία αναπτυξιακής ταυτότητας του νομού Μεσσηνίας

Ο νομός παρουσιάζει μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον όσον αφορά τους εναλλακτικούς πολιτιστικούς πόρους που διαθέτει και οι ήπιες κλιματολογικές συνθήκες τους χειμερινούς μήνες, ευνοούν την προσέλκυση αγορών όπου ο καιρός είναι αρκετά κρύος τους μήνες Οκτώβρη, Νοέμβρη, Μάρτη, Απρίλη. Επίσης, υπάρχει προσέλκυση και διοργάνωση συνεδριακών γεγονότων, και πλέον κίνητρα με απευθείας αεροπορικές συνδέσεις των μεγάλων πόλεων της Ευρώπης με τους κύριους τουριστικούς προορισμούς του νομού, με έμφαση στους Low Cost Carriers (LCC) και ιδιαίτερα κατά την εκτός αιχμής περίοδο. Διεξάγονται μεγάλα συνέδρια, όπου οι υποδομές το επιτρέπουν ανά το νομό και αναδεικνύονται διαδρομές φυσιολατρικού ενδιαφέροντος (rafting, αναρρίχηση, περίπατος, ποδηλασία). Οπωσδήποτε στους εναλλακτικούς πόρους του νομού Μεσσηνίας μεγάλη δραστηριότητα παρουσιάζει η πολιτιστική του παράδοση (Καλυβάρη, 2016).

3.2. Γεωγραφική θέση νομού Μεσσηνίας

Ο νομός Μεσσηνίας, είναι μία από τις σημαντικότερες, ιστορικά και πολιτισμικά, περιοχές της Πελοποννήσου. Καταλαμβάνει το νοτιοδυτικό άκρο της χερσονήσου, συνορεύοντας με τον νομό Ηλείας στα βόρεια, νομό Λακωνίας στα ανατολικά και το νομό Αρκαδίας στα βορειοανατολικά. Στην ανατολική πλευρά του νομού υψώνεται επιβλητικός ο ορεινός όγκος του Ταΰγétου, ο οποίος αποτελεί και το φυσικό όριο μεταξύ Μεσσηνίας και Λακωνίας. Στο κέντρο του νομού, ανάμεσα στους ορεινούς όγκους εκτείνεται η εύφορη πεδιάδα της Μεσσηνίας με άφθονα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα. Στις ακτές του Ιονίου Πελάγους συναντάμε μικρότερες πεδιάδες, στις περιοχές Κυπαρισσίας, Φιλιατρών, Γαργαλιάνων, Πύλου και Μεθώνης (Ίδρυμα Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος: www.cvf.gr).

Στα νότια η Μεσσηνία βρέχεται από το μεσσηνιακό κόλπο και στα δυτικά, προς το Ιόνιο Πέλαγος, από τον κυπαρισσιακό κόλπο. Οι ακτογραμμές της Μεσσηνίας παρουσιάζουν έντονο ενδιαφέρον με την ποικιλομορφία τους. Στο ανατολικό τμήμα του μεσσηνιακού κόλπου υπάρχουν έντονες διακυμάνσεις, που δημιουργούν ένα ιδιαίτερο ανάγλυφο. Στις

ακτές του κόλπου συναντάμε όρμους όπως της Καρδαμύλης, των Κιτριών, του Αλμυρού και του Πεταλιδίου, και ακρωτήρια όπως της Κορώνης και του Ακρίτα. Δυτικότερα συναντάμε τα νησιά των Μεσσηνιακών Οινουσσών, Βενέτικο, Σχίζα, Αγία Μαριανή και Σαπιέντζα, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και περιβαλλοντικής αξίας, ενώ λίγο πιο βόρεια βρίσκουμε τον ιστορικό όρμο του Ναβαρίνου, με τη νησίδα Σφακτηρία να απλώνεται νοητικά στην είσοδό του (Ίδρυμα Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος: www.cvf.gr).

3.3. Διοικητικά – Μορφολογικά και κλιματικά στοιχεία του νομού Μεσσηνίας

Από διοικητική σκοπιά, ο νομός Μεσσηνίας υποδιαιρείται σε έξι Καλικρατικούς Δήμους και είναι οι κάτωθι (Εικόνα 1):

- Δήμος Καλαμάτας με έδρα την Καλαμάτα (πρωτεύουσα του νομού)
- Δήμος Μεσσήνης με έδρα τη Μεσσήνη
- Δήμος Πύλου – Νέστορος με έδρα την Πύλο
- Δήμος Τριφυλίας με έδρα την Κυπαρισσία
- Δήμος Οιχαλίας με έδρα το Μελιγαλά
- Δήμος Δυτικής Μάνης με έδρα την Καρδαμύλη.

Εικόνα 1: Οι δήμοι του νομού Μεσσηνίας σύμφωνα με το σχέδιο «Καλλικράτης»

Πηγή: Νομός Μεσσηνίας, διοικητική διαίρεση. Ανακτήθηκε από τον ιστότοπο: <https://www.wikiwand.com/el/%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CF%8C%CF%82%CE%9C%CE%B5%CF%83%CF%83%CE%B7%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82>

Κυρίαρχο στοιχείο στη μορφολογία του νομού Μεσσηνίας (Εικόνα 2) είναι η ακτογραμμή της. Χαρακτηριστικό στοιχείο της ακτογραμμής της Μεσσηνίας είναι ο βαθύς μεσσηνιακός κόλπος, που σχηματίζεται μεταξύ της Μεσσηνιακής χερσονήσου στα δυτικά της χερσονήσου της Μάνης αλλά και στα ανατολικά. Βραχώδης και ελαφρά διαμελισμένη η ανατολική ακτή του, στο τμήμα που ανήκει στον νομό Μεσσηνίας (νοτιότερα, στο τμήμα που ανήκει στον νομό Λακωνίας, η ακτή είναι χαμηλή, με πολλούς όρμους: Λιμενίου, Δυρού, Σπάθαρι, Λαγκαδάκι, Μεζάπου) σχηματίζει τους όρμους της Καρδαμύλης και των Κιτριών και βορειότερα του Αλυρού, από τον οποίο αρχίζει ο μυχός, προσχωσιγενής και βαλτώδης, αποτέλεσμα της δράσης του Πάμισου ποταμού. Στον μυχό του κόλπου τοποθετείται και η Καλαμάτα (Νομός Μεσσηνίας, διοικητική διαίρεση: <http://diocles.civil.duth.gr>).

Στο δυτικό άκρο του μυχού βρίσκεται ο όρμος του Πεταλιδιού, μετά τον οποίο η ακτή συνεχίζεται στα νότια, χαμηλή και αλίμενη, σχηματίζει το ακρωτήριο της Κορώνης και φθάνει στο νοτιότερο σημείο, στο ακρωτήριο Ακρίτας. Μετά τον Ακρίτα η ακτή, στο Ιόνιο πια, παρουσιάζει έντονο διαμελισμό μέχρι τη Μεθώνη, ενώ όχι μακριά της βρίσκονται τα νησάκια Βενέτικο, απέναντι από τον Ακρίτα, Σχίζα, Αγία Μαριανή και Σαπιέντζα· ανάμεσα στη Σαπιέντζα και στην απέναντι ακτή σχηματίζεται το στενό της Μεθώνης. Βορειότερα σχηματίζεται ο ιστορικός όρμος του Ναβαρίνου, με τη στενόμακρη νησίδα Σφακτηρία, η λιμνοθάλασσα Διβάρι και μετά η ακτή συνεχίζεται στα βόρεια, χαμηλή και αλίμενη, με το νησάκι Πρώτη απέναντι από την ακτή των Γαργαλιάνων, για να καταλήξει στον Κυπαρισσιακό κόλπο.

Εικόνα 2: Γεωμορφολογικός χάρτης Νομού Μεσσηνίας

Πηγή: Μορφολογία, υδρογραφία, κλίμα του νομού Μεσσηνίας. Ανακτήθηκε τον ιστότοπο: <http://diocles.civil.duth.gr/links/home/database/messinia/pr37ge.pdf>

Το κλίμα του νομού χαρακτηρίζεται ασθενές μεσογειακό (εύκρατο) έως υποτροπικό. Ο χειμώνας είναι ήπιος ενώ το καλοκαίρι εκτεταμένο και θερμό. Η ψυχρή περίοδος διαρκεί από

το Νοέμβριο έως τον Απρίλιο και η θερμότητα από το Μάιο έως τον Οκτώβριο. Όσον αφορά τη μέση μηνιαία θερμοκρασία κατά τη διάρκεια του έτους, η ελάχιστη παρουσιάζεται τους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο με 10°C και η μέγιστη τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο με 28°C. Οι άριστες κλιματολογικές συνθήκες του νομού επιτρέπουν την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού καθώς και άλλων δραστηριοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (Νομός Μεσσηνίας, διοικητική διαίρεση: <http://diocles.civil.duth.gr>).

3.4. Δομές - Περιβάλλον - Μνημεία κατάλληλα για την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού στο νομό Μεσσηνίας

Ο νομός Μεσσηνίας διαθέτει έναν σύγχρονο αερολιμένα που τη συνδέει με τις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας και της Ευρώπης, ένα λιμάνι με δυνατότητα εξυπηρέτησης μεγάλων πλοίων και σύγχρονες μαρίνες. Επίσης η Μεσσηνία βελτιώνει συνεχώς το οδικό της δίκτυο και τις υποδομές της με πολυτελή ξενοδοχεία, συνεδριακές αίθουσες και αθλητικές εγκαταστάσεις.

Το όμορφο φυσικό περιβάλλον της Μεσσηνίας σε συνδυασμό με το ευχάριστο μεσογειακό της κλίμα την καθιστούν ιδανικό προορισμό για κάθε είδους αθλητικές δραστηριότητες όλο τον χρόνο. Η σημερινή αθλητική της υποδομή ξεχωρίζει και θεωρείται μια περιοχή που διαθέτει μερικά από τα καλύτερα αθλητικά κέντρα της χώρας. Η περιοχή διαθέτει (34) γήπεδα ποδοσφαίρου, (29) υπαίθρια γήπεδα αθλοπαιδιών, (6) γήπεδα στίβου, ένα δημοτικό και ένα ιδιωτικό κολυμβητήριο, ένα σκοπευτήριο, (3) αίθουσες προπόνησης-προθέρμανσης, (4) κλειστά γυμναστήρια, μια ναυταθλητική εγκατάσταση, (4) γήπεδα πετοσφαίρισης, πολυάριθμα γήπεδα καλαθοσφαίρισης και τένις, αίθουσες μπριτζ, μπιλιάρδου, μπόουλινγκ κ.α.

Οι πόλεις της Μεσσηνίας γενικότερα συνδυάζουν σύγχρονες υποδομές και παραδοσιακό χρώμα. Πλατείες και πάρκα σε κάθε πόλη εγγυώνται στιγμές χαλάρωσης και ξεκούρασης, οι δεκάδες διαμορφωμένες παραλίες άνεση και δροσιά τους θερινούς μήνες και το καλό οδικό της δίκτυο εύκολες αποδράσεις στην ύπαιθρο (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014).

3.4.1. Πόλεις - Τοπία με ιδιαίτερο φυσικό κάλος του νομού Μεσσηνίας

Τα παρακάτω αναφερθέντα τοπία είναι ιδιαίτερου φυσικού κάλους και εντάσσονται στο πολιτισμικό δυναμικό του νομού Μεσσηνίας, όπως και αποτελούν πόλο έλξης εναλλακτικού τουρισμού.

✓ Άνω Πόλη Κυπαρισσίας

Η άνω πόλη της Κυπαρισσίας είναι κτισμένη σε έναν απότομο λόφο που σκεπάζεται με πεύκα, κυπαρίσσια και θάμνους πάνω στον οποίο βρίσκονται τα ερείπια του Μεσαιωνικού κάστρου της Κυπαρισσίας (Αρκαδιάς). Στη βάση του φρουρίου απλώνεται η Άνω πόλη, το παλιό τμήμα της Κυπαρισσίας, με το έντονο παραδοσιακό χρώμα. Η Άνω πόλη εκτείνεται κυρίως στα δυτικά ενώ το νέο τμήμα της πόλης που δεν περιλαμβάνεται στα Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλους (ΤΙΦΚ) βρίσκεται κυρίως βόρεια και βορειοδυτικά. Εν τούτοις και στο νεότερο τμήμα υπάρχουν αξιόλογα σπίτια και αρχοντικά που γίνεται προσπάθεια διατήρησής τους ΦΙΛΟΤΗΣ - Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση <http://filotis.itia.ntua.gr>).

✓ Όρος Προφήτη Ηλία (Λιούστρα) Μεσσηνία

Είναι ορεινό τοπίο που βρίσκεται βορειοανατολικά από τα όρη της Κυπαρισσίας και έχει ύψος 1146m. Στην κορυφή ανεβαίνει δρόμος και υπάρχουν κεραίες τηλεπικοινωνιών. Η ιδιαιτερότητα του βουνού αυτού συνίσταται στο ότι σκεπάζεται σε μεγάλο τμήμα του και μέχρι την ψηλότερη κορυφή με δάσος από αιωνόβιες αριές (*Quercus ilex*) ύψους μέχρι 15 μ. και ηλικίας τουλάχιστον εκατό ετών, μοναδικό σ' όλη την Πελοπόννησο. Κατά τόπους υπάρχουν και φυλλοβόλες δρύες. Παλιότερα η περιοχή σκεπαζόταν από πυκνά δρυοδάση και να υπήρχαν μεγάλα θηλαστικά, όπως αγριογούρουνα, λύκοι κλπ. Σήμερα το δάσος έχει αραιώσει και η φυσική αναγέννηση έχει σε μεγάλο βαθμό σταματήσει λόγω της βόσκησης. Το κυνήγι έχει εξαφανίσει τα μεγάλα θηλαστικά (ΦΙΛΟΤΗΣ - Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση <http://filotis.itia.ntua.gr>).

✓ Καρδαμύλη

Η Καρδαμύλη είναι ένα αμφιθεατρικός οικισμός πάνω από το κόλπο μέσα σ' ένα καταπράσινο τοπίο με έδαφος που κατρακυλά από τις πλαγιές των λόφων μέχρι τις ακτές έχουμε κτιριακά συγκροτήματα συγγενών, τειχισμένες οχυρές εγκαταστάσεις μπέηδων-καπετάνιων, κτιριολογικούς τύπους και εξέλιξη αυτών στον 18ο και 19ο αι. και νεότερη πολεοδομική εξέλιξη ενός δυναμικού παραλιακού κέντρου. Ίσως στη Ενετοκρατία κλάδοι της οικογένειας των Τρουπιάνων δημιούργησαν την οχυρή εγκατάσταση της Πάνω Καρδαμύλης, πάνω σε έναν πλατύ βράχο, στη συμβολή δύο μεγάλων χειμάρρων. Τρία υπο-συγκροτήματα διατεταγμένα γύρω από αυλές, αποτελούν την εγκατάσταση που είναι περιτειχισμένη, έχει σχήμα τριγωνικό και σ αυτήν δεσπόζουν ένας πενταόροφος πολεμόπυργος και το περήφανο πυργοειδές κωδωνοστάσιο του μεγαλοπρεπούς ναού του Αγ.

Σπυρίδωνα. Αντίκρυ από την οχυρή εγκατάσταση του βράχου της Πάνω Καρδαμύλης, συσπειρώθηκαν προεπαναστατικά άλλοι τέσσερις οικογενειακοί πυρήνες, που αποτέλεσαν την κάτω Καρδαμύλη. Ανάμεσα στα εξήντα κτίρια που χτίστηκαν σταδιακά σε (25) στρέμματα περίπου, σώζονται αρκετά προεπαναστατικά σπίτια. Ξεχωρίζουν ακόμη, αν και μετασκευασμένοι, ορισμένοι δυνατοί προεπαναστατικοί πύργοι – πυργοκατοικίες. Μετεπαναστατικά, πάνω στο δρόμο που συνέδεε τους παλιούς αυτούς οικισμούς με το λιμάνι αναπτύχθηκε ο νεότερος οικισμός σε γραμμική επέκταση με εμπορικά καταστήματα και ευρύχωρα σπίτια, με νεωτερικά και νεοκλασικά στοιχεία (ΦΙΛΟΤΗΣ - Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση <http://filotis.itia.ntua.gr>).

✓ Κορώνη

Η Κορώνη είναι κτισμένη επί μικρού βραχώδους ακρωτηρίου. Αναπτύχθηκε κατά δύο κατευθύνσεις:

- 1) Από το λιμάνι προς το ύψωμα με το κάστρο και
- 2) κατά μήκος τριών κυρίων παραλλήλων δρόμων.

Τον πυρήνα του οικισμού (εμπορικό κέντρο, ψυχαγωγία, τουρισμός) αποτελεί η πλατεία με την εκκλησία και η παραλία. Το πολεοδομικό σύστημα επιβάλλεται από τις τοπογραφικές καμπύλες και αποτελείται από τρία στοιχεία: πλατεία, βασικούς δρόμους και κάθετα σοκάκια με κλίση ή σκάλες που ενώνουν τους ανισοϋψείς άξονες, μεταξύ τους. Δημόσια κτίρια, αρχοντικά και αστικά σπίτια είναι χτισμένα κατά μήκος της παραλίας, ενώ προς το ύψωμα είναι χτισμένα τα λαϊκά, μικρότερα σπίτια. Εκτός από το δημόσιο χώρο συγκέντρωσης, την πλατεία, έχουμε εσωστρέφεια στη δόμηση των σπιτιών κτισμένα σχεδόν κολλητά, με κλειστές ψηλές όψεις στο δρόμο, χωρίς υπαίθριους χώρους μπροστά (ΦΙΛΟΤΗΣ - Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση <http://filotis.itia.ntua.gr>).

✓ Μανιάκι - Ταμπούρια Παπαφλέσσα

Πρόκειται για μία άγρια, βραχώδη ράχη, στα βόρεια του χωριού Μανιάκι Μεσσηνίας, όπου δόθηκε η γνωστή μάχη μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων και όπου σκοτώθηκε ο Παπαφλέσσας. Τα υψώματα σκεπάζονται από πουρνάρια και άλλη θαμνώδη βλάστηση. Ένας δρόμος ανεβαίνει κοντά στην ψηλότερη κορυφή, όπου υπάρχει το μνημείο των πεσόντων και ένα εκκλησάκι. Από την κορυφή προσφέρεται θέα προς τα όρη της Κυπαρισσίας και το Αιγάλεον όρος (ΦΙΛΟΤΗΣ - Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση <http://filotis.itia.ntua.gr>).

✓ Μεθώνη

Το ενετικό κάστρο των μέσων του 14ου αι. καταλαμβάνει τη χερσόνησο που εισχωρεί στη θάλασσα και αναπτύσσεται κατά μήκος αυτής. Μπροστά στην πύλη της θάλασσας του κάστρου και μέσα στη θάλασσα ορθώνεται το μεταγενέστερο Μπούρτζι (οχυρωμένο νησάκι, περίπου 1500). Η μεσαιωνική πόλη ήταν μέσα στο κάστρο αναπτυσσόμενη κατά μήκος του άξονα βορρά-νότου. Σήμερα η πόλη μέσα στο κάστρο είναι ερειπωμένη σχεδόν τελείως. Ο νεότερος οικισμός (σημερινή κωμόπολη) είναι επίπεδος και αναπτύσσεται κατά μήκος δύο βασικών αξόνων στην προέκταση του άξονα του κάστρου προς τη στεριά (προς βορρά) (ΦΙΛΟΤΗΣ - Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση <http://filotis.itia.ntua.gr>).

✓ Πύλος και Όρμος Ναυαρίνου

Πρόκειται για τον όρμο του Ναυαρίνου και τη γύρω περιοχή που περιλαμβάνει την πόλη της Πύλου (παραδοσιακός οικισμός), το λόφο και το κάστρο του Νιόκαστρου, τη νήσο Σφακτηρία, τις νησίδες Πύλος και Χελωνήσι, την παράλια ζώνη μεταξύ Πύλου και Γιάλοβας, το βάλτο της Γιάλοβας, το Διβάρι, το Λόφο και το κάστρο Παλιόκαστρο (παλιό Ναυαρίνο), τον όρμο της Βοϊδοκοιλιάς, το λόφο του Πρ. Ηλία και το ύψωμα Κούκουρας. Όλα αυτά αποτελούν αδιάσπαστη ιστορική, οικολογική και αισθητική ενότητα. Στην περιοχή εντάσσονται πέντε παλαιά ΤΙΦΚ (ύψωμα Κούκουρας, Αρχ. Χώρος Διβαρίου, βραχώδης όγκος βόρειας Σφακτηρίας, κόλπος Βοϊδοκοιλιάς, τμήμα τείχους Βέργας). Η Πύλος είναι κτισμένη στην ακτή του Όρμου του Ναυαρίνου ο οποίος κλείνεται μπροστά με επίμηκες νησί, τη Σφακτηρία, και με τέτοιο τρόπο ώστε αυτός να αποτελεί ευρύ και ασφαλές λιμάνι. Η Πύλος απλώνεται αμφιθεατρικά σε δύο χαμηλούς λόφους. Έχει πλατεία με κανόνια και πανύψηλο σκιερό πλάτανο (ΦΙΛΟΤΗΣ - Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση <http://filotis.itia.ntua.gr>).

3.4.2. Πολιτιστικοί – Αρχαιολογικοί χώροι του νομού Μεσσηνίας

Αρχαία Μεσσήνη

Σε απόσταση 30 χιλιομέτρων από την Καλαμάτα, στους δυτικούς πρόποδες του όρους Ιθώμη κοντά στο σημερινό χωριό Μαυρομμάτι, απλώνεται σε μια μεγάλη έκταση η Αρχαία Μεσσήνη, ένας από τους πιο σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας. Η Αρχαία Μεσσήνη ανασκάπτεται και αποκαλύπτεται σταδιακά από την εποχή της Επανάστασης και λόγω μεγέθους, αλλά και σπουδαιότητας, δίνει θαυμαστές πληροφορίες για το ένδοξο παρελθόν της. Πρόκειται για ένα σπάνιο αρχαιολογικό χώρο, όπου ο επισκέπτης εντυπωσιάζεται στη θέα των ναών, των σπιτιών, των τειχών και των δημόσιων κτιρίων, που

σώζονται σε τόσο μεγάλο ύψος και καλή κατάσταση (Μεσσηνία: <https://greece.terrabook.com>).

Μονή Βουλκάνου - Καθολικό

Το μοναστήρι του Βουλκάνου ή Βουρκάνο κατέχει την πρώτη θέση ανάμεσα στα μυθικά και ιστορικά ονόματα της Μεσσηνίας, αφού βρίσκεται στον ιερότερο χώρο και της προϊστορικής και της αρχαίας χώρας, στην καρδιά του τόπου. Και είναι ακριβώς αυτή η θέση της Ιθώμης, στη μέση του μεγάλου κάμπου, που χωρίς μεγάλο ύψος (802 μέτρα) δίνει στο ύψωμα μια υπεροχή, σα να είναι το ψηλότερο όρος του Μεσσηνιακού χώρου. Η Μονή Βουλκάνου που τιμάται στο όνομα της Κοιμήσεως της Θεοτόκου είναι κτισμένη στην κορφή του όρους Ιθώμη, εκεί που βρισκόταν στην αρχαιότητα το ιερό του Ιθωμάτα Δία, πάνω σε πελώριο φυσικό βράχο, που δίνει την εντύπωση πως αποτελεί και τα θεμέλια του. Το αρχαίο ιερό του Δία Ιθωμάτα βρίσκεται Νοτιοανατολικά από το μοναστήρι, στο οποίο γινόντουσαν πολλές θυσίες και όπως υποστηρίζει η παράδοση ακόμα και ανθρωποθυσίες. Τόπος ιερός από τους αρχαίους χρόνους προσφέρετο πάντα για άσυλο και οχυρό σε κάθε δύσκολη στιγμή της ιστορίας του τόπου (Μεσσηνία: <https://greece.terrabook.com>).

Στις παρυφές του αστικού συγκροτήματος δυτικά της πόλης της Καλαμάτας βρίσκονται δύο σημαντικές αρχαιολογικές θέσεις στην ανατολική πλευρά του ποταμού Άρι. Πρόκειται για το Πρωτοελλαδικό Μέγαρο της 3ης χιλιετίας π.Χ. που φανερώνει την ύπαρξη κάποιας μορφής κεντρικής εξουσίας στην περιοχή. Το Ελαιοχώρι στο σύνολό του με την γύρω περιοχή περιλαμβάνει ερείπια μνημειώδους πολυγωνικού τοίχου (αρχαία οχύρωση) το οποίο κτίστηκε μετά την ίδρυση της ανεξάρτητης Μεσσήνης. Η περιοχή ταυτίζεται με την αρχαία πόλη «Καλάμαι». Σε δύσβατη ορεινή περιοχή στις πλαγιές του Ταυγέτου βρίσκεται το περίφημο και εξαιρετικής ιστορικής σημασίας αρχαίο ιερό της Λιμνάτιδος Αρτέμιδος.

Το Μουσείο βρίσκεται στην καρδιά του Ιστορικού Κέντρου Καλαμάτας, κοντά στον ναό των Αγίων Αποστόλων. Εγκαινιάστηκε το 2009 και στις αίθουσες του εκτίθενται σημαντικές αρχαιότητες από ολόκληρη τη Μεσσηνία, που χρονολογούνται από τους Προϊστορικούς έως και τους Βυζαντινούς χρόνους. Σε ειδικό χώρο του Μουσείου λειτουργούν εκπαιδευτικά προγράμματα και φιλοξενούνται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις της πόλης. Στο κτίριο στεγάζεται και το γραφείο Τουριστικής προβολής του Δήμου Καλαμάτας

Το Κάστρο της Καλαμάτας η κήρυξή του ως βυζαντινό μνημείο έγινε με το ΦΕΚ 28/26-2-1922. Είναι ενταγμένο στον πολεοδομικό ιστό της σύγχρονης πόλης και αποτελεί

τυπικό δείγμα των κάστρων που ίδρυσαν οι Φράγκοι στην Πελοπόννησο προκειμένου να εδραιώσουν γρήγορα την κυριαρχία τους.

Το κάστρο της Κορώνης που χρονολογείται τον 6ο με 7ο μΧ αιώνα αποτελεί δείγμα της βενετσιάνικης φρουριακής αρχιτεκτονικής. Ανήκει στην κατηγορία των κάστρων που στο εσωτερικό τους σώζονται οικίες και ναοί. Να σημειωθεί πως το κάστρο κατοικείται ακόμα στις μέρες μας. Μοιάζει να πλέει στη θάλασσα, σε αρμονία με τον οικισμό που ακουμπά τα τείχη του. Μόλις φτάσει κανείς στο κάστρο, διαπιστώνεται πως όλος ο Μεσσηνιακός κόλπος απλώνεται μπροστά στα μάτια του έκπληκτου από θαυμαστή επισκέπτη. Αξιοσημείωτα επίσης θεωρούνται: η εκκλησία της Αγίας Σοφίας και του Αγίου Χαραλάμπους. Η τελευταία είναι μια παλιά καθολική εκκλησία που κατά την τουρκοκρατία είχε μετατραπεί σε τζαμί, ενώ σήμερα λειτουργεί ως ορθόδοξη. Η Κορώνη μαζί με τη Μεθώνη, είναι δυο πολιτείες που γνώρισαν ακμή από τον 13ο μέχρι τον 17ο αιώνα και αποτέλεσαν λιμάνια κλειδιά για το εμπόριο από και προς την Ανατολή, «τα μάτια της Βενετίας» στη νοτιοανατολική Μεσόγειο (Περί Κορώνης: <http://koroni-messinias.gr>).

Το κάστρο της Μεθώνης - Καστροπολιτεία είναι από τα σημαντικότερα και ωραιότερα του Ελλαδικού χώρου. Χτίστηκε από τους Βενετούς όταν έγιναν κύριοι της πόλης το 1209. Είναι χτισμένο σε στρατηγική θέση, σε έναν βράχο που εισχωρεί στην θάλασσα και χωρίζεται από την ξηρά με τεχνητή τάφρο. Είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα καστροπολιτείας που εκτείνεται σε μια μεγάλη έκταση 93 στρεμμάτων. Επιπλέον ένα εξαιρετικό φυσικό λιμάνι, το οποίο κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους αποτελούσε σταθμό στο δρόμο των προσκυνητών για τους Αγίους Τόπους και των εμπορικών πλοίων από τη Δύση στην Ανατολή. Η περίοδος ακμής του κάστρου τοποθετείται στην περίοδο της Α΄ Ενετοκρατίας (13ος-15ος αι.) (Ελληνικά κάστρα: <https://www.kastra.eu/castlegr>).

Ο αρχικός ναός χτισμένος με άψογη πλινθοπερίκλειστη τοιχοποιία και εξαιρετικά κεραμοπλαστικά κοσμήματα ανήκει στην παραλλαγή του ελεύθερου σταυρού με τρούλο και χρονολογείται στη Μεσοβυζαντινή Περίοδο (11ος – 12ος αι.). Στην πλατεία Υπαπαντής δεσπόζει ο μεγαλοπρεπής μητροπολιτικός ναός της Υπαπαντής του Σωτήρος με το διπλό κωδωνοστάσιο και τους ευμεγεθείς τρούλους (Δήμος Καλαμάτας: <http://www.kalamata.gr>).

Το εκκλησάκι της Αγίας Θεοδώρας είναι ένα κτίσμα πιθανόν του 12ου αιώνα. Η παράδοση αναφέρει πως το θαύμα της φύσης ένα μικρό εκκλησάκι που το αγκαλιάζουν δεκαεπτά (17) δέντρα έχει σχέση με το μαρτύριο της Αγίας. Τα κλαδιά τους ξεφυτρώνουν από τη σκεπή ενώ οι ρίζες τους, που δε φαίνονται, περνούν μέσα από τους τοίχους του για να

καταλήξουν στο έδαφος. Είναι βέβαιο πως αν ανθρώπινος παράγοντας παρέμβει για να κόψει τα δέντρα ή να βελτιώσει κάτι στο εκκλησάκι, το κτίσμα θα καταστραφεί. Γιορτάζει στις 11 Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο. Χιλιάδες προσκυνητές επισκέπτονται το εκκλησάκι για να προσκυνήσουν και να θαυμάσουν αυτό το μοναδικό σύμπλεγμα (Δήμος Καλαμάτας: <http://www.kalamata.gr>)

3.4.3. Πολιτιστικές Υποδομές του νομού Μεσσηνίας

✓ Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας

Το Μουσείο βρίσκεται στην καρδιά του Ιστορικού Κέντρου Καλαμάτας, κοντά στον ιερό ναό των Αγίων Αποστόλων. Εγκαινιάστηκε το 2009 και στις αίθουσες του εκτίθενται σημαντικές αρχαιότητες από ολόκληρη τη Μεσσηνία, που χρονολογούνται από τους Προϊστορικούς έως και τους Βυζαντινούς χρόνους. Σε ειδικό χώρο του Μουσείου λειτουργούν εκπαιδευτικά προγράμματα και φιλοξενούνται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις της πόλης. Στο κτίριο στεγάζεται και το γραφείο Τουριστικής προβολής του Δήμου Καλαμάτας (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014).

✓ Αρχαιολογικό Μουσείο Χώρας

Το Μουσείο ιδρύθηκε το 1969 βρίσκεται στη Χώρα Μεσσηνίας και διαθέτει τρεις αίθουσες, με αντικείμενα κυρίως της Μυκηναϊκής περιόδου. Υπάρχουν τέσσερις χιλιάδες περίπου αρχαιολογικά ευρήματα τα περισσότερα των οποίων προέρχονται από τις ανασκαφές που έγιναν στο Ανάκτορο του Νέστορα, του Βασιλιά της Πύλου, το οποίο χτίστηκε το 12ο με 13ο αιώνα π.Χ.

✓ Αρχαιολογικό Μουσείο Πύλου

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Πύλου είναι ένα από τα σημαντικά μουσεία της Μεσσηνίας. Στις αίθουσές του εκτίθενται αρχαιολογικά ευρήματα τα οποία βρέθηκαν σε αρχαιολογικούς χώρους, καθώς και σε διάφορες ανασκαφές, σε θέσεις της ευρύτερης περιοχής της Πυλίας. Η ίδρυση του Μουσείου Πύλου αρχικά προέκυψε από την αναγκαιότητα να συγκεντρωθούν και να εκτεθούν συγκροτημένα οι διάφορες αρχαιότητες που είχαν έρθει στο φως από τις ανασκαφές στην περιοχή του Ακρωτηρίου του Κορυφασίου, οι οποίες φιλοξενούνταν σε μια αίθουσα που είχε παραχωρήσει, από το 1949 ο Δήμος Πύλου στο Δημαρχείο (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014)..

✓ Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Καλαμάτας

Ιδρύθηκε από τον τοπικό Σύλλογο προς Διάδοση των Γραμμάτων, με σκοπό τη συγκέντρωση αρχαιακού υλικού και αντικειμένων που αφορούν την Επανάσταση του 1821 καθώς και τη διάσωση και προβολή των αντικειμένων του νεότερου πολιτισμού της ευρύτερης περιοχής. Το μουσείο λειτούργησε για πρώτη φορά το 1973 στο αρχοντικό Κυριακού (παραδοσιακό κτήριο των αρχών του 19ου αιώνα). Επαναλειτούργησε το 2002, όταν αποκαταστάθηκαν οι βλάβες που είχε υποστεί το κτίριο από το καταστροφικό σεισμό του 1986. Το Μουσείο λειτουργεί από το 2006 σε κτήριο που παραχωρήθηκε για το σκοπό αυτό από την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας, δίπλα στο Ιστορικό Κέντρο της πόλης. Στόχος του είναι η παρουσίαση της νεότερης ελληνικής ιστορίας από την Επανάσταση του 1821 ως τις ημέρες μας, μέσα από κείμενα, φωτογραφικό και οπτικοακουστικό υλικό ((Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014).

✓ Πινακοθήκη Σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης

Η πινακοθήκη ιδρύθηκε το 1962 με πρωτοβουλία της Λαϊκής Βιβλιοθήκης Καλαμάτας και του ζωγράφου Κώστα Γιαννουκόπουλου. Στεγάζεται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους του Δημοτικού Πνευματικού Κέντρου. Η συλλογή, η οποία απαριθμεί περισσότερα από 430 έργα, αποτελείται από πίνακες ζωγραφικής, σχέδια, χαρακτηριστικά, κατασκευές και γλυπτά σημαντικότερων Ελλήνων ζωγράφων του 20ου αιώνα, καθώς και από έργα ντόπιων καλλιτεχνών.

✓ Λαϊκή Βιβλιοθήκη Καλαμάτας

Ιδρύθηκε το 1933 από 46 διανοούμενους της πόλης και είναι μια από τις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες της ελληνικής περιφέρειας. Έχει αναπτύξει πλούσια και πολύπλευρη πολιτιστική δραστηριότητα και έχει τιμηθεί με το πρώτο βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών. Η βιβλιοθήκη διαθέτει περισσότερους από 85.000 τόμους βιβλίων και στεγάζεται στο Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο Καλαμάτας (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 – 2014).

✓ Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Καλαμάτας

Η βιβλιοθήκη λειτουργεί από τον Οκτώβριο του 2004 έχοντας μορφωτικούς, εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς και πληροφοριακούς σκοπούς και ήδη διαθέτει περίπου 7.400 τίτλους βιβλίων και στεγάζεται σε κτήριο στην Πλατεία Υπαπαντής. Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο Καλαμάτας «Παναζοπούλειος Λαϊκή Σχολή». Στεγάζεται σε διώροφο νεοκλασικό κτήριο στο κέντρο της πόλης, που κτίστηκε το 1910 – 1911. Στο κτίριο συστεγάζονται η Πινακοθήκη Σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης και η Λαϊκή Βιβλιοθήκη. Διαθέτει αμφιθέατρο

που χρησιμοποιείται ως αίθουσα θεάτρου και κινηματογράφου πολυλειτουργικού χαρακτήρα 450 θέσεων, η οποία συνδυαζόμενη με αίθουσα διαλέξεων, αυξάνει στις 565 θέσεις (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014).

✓ Κεντρική και Νέα Σκηνή Θεάτρου

Από την ίδρυση του (1984) το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.), διατηρούσε τις δυο σκηνές παρουσιάζοντας θεατρικά έργα από την ελληνική και παγκόσμια δραματουργία, καθώς και παραστάσεις για παιδιά. Η ίδρυση του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. συντέλεσε καθοριστικά στην ανάπτυξη και την αναβάθμιση τόσο του θεατρικού, όσο και του πολιτιστικού επιπέδου της πόλης και της ευρύτερης περιοχής. Η Κεντρική Σκηνή στεγάζεται στο διαμορφωμένο παλιό εργοστάσιο της Ηλεκτρικής Εταιρείας, ενώ η Νέα Σκηνή στο αμφιθέατρο του κτιρίου της Δημοτικής Φιλαρμονικής. Σήμερα, οι δυο σκηνές λειτουργούν κάτω από την αιγίδα της Κοινοφελούς Επιχείρησης Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ» (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014).

✓ Δημοτικό Εικαστικό Σχολείο

Λειτουργεί από το 1985 και στεγάζεται σε παραδοσιακό κτήριο, στην παραλιακή ζώνη της πόλης, στην οδό Ναυαρίνου. Στόχο έχει να μυήσει τα παιδιά και τους μεγάλους στις εικαστικές τέχνες λειτουργώντας τμήματα ζωγραφικής, γλυπτικής, χαρακτικής, κεραμικής και να δημιουργήσει συνθήκες πρόσφορες για την ανάπτυξη της καλλιτεχνικής έκφρασης. Επίσης, διοργανώνει διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις (παραστάσεις δρόμου, λαϊκά δρώμενα, κατασκευές σε δημόσιους χώρους) και εκθέσεις, που φέρνουν το κοινό της πόλης σε επαφή με την εικαστική δημιουργία. Σήμερα, λειτουργεί κάτω από την αιγίδα της Κοινοφελούς Επιχείρησης Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ» (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014).

✓ Δημοτική Σχολή Χορού - Διεθνές Κέντρο Χορού

Στεγάζονται σε ένα διώροφο κτήριο (Ζουμπούλειο) του 1905. Η Δημοτική Σχολή Χορού ιδρύθηκε το 1985, όπου μαζί με το Δημοτικό Ωδείο και το Εικαστικό Σχολείο, μέσω της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (ΔΕΠΑΚ), στόχευαν σε μια δυναμική παρέμβαση, από τη μεριά του Δήμου, στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της πόλης της Καλαμάτας και της ευρύτερης περιοχής, με την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής ανάπτυξης. Η Σχολή είναι εξοπλισμένη με σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή και με διδακτικό προσωπικό καλλιτέχνες του χορού, που συμμετέχουν σε ομάδες χορού της χώρας. Διαθέτει το ερασιτεχνικό τμήμα, όπου μπορούν να φοιτήσουν

όλα τα παιδιά και οι ενήλικες και το προεπαγγελματικό τμήμα, όπου φοιτούν τα παιδιά που θέλουν να σπουδάσουν χορό για να ενταχθούν σε Ανώτερες Επαγγελματικές Σχολές της Ελλάδας και του εξωτερικού. Από το 1992 η Σχολή συνεργάζεται με την Βασιλική Ακαδημία Χορού του Λονδίνου. Θεωρείται πρότυπη Σχολή στο είδος της, αφού οι μαθητές της αποσπών υψηλές βαθμολογίες στις εξετάσεις τόσο της Βασιλικής Ακαδημίας Χορού του Λονδίνου, όσο και άλλων επαγγελματικών σχολών χορού, ενώ στην συνέχεια εργάζονται ως επιτυχημένοι επαγγελματίες. Σήμερα, λειτουργεί κάτω από την αιγίδα της Κοινοφελούς Επιχείρησης Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ». Το 1995 η πόλη της Καλαμάτας εντάχθηκε στο Εθνικό Πολιτιστικό Δίκτυο Πόλεων με αντικείμενο την προώθηση του χορού (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014).

✓ Αμφιθέατρο Κάστρου

Στο νότιο άκρο του Κάστρου της Καλαμάτας έχει κατασκευαστεί μικρό θέατρο, 700 θέσεων (περίπου), που στο χώρο του φιλοξενούνται κάθε καλοκαίρι, θεατρικές παραστάσεις, μουσικές συναυλίες, χορευτικές εκδηλώσεις, τις παραστάσεις του Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, κ.ά.

✓ Μέγαρο Χορού Καλαμάτας

Η κατασκευή του χρηματοδοτήθηκε από το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και από το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.) προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες του Διεθνούς Κέντρου Χορού για παραστάσεις και εκδηλώσεις που διοργανώνονται κατά την διάρκεια του Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Επίσης, έχει την δυνατότητα να φιλοξενήσει θεατρικές παραστάσεις πρόζας και λυρικού θεάτρου, μεγάλου μεγέθους παραγωγές από την Ελλάδα και το εξωτερικό και να λειτουργήσει ως Συνεδριακό Κέντρο. Στους χώρους του μπορούν να παρουσιαστούν και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις της πόλης (μουσικά σύνολα, κινηματογράφος, διαλέξεις, ομιλίες, εκθέσεις κ.λ.π.) (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014).

3.5. Συνεδριακή υποδομή του νομού Μεσσηνίας

Η ένωση Ελλήνων Επαγγελματιών Διοργανωτών Συνεδρίων (Hellenic Association of Professional Congress Organizers, HAPCO) καταχωρεί μόλις 5 ξενοδοχεία με συνεδριακές δυνατότητες στην περιοχή της Μεσσηνίας. Την τελευταία πενταετία όμως σημαντική παρουσία έχει και το Costa Navarino καλύπτοντας μεγάλο ποσοστό του συνεδριακού

τουρισμού στη περιοχή. Παρακάτω γίνεται αναφορά στα ξενοδοχεία και τη χωρητικότητα που καλύπτουν στο συνεδριακό τουρισμό του νομού.

Elite Village: Καλαμάτα, Αίθουσες: 2, Χωρητικότητα: 60-1.500 άτομα

Pharae Palace: Καλαμάτα, Αίθουσες: 1, Χωρητικότητα: 20-50 άτομα

Messinian Bay: Καλαμάτα, Αίθουσες: 1, Χωρητικότητα: 80-500 άτομα

Sunrise Village: Πεταλίδι, Αίθουσες: 1, Χωρητικότητα: 220-350 άτομα

Miramare: Πύλος, Αίθουσες 1, Χωρητικότητα: 60-90 άτομα

Costa Navarino Dunes: Πύλος, φιλοξενεί ένα αυτόνομο συνεδριακό κέντρο "House of Events", Χωρητικότητα: 2.000 άτομα

Για να επιτευχθεί, φυσικά, τόσο η διάθεση κλινών, όσο και η κάλυψη του συνολικού αριθμού τους, απαιτείται απόλυτος συντονισμός, κάτι που δεν είναι εφικτό υπό τις παρούσες συνθήκες. Εκτός από τις συνεδριακές αίθουσες των ξενοδοχείων, για μικρής κλίμακας συνέδρια χρησιμοποιούνται ακόμη τα Πνευματικά κέντρα Καλαμάτας και Μεσσήνης και οι αίθουσες των δημοτικών καταστημάτων.

Όπως προκύπτει από επιτόπια έρευνα, υπάρχει έλλειψη επαγγελματιών διοργανωτών συνεδρίων, κάτι που αποτελεί σημαντικό πρόβλημα στην περαιτέρω ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού. Τα συνέδρια που αναλαμβάνει η Μεσσηνία είτε είναι μικρά και διοργανώνονται στο πλαίσιο των τοπικών εκδηλώσεων, είτε ανατίθενται σε εξειδικευμένα γραφεία των Αθηνών. Είναι χαρακτηριστικό πάντως ότι, μεταξύ των μελών της HAPCO, δεν υπάρχει κανένα γραφείο επαγγελματιών διοργανωτών συνεδρίων γενικά στην Πελοπόννησο (HAPCO 2002), αποδεικνύοντας την δεινή θέση της ευρύτερης περιοχής συνολικά. Επίσης, δεν υπάρχουν έμπειρες εταιρείες που να παρέχουν οπτικοακουστικά μέσα και υλικό, να πραγματοποιούν κατασκευές σχετικές με το συνέδριο (όπως πάνελ, περίπτερα διαφημιζομένων και άλλα), να διαθέτουν μεταφραστές και γενικά να δημιουργούν μια στοιχειώδη συνεδριακή υποδομή. Η ύπαρξη όμως της υποδομής αυτής είναι που θα συμβάλλει σημαντικά στην τελική απόφαση της οργανωτικής επιτροπής ενός συνεδρίου για την επιλογή του τύπου διεξαγωγής του (Παπαγεωργίου & Γεωργόπουλος, 2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

4. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1. *Ερευνητική προσέγγιση – Μεθοδολογία έρευνας*

Αντικείμενο της έρευνας αποτέλεσαν η διερεύνηση του πολιτιστικού και συνεδριακού τουρισμού στο Νομό Μεσσηνίας που επηρεάζουν τη βιώσιμη ανάπτυξή του, με έμφαση στις εναλλακτικές μορφές του. Πιο συγκεκριμένα, από τις απόψεις δείγματος δημοτών – επισκεπτών διερευνήθηκε, κατά πόσο ο Νομός Μεσσηνίας δραστηριοποιείται με σκοπό την προώθηση μιας βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, η οποία μέσα από την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού στοχεύει ισόρροπα στην τοπική, κοινωνική, οικονομική, πολιτισμική και περιβαλλοντική δομή. Στο ερευνητικό σκέλος της εργασίας, για τη συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε πρωτογενής έρευνα και το δείγμα αποτέλεσαν δημότες και επισκέπτες του Νομού Μεσσηνίας κατά το χρονικό διάστημα 1/10/2020 έως 30/11/2020 (N=100). Το ερωτηματολόγιο χωρίζεται σε τρεις (3) κατηγορίες ερωτήσεων. Τις γενικές με τα δημογραφικά στοιχεία και τις ειδικές σε σχέση με την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού όπως και την τουριστική προβολή και ανάπτυξη του Νομού Μεσσηνίας για τον πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό. Αποτελείται συνολικά από δεκαπέντε (15) ερωτήσεις μοναδικής απάντησης, αλλά και πολλαπλών επιλογών με ιεράρχηση.

Οι επιμέρους στόχοι της έρευνας που τέθηκαν αρχικά ήταν οι κάτωθι:

- Διερεύνηση της ανάπτυξης των εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο Νομό Μεσσηνίας.
- Διερεύνηση της τουριστικής προβολής και ανάπτυξης του Νομού Μεσσηνίας.
- Διερεύνηση για τον πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό του Νομού Μεσσηνίας.

Ο σχεδιασμός αρχικά της έρευνας ήταν διερευνητικός, περιγραφικός και οι συμμετέχοντες ανώνυμοι δημότες και επισκέπτες κλήθηκαν να απαντήσουν μέσω του δομημένου ερωτηματολογίου για το μέγεθος του βαθμού σημαντικότητας των εναλλακτικών μορφών τουρισμού όσον αφορά το Νομό Μεσσηνίας με πολιτιστικές και οικονομικές προεκτάσεις, βάση την πενταβάθμια κλίμακα Likert ως εξής:

- 1 = σε πολύ μικρό βαθμό,
- 2 = σε λίγο βαθμό,
- 3 = σε μέτριο βαθμό,
- 4 = σε αρκετό βαθμό,
- 5 = σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Το δείγμα των ερωτηματολογίων που χρησιμοποιήθηκε για τη συγκέντρωση των απαραίτητων πληροφοριών, ώστε να διεξαχθούν συμπεράσματα για την εν λόγω έρευνα, ήταν ανώνυμο και είχε σκοπό να μας πληροφορήσει σχετικά με τις απόψεις του δείγματος των δημοτών – επισκεπτών (N=100) του Νομού Μεσσηνίας σχετικά με το βαθμό δραστηριοποίησης των φορέων με σκοπό την προώθηση μιας βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης μέσα από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Για την καλύτερη μελέτη των στοιχείων της έρευνας και την καλύτερη ανάλυση των ευρημάτων της, χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πακέτο IBM – SPSS Statistics v.24.0 έκδοση για Windows. Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων βασίστηκε στην απλή περιγραφική ανάλυση και η ερμηνεία των αποτελεσμάτων θα παρουσιαστεί παρακάτω με την περιγραφή των στατιστικών πινάκων – διαγραμμάτων που δημιουργούνται στα διάφορα βήματα της διαδικασίας.

Πιο συγκεκριμένα εξετάστηκαν και αναλύθηκαν οι περιγραφικοί δείκτες των μεταβλητών, καθώς και των συχνοτήτων και σχετικών συχνοτήτων για την περιγραφή των γενικών χαρακτηριστικών του προφίλ των δημοτών – επισκεπτών του δείγματος και των ερωτήσεων σε σχέση με την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως και της τουριστικής προβολής και ανάπτυξης του νομού Μεσσηνίας. Στη συνέχεια έγινε ανάλυση των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν από τα δεδομένα του δείγματος, οι οποίες αναφέρονται και αναλύονται στην αμέσως παρακάτω υποενότητα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τηρήθηκε πλήρης εχεμύθεια ως προς τις πληροφορίες που αφορούν τους συμμετέχοντες και τα αποτελέσματα που προέκυψαν χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της συγκεκριμένης έρευνας.

4.2. Περιγραφική ανάλυση δείγματος έρευνας

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζονται μέσα από πίνακες και διαγράμματα, τα στατιστικά αποτελέσματα των γενικών και ειδικών ερωτήσεων του ερωτηματολογίου της εν λόγω έρευνας. Πιο ειδικά, παρουσιάζονται και αναλύονται ως ομάδες έρευνας τα «Δημογραφικά Στοιχεία», η «Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού» και τέλος η «Τουριστική Προβολή και Ανάπτυξη του Νομού Μεσσηνίας για τον πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό».

Στους παρακάτω πίνακες – διαγράμματα, παρουσιάζονται τα στατιστικά αποτελέσματα που προέκυψαν από την περιγραφική ανάλυση των δεδομένων του συνόλου του δείγματος που διερευνά τις απόψεις δημοτών και επισκεπτών (ηλικίας 18 – \geq 65 ετών) του νομού Μεσσηνίας, όσον αφορά την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και την τουριστική προβολή και ανάπτυξη του στο πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό.

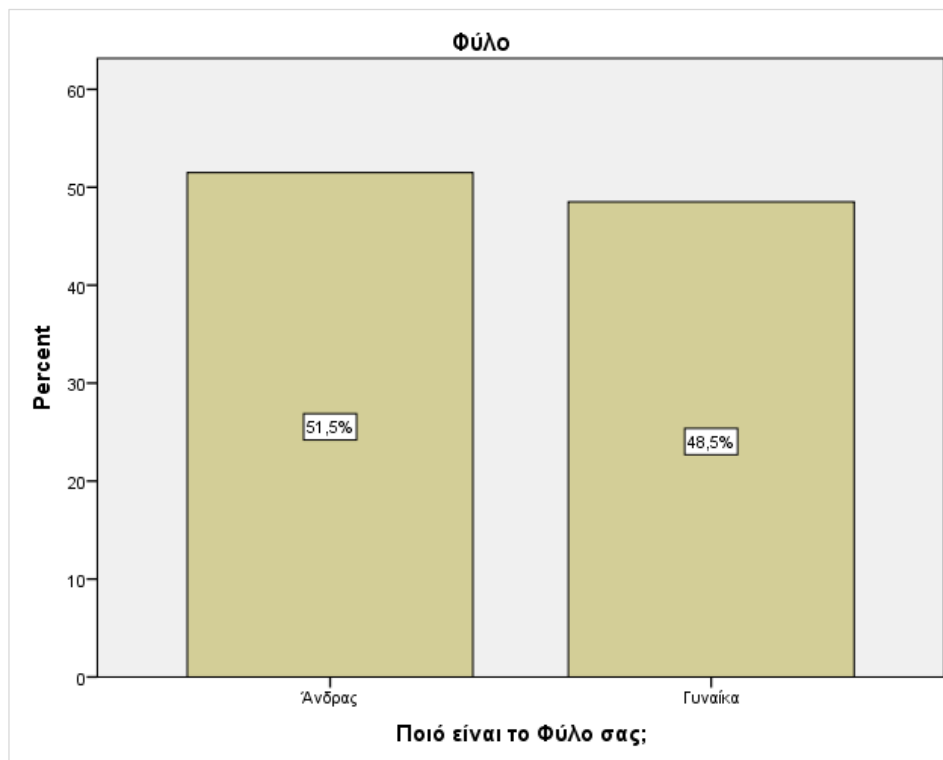
4.2.1. Ανάλυση και σχολιασμός των δεδομένων του δείγματος

– Δημογραφικά Στοιχεία

Στην υποενότητα αυτή, αναλύονται τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων της παρούσας έρευνας, όπως το «Φύλο», η «Ηλικιακή Ομάδα», η «εντοπιότητα ή μη» των ερωτηθέντων, η «επαγγελματική αποκατάσταση», η «οικογενειακή κατάσταση», το «Μορφωτικό Επίπεδο», η «κύρια πηγή εισοδήματος» καθώς και το χρονικό «διάστημα που ζουν/δραστηριοποιούνται ή επισκέπτονται το Νομό Μεσσηνίας».

Πίνακας 4.2.1.1- Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά φύλο

		Φύλο			
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άνδρας	52	51,5	51,5	51,5
	Γυναίκα	48	48,5	48,5	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

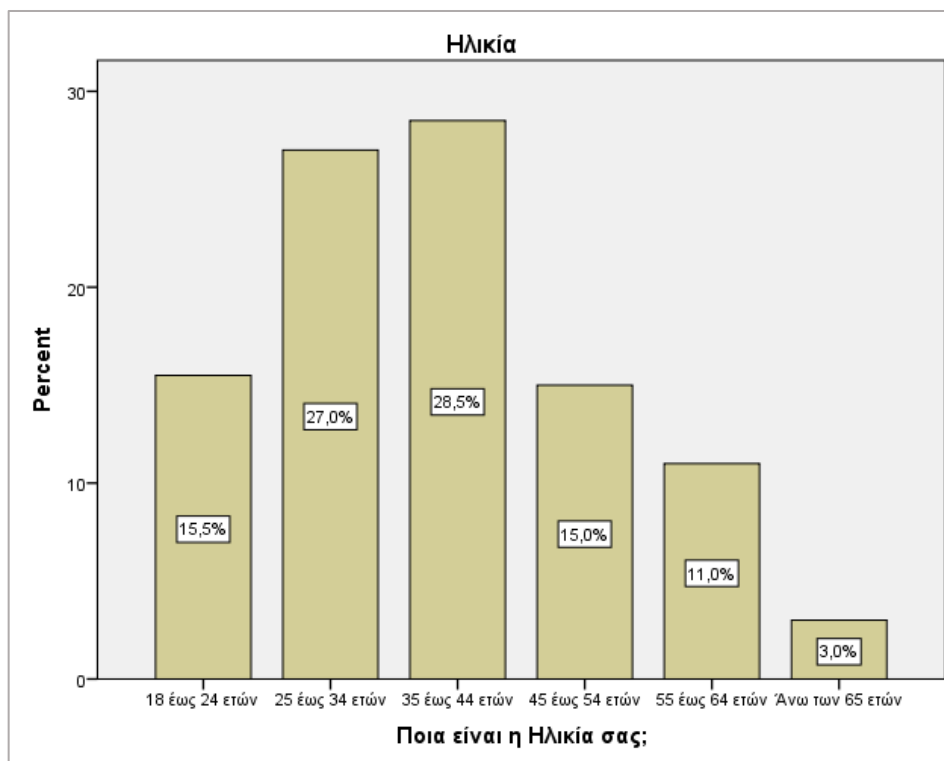

Γράφημα 4.2.1.1-1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά φύλο

Στον παραπάνω πίνακα και γράφημα 4.2.1.1-1, παρουσιάζεται η κατανομή των απαντήσεων των συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα στην ερώτηση σχετικά με το «φύλο». Από τα δεδομένα προκύπτει, ότι το υψηλότερο ποσοστό, δηλαδή το (51,5%) είναι άνδρες ενώ το (48,5%) των ερωτηθέντων δηλαδή (48) συμμετέχοντες από το δείγμα είναι γυναίκες.

Πίνακας 4.2.1.1-1 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά ηλικιακή ομάδα

Ηλικία					
		Frequency	Perc ent	Valid Percent	Cumulativ e Percent
Valid	18 έως 24 ετών	16	15,5	15,5	15,5
	25 έως 34 ετών	27	27,0	27,0	42,5
	35 έως 44 ετών	28	28,5	28,5	71,0
	45 έως 54 ετών	15	15,0	15,0	86,0
	55 έως 64 ετών	11	11,0	11,0	97,0
	Άνω των 65 ετών	3	3,0	3,0	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

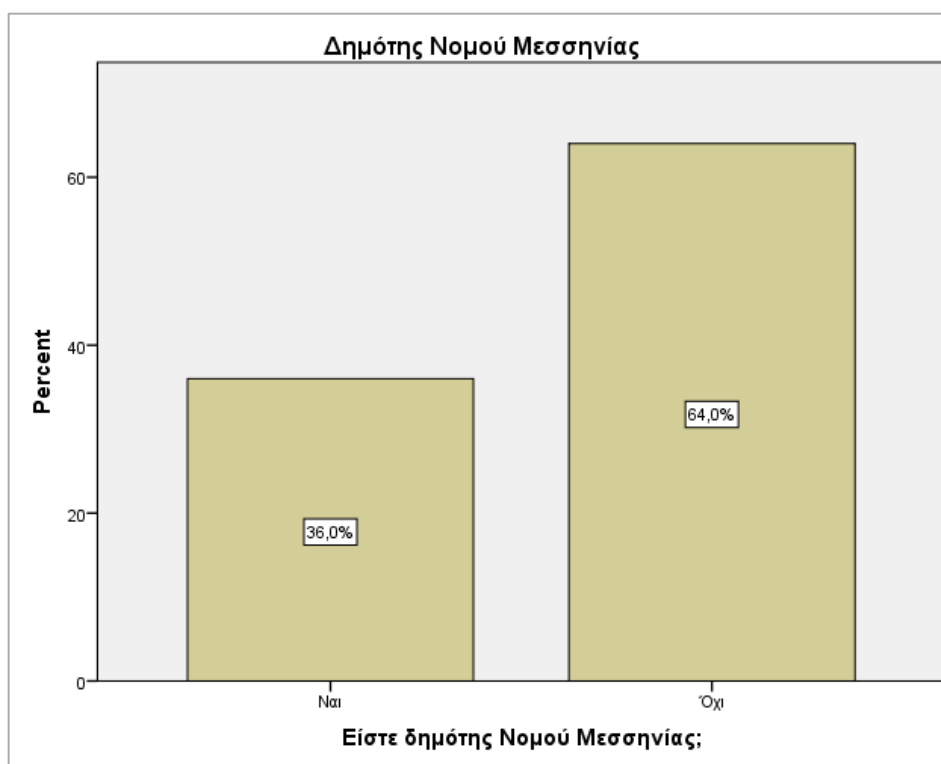
Γράφημα 4.2.1.1-2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά ηλικιακή ομάδα

Από τα αποτελέσματα που απεικονίζονται στον πίνακα 4.2.1.1-2 και στο αντίστοιχο γράφημα 4.2.1.1-2 παρουσιάζεται η κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού

δείγματος των ερωτηθέντων στην ερώτηση σχετικά με την «ηλικία» τους. Από τα δεδομένα του πίνακα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (28,5%) δήλωσαν ότι είναι μεταξύ 35 και 44 ετών ενώ σε μικρότερο ποσοστό (27,0%) δήλωσαν ότι είναι μεταξύ 25 έως 34 ετών ενώ με σχεδόν ίδιο ποσοστό (15,5%) και (15,0%) δήλωσαν ότι είναι μεταξύ 18 έως 24 ετών και 45 έως 54 ετών. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (11,0%) του συνόλου του δείγματος είναι από 55 έως 64 ετών και μόλις το (3,0%) που αντιστοιχεί σε (3) μόλις ερωτηθέντες, δήλωσαν ότι είναι άνω των 65 ετών.

Πίνακας 4.2.1.1-2 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά δημοτών/επισκεπτών

Δημότης Νομού Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	36	36,0	36,0	36,0
	Όχι	64	64,0	64,0	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

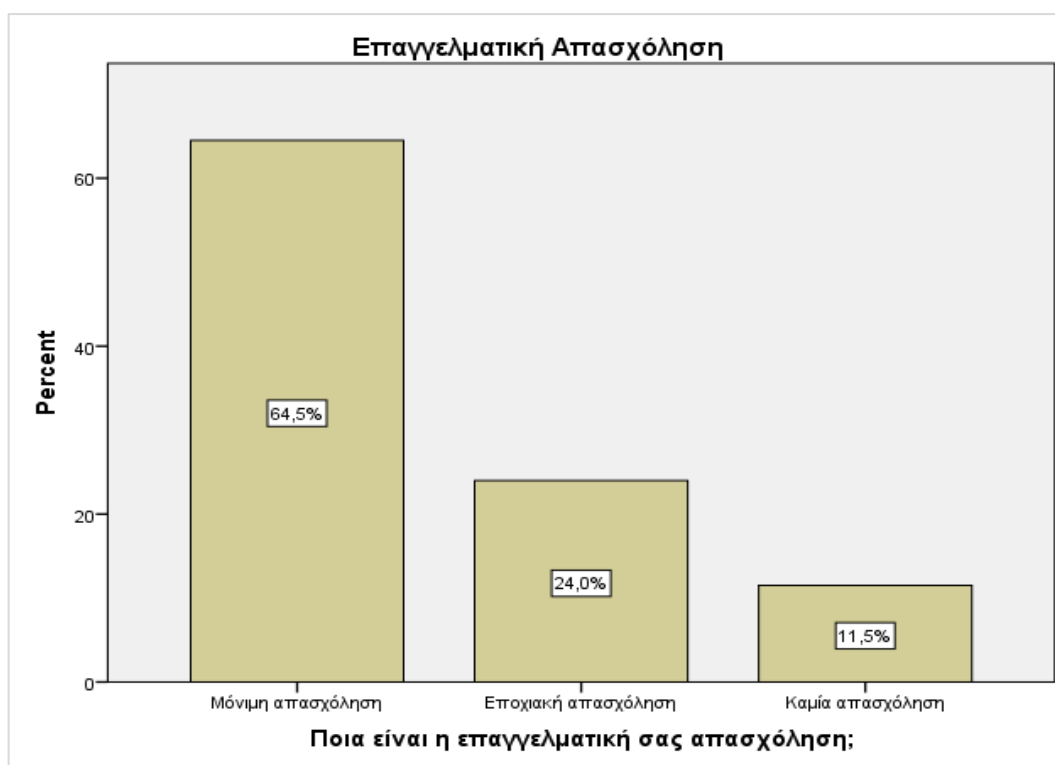
Γράφημα 4.2.1.1-3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά δημοτών/επισκεπτών

Στην ερώτηση αν είναι «δημότες ή επισκέπτες του Νομού Μεσσηνίας», το μεγαλύτερο ποσοστό (64,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι δεν είναι

δημότες του Νομού Μεσσηνίας αλλά επισκέπτες, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό (36,0%) απάντησε ότι είναι δημότες του νομού.

Πίνακας 4.2.1.1-3 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά επαγγελματική απασχόληση

Επαγγελματική απασχόληση		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumulativ e Percent
Valid	Μόνιμη απασχόληση	65	64,5	64,5	64,5
	Εποχιακή απασχόληση	24	24,0	24,0	88,5
	Καμία απασχόληση	11	11,5	11,5	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

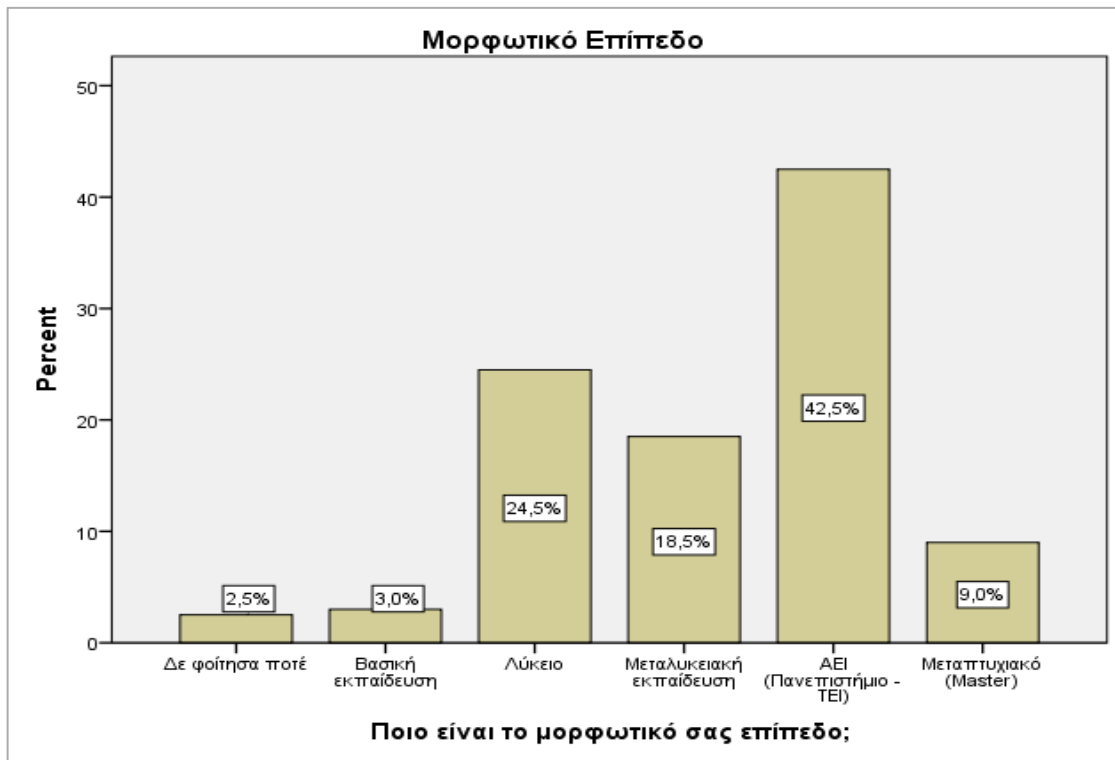
Γράφημα 4.2.1.1-4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά επαγγελματική απασχόληση

Όσον αφορά την «επαγγελματική απασχόληση» των συμμετεχόντων στην έρευνα σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα 4.2.1.1-4 και το αντίστοιχο γράφημα, από το σύνολο του δείγματος, διαπιστώνουμε ότι το υψηλότερο ποσοστό (64,5%) των ερωτηθέντων, είναι με μόνιμη απασχόληση, ενώ το (24,0%) δήλωσαν ότι έχουν εποχιακή απασχόληση. Τέλος, σε

πολύ μικρότερο ποσοστό των ερωτηθέντων (11,5%) δήλωσαν ότι δεν έχουν καμία απολύτως απασχόληση.

Πίνακας 4.2.1.1-5 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά μορφωτικό επίπεδο

		Μορφωτικό Επίπεδο			
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumulativ e Percent
Valid	Δε φοίτησα ποτέ	3	2,5	2,5	2,5
	Βασική εκπαίδευση	3	3,0	3,0	5,5
	Λύκειο	25	24,5	24,5	30,0
	Μεταλυκειακή εκπαίδευση	18	18,5	18,5	48,5
	ΑΕΙ (Πανεπιστήμιο - ΤΕΙ)	42	42,5	42,5	91,0
	Μεταπτυχιακό (Master)	9	9,0	9,0	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

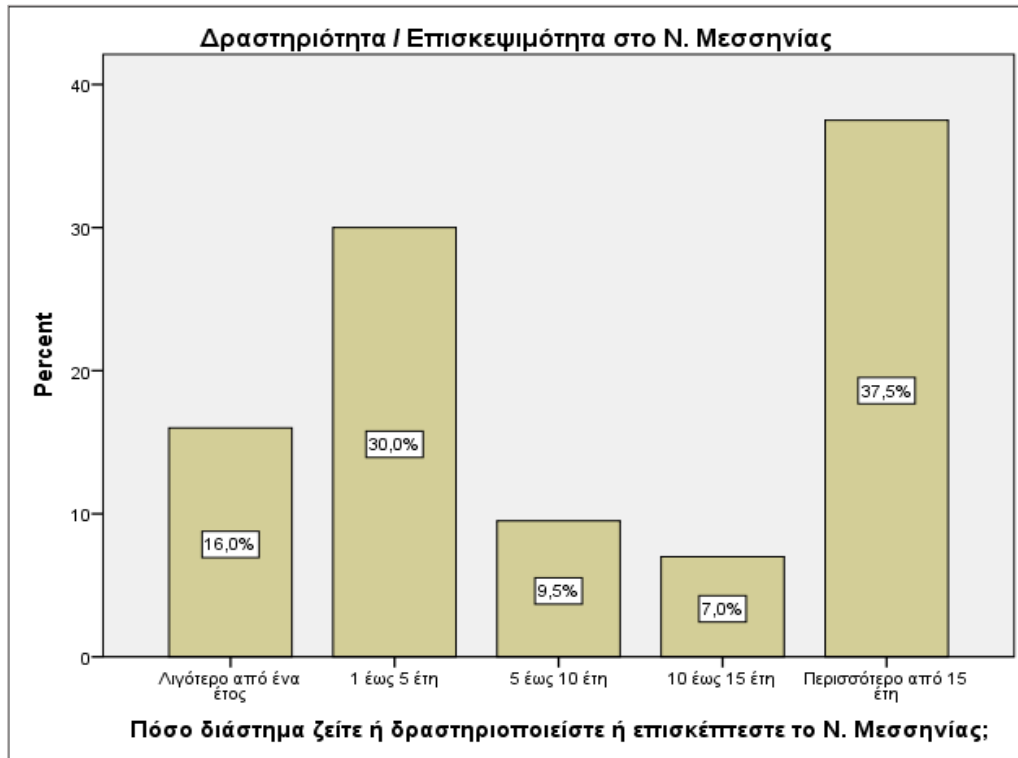

Γράφημα 4.2.1.1-5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά μορφωτικό επίπεδο

Όσον αφορά το «μορφωτικό επίπεδο» των ερωτηθέντων σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα 4.2.1.1-6 και το αντίστοιχο γράφημα, από το σύνολο του δείγματος, διαπιστώνουμε ότι το υψηλότερο ποσοστό (42,5%) των ερωτηθέντων, είναι απόφοιτοι Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων πανεπιστημιακής και τεχνολογικής κατεύθυνσης, ενώ το (24,5%) δήλωσαν ότι είναι απόφοιτοι Λυκείου. Επίσης, σε πολύ μικρότερα ποσοστά των ερωτηθέντων (18,5%) και (9,0%) αντίστοιχα, δήλωσαν ότι έχουν μεταλυκειακή εκπαίδευση και κατέχουν μεταπτυχιακό τίτλο, αντίστοιχα. Τέλος, αξιοσημείωτα θεωρούνται τα ποσοστά (3,0%) και (2,5%) του συνόλου του δείγματος, όπου δήλωσαν ότι κατέχουν μόνο τη βασική εκπαίδευση και δεν φοίτησαν ποτέ, αντίστοιχα.

Πίνακας 4.2.1.1-6 – Κατανομή συχνοτήτων του δείγματος κατά δραστηριότητα / επισκευσιμότητα στο Ν. Μεσσηνίας

Δραστηριότητα / Επισκευσιμότητα στο Νομό Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumulativ e Percent
Valid	Λιγότερο από ένα έτος	16	16,0	16,0	16,0
	1 έως 5 έτη	30	30,0	30,0	46,0
	5 έως 10 έτη	10	9,5	9,5	55,5
	10 έως 15 έτη	7	7,0	7,0	62,5
	Περισσότερο από 15 έτη	37	37,5	37,5	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

Γράφημα 4.2.1.1-6 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του δείγματος κατά δραστηριότητα / επισκεψιμότητα στο Ν. Μεσσηνίας

Από τα αποτελέσματα που απεικονίζονται στον πίνακα 4.2.1.1-6 και στο αντίστοιχο γράφημα 4.2.1.1-6 παρουσιάζεται η κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος των ερωτηθέντων στην ερώτηση σχετικά με το χρονικό «διάστημα δραστηριοποίησης/επισκεψιμότητας» των ερωτηθέντων στο Νομό Μεσσηνίας. Από τα δεδομένα του πίνακα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (37,5%) δήλωσαν ότι δραστηριοποιούνται ή επισκέπτονται το Νομό Μεσσηνίας πάνω από 15 έτη, ενώ σε μικρότερο ποσοστό (30,0%) δήλωσαν από 1 έως 5 έτη δραστηριοποιούνται και με μικρότερο ποσοστό (16,0%) δήλωσαν ότι δραστηριοποιούνται ή επισκέπτονται το νομό, λιγότερο από ένα 1 έτος. Τέλος σε μικρότερα ποσοστά (9,5%) και (7,0%) αντίστοιχα του συνόλου του δείγματος, δήλωσαν ότι δραστηριοποιούνται από 5 έως 10 έτη και από 10 έως 15 έτη αντίστοιχα.

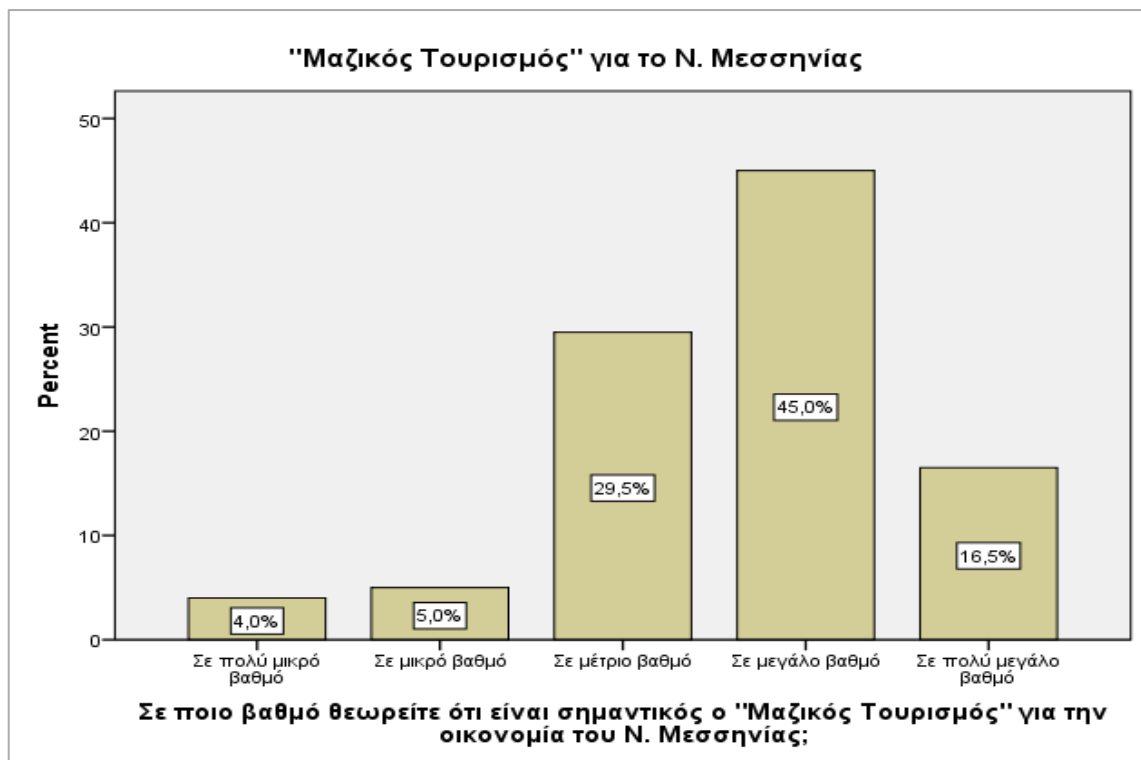
– Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού

Στην υποενότητα αυτή, αναλύεται η «Ανάπτυξη των Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού» όπου οι συμμετέχοντες στην παρούσα έρευνα, βαθμολογούν από 1=πολύ μικρό βαθμό έως 5=πολύ μεγάλο βαθμό, κατά την άποψή τους τις τουριστικές δραστηριότητες, τους τουριστικούς προορισμούς, τα τουριστικά πλεονεκτήματα αλλά και τους τουριστικούς

παράγοντες που τίθενται μέσα από τις ερωτήσεις αξιολόγησης του διερευνητικού ερωτηματολογίου.

Πίνακας 4.2.1.1-7.1 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Μαζικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Μαζικός Τουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	4	4,0	4,0	4,0
	Σε μικρό βαθμό	5	5,0	5,0	9,0
	Σε μέτριο βαθμό	30	29,5	29,5	38,5
	Σε μεγάλο βαθμό	45	45,0	45,0	83,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	16	16,5	16,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

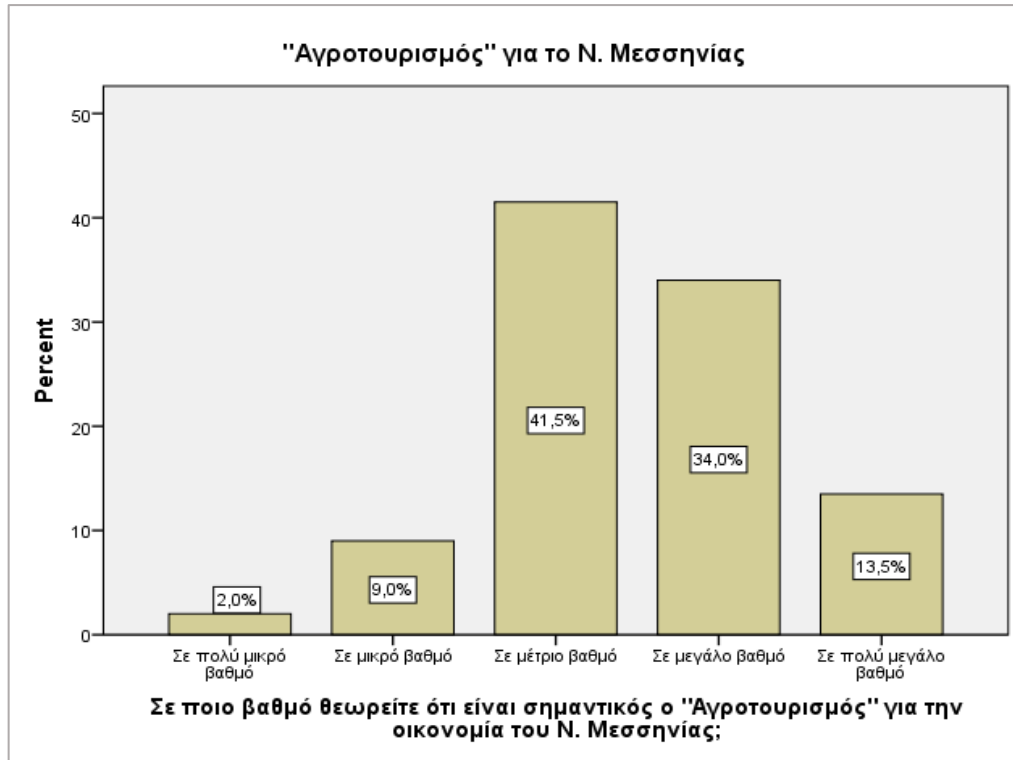

Γράφημα 4.2.1.1-7.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Μαζικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το Μαζικό Τουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάση των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.7.1 το μεγαλύτερο ποσοστό (45,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (29,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε πολύ μικρότερο ποσοστό (16,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό και μόλις το (5,0%) και το (4,0%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό το Μαζικό Τουρισμό για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-7.2 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Αγροτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Αγροτουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	2	2,0	2,0	2,0
	Σε μικρό βαθμό	9	9,0	9,0	11,0
	Σε μέτριο βαθμό	42	41,5	41,5	52,5
	Σε μεγάλο βαθμό	34	34,0	34,0	86,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	13	13,5	13,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

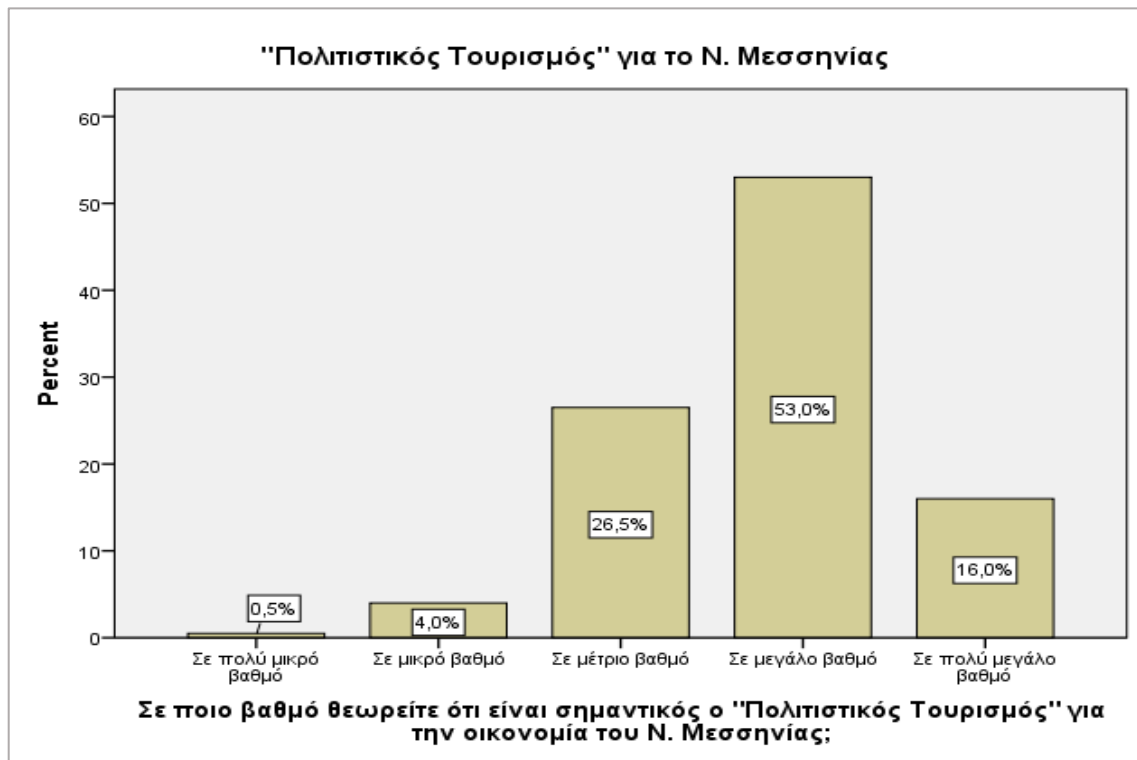

Γράφημα 4.2.1.1-7.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνότητας δείγματος για τον Αγροτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό τον Αγροτουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάση των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.7.2 το μεγαλύτερο ποσοστό (41,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (34,0%), απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε πολύ μικρότερο ποσοστό (13,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό και μόλις το (9,0%) και το (2,0%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον Αγροτουρισμό για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-7.3 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Πολιτιστικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Πολιτιστικός Τουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μικρό βαθμό	4	4,0	4,0	4,5
	Σε μέτριο βαθμό	26	26,5	26,5	31,0
	Σε μεγάλο βαθμό	53	53,0	53,0	84,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	16	16,0	16,0	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

Γράφημα 4.2.1.1-7.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Πολιτιστικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό τον Πολιτιστικό Τουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάση των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.7.3 το μεγαλύτερο ποσοστό (53,0%) των ερωτηθέντων από το

σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (26,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε πολύ μικρότερο ποσοστό (16,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό και μόλις το (4,0%) και το (0,5%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον *Πολιτιστικό Τουρισμό* για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-7.4 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Οικοτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Οικοτουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumulativ e Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	3	2,5	2,5	2,5
	Σε μικρό βαθμό	15	15,0	15,0	17,5
	Σε μέτριο βαθμό	53	53,0	53,0	70,5
	Σε μεγάλο βαθμό	22	22,0	22,0	92,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	7	7,5	7,5	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

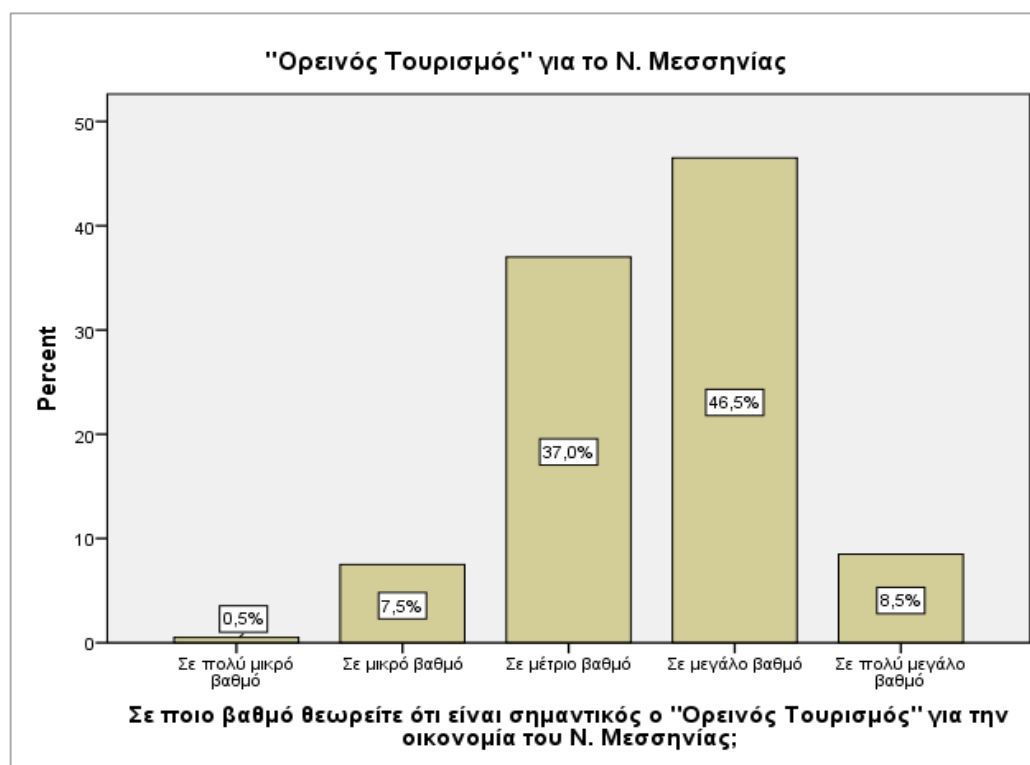

Γράφημα 4.2.1.1-7.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνότητας δείγματος για τον Οικοτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό τον Οικοτουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1-7.4 το μεγαλύτερο ποσοστό (53,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (22,0%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε πολύ μικρότερο ποσοστό (15,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» σημαντικό και μόλις το (7,5%) και το (2,5%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον Οικοτουρισμό για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-7.5 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Ορεινό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Ορεινός Τουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μικρό βαθμό	7	7,5	7,5	8,0
	Σε μέτριο βαθμό	37	37,0	37,0	45,0
	Σε μεγάλο βαθμό	46	46,5	46,5	91,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	9	8,5	8,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

Γράφημα 4.2.1.1-7.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για τον Ορεινό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό τον Ορεινό Τουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1-7.5 το μεγαλύτερο ποσοστό (46,5%) των ερωτηθέντων από το

σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (37,0%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε πολύ μικρότερο ποσοστό (8,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό και μόλις το (7,5%) και το (0,5%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον *Ορεινό Τουρισμό* για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-7.6 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για τον Οινοτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Οινοτουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumulativ e Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	3	3,0	3,0	3,0
	Σε μικρό βαθμό	11	11,0	11,0	14,0
	Σε μέτριο βαθμό	26	26,5	26,5	40,5
	Σε μεγάλο βαθμό	45	45,0	45,0	85,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	14	14,0	14,0	99,5
	Δεν απάντησαν	1	0,5	0,5	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

Γράφημα 4.2.1.1-7.6 – Διάγραμμα κατανομής συχνότητας δείγματος για τον Οινοτουρισμό στο 4.2.1.1-7.5 Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό τον Οινοτουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1-7.5 το μεγαλύτερο ποσοστό (45,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (26,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (14,0%) των ερωτηθέντων δηλαδή (28) του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό, το (11,0%) ς και το (3,0%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον Οινοτουρισμό για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-7.7 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Γεωτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Γεωτουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	2	2,0	2,0	2,0
	Σε μικρό βαθμό	14	13,5	13,5	15,5
	Σε μέτριο βαθμό	59	59,0	59,0	74,5
	Σε μεγάλο βαθμό	20	20,5	20,5	95,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	4	4,5	4,5	99,5
	Δεν απάντησαν	1	0,5	0,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

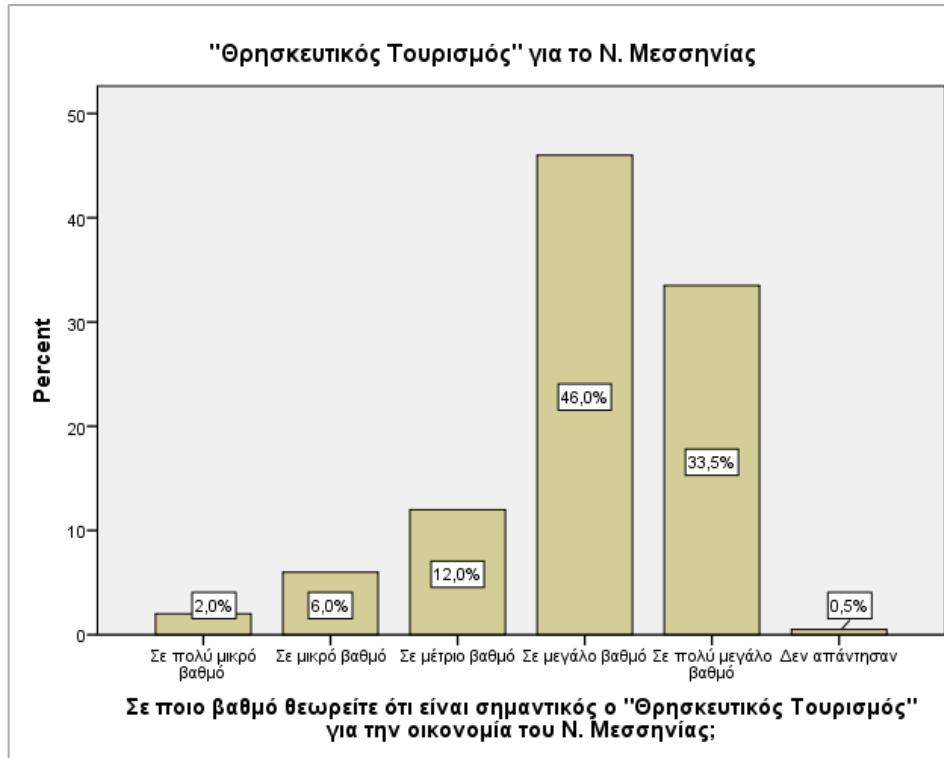

Γράφημα 4.2.1.1-7.7 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Γεωτουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το Γεωτουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1-7.7 το μεγαλύτερο ποσοστό (59,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (20,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (13,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» σημαντικό, μόλις το (4,5%) και το (2,0%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό το Γεωτουρισμό για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-7.8 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Θρησκευτικός Τουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	2	2,0	2,0	2,0
	Σε μικρό βαθμό	6	6,0	6,0	8,0
	Σε μέτριο βαθμό	12	12,0	12,0	20,0
	Σε μεγάλο βαθμό	46	46,0	46,0	66,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	33	33,5	33,5	99,5
	Δεν απάντησαν	1	0,5	,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

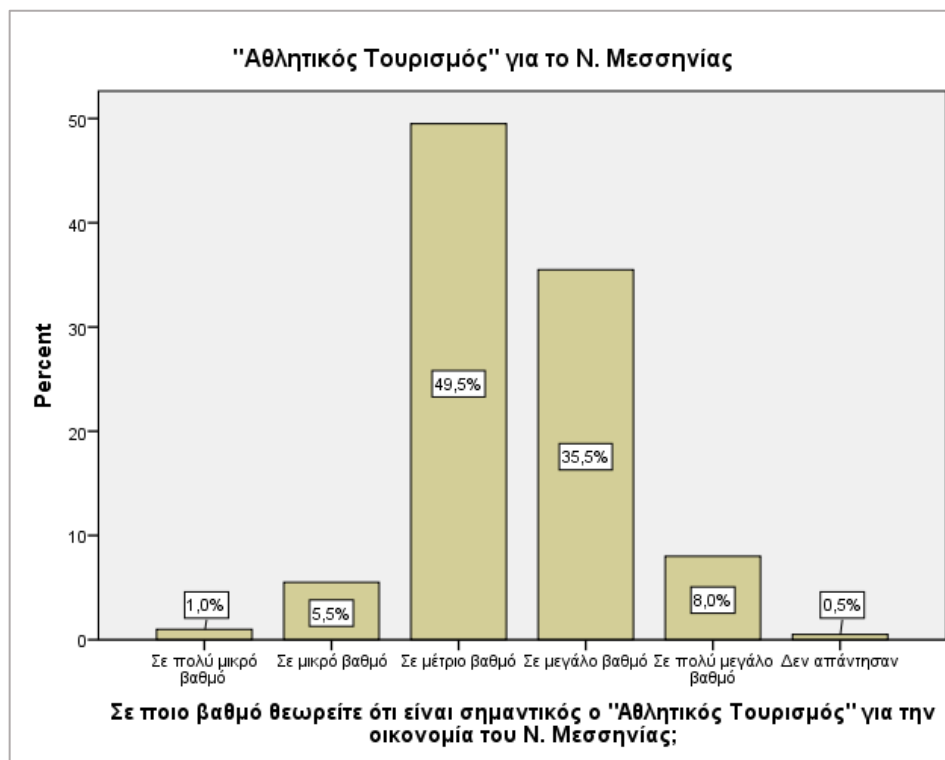

Γράφημα 4.2.1.1-7.8 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το Θρησκευτικό Τουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1-7.8 το μεγαλύτερο ποσοστό (46,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (33,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (12,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό, μόλις το (6,0%) και το (2,0%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό το Θρησκευτικό Τουρισμό για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-7.9 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Αθλητικός Τουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumul ative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	1,0	1,0	1,0
	Σε μικρό βαθμό	6	5,5	5,5	6,5
	Σε μέτριο βαθμό	49	49,5	49,5	56,0
	Σε μεγάλο βαθμό	35	35,5	35,5	91,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	8	8,0	8,0	99,5
	Δεν απάντησαν	1	0,5	0,5	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

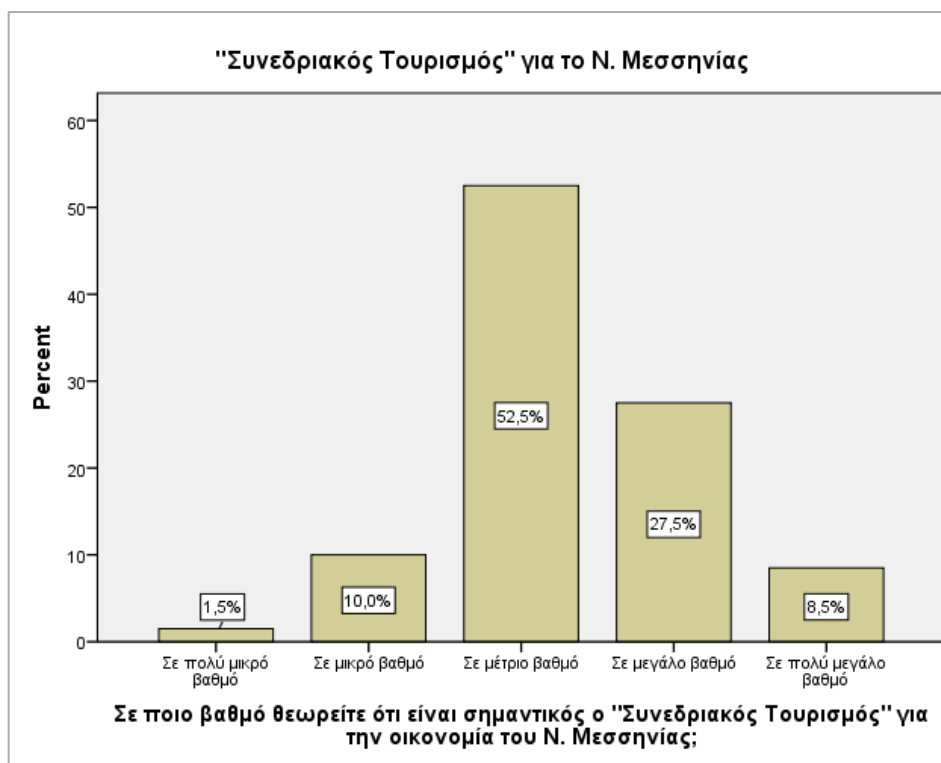

Γράφημα 4.2.1.1-7.9 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων δείγματος για το Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το Αθλητικός Τουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.7.9 το μεγαλύτερο ποσοστό (49,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (35,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (8,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό, μόλις το (5,5%) και το (1,0%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον Αθλητικό Τουρισμό για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-7.10 – Κατανομή συχνοτήτων δείγματος για το Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Συνεδριακός Τουρισμός" για το Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	2	1,5	1,5	1,5
	Σε μικρό βαθμό	10	10,0	10,0	11,5
	Σε μέτριο βαθμό	52	52,5	52,5	64,0
	Σε μεγάλο βαθμό	27	27,5	27,5	91,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	9	8,5	8,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

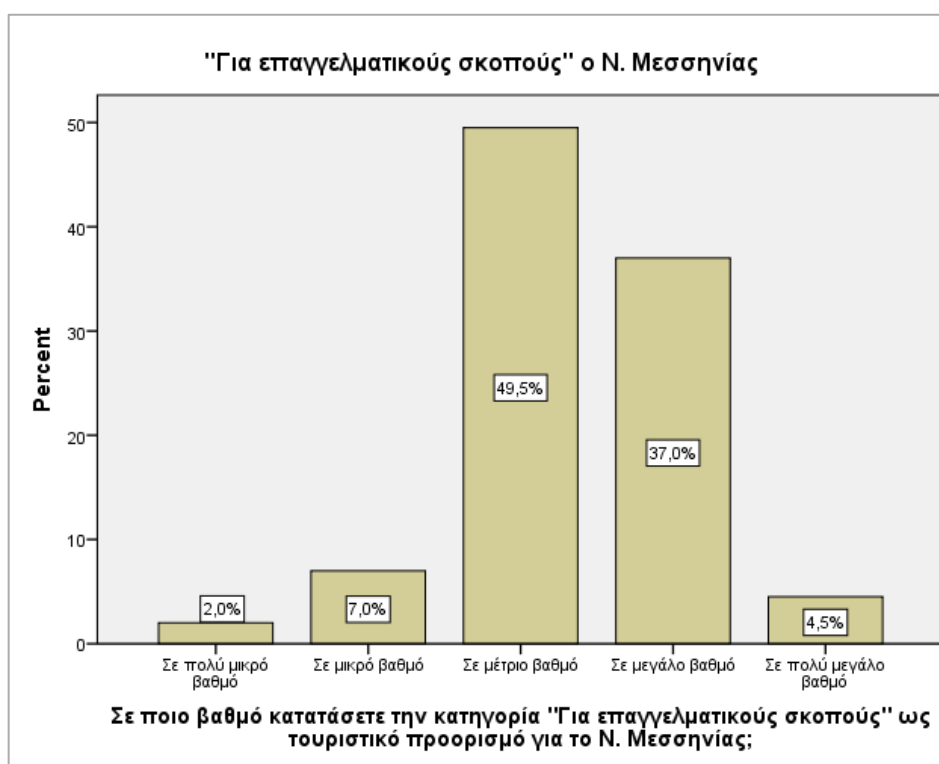

Γράφημα 4.2.1.1-7.10 – Διάγραμμα κατανομής συχνότητας δείγματος για το Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το Συνεδριακό Τουρισμό για την οικονομία του Νομού Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.7.10 το μεγαλύτερο ποσοστό (52,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό, ενώ σε ποσοστό (27,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (10,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» σημαντικό, μόλις το (8,5%) και το (1,5%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον Συνεδριακό Τουρισμό για το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-8.1 – Κατανομή συχνότητας δείγματος για Επαγγελματικούς Σκοπούς στο Ν. Μεσσηνίας

"Για επαγγελματικούς σκοπούς" ως τουριστικός προορισμός ο Ν. Μεσσηνίας		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	2	2,0	2,0	2,0
	Σε μικρό βαθμό	7	7,0	7,0	9,0
	Σε μέτριο βαθμό	50	49,5	49,5	58,5
	Σε μεγάλο βαθμό	37	37,0	37,0	95,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	4	4,5	4,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

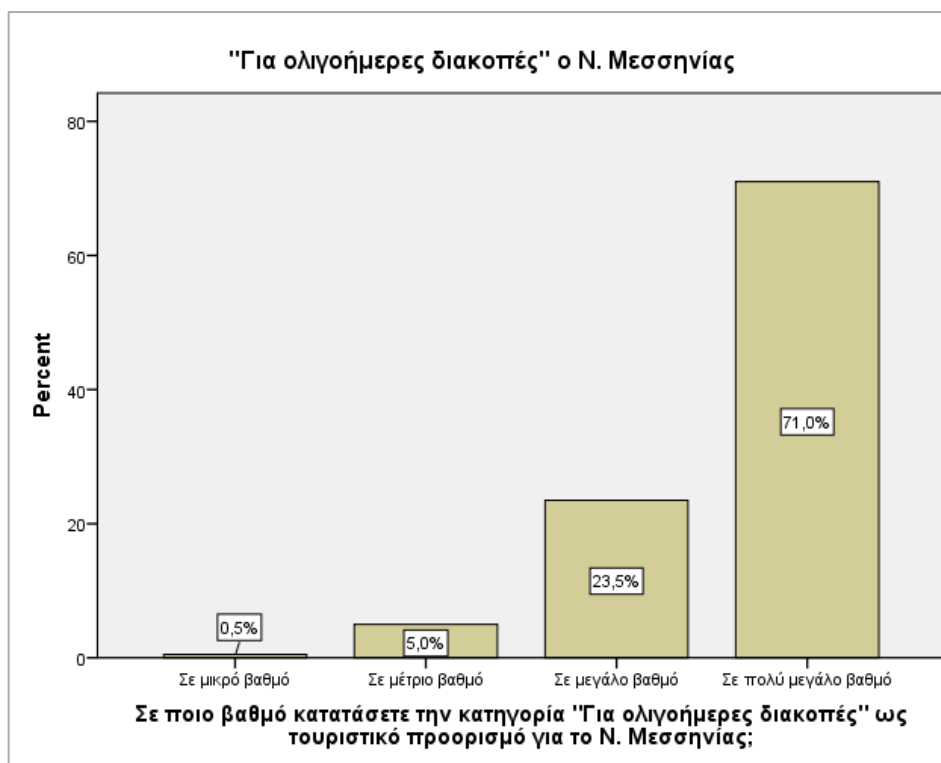
Γράφημα 4.2.1.1-8.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνότητας των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Επαγγελματικούς Σκοπούς στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατατάσσουν την κατηγορία του τουριστικού προορισμού για επαγγελματικούς σκοπούς το Νομό Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.8.1 το μεγαλύτερο ποσοστό (49,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό»

σημαντικό προορισμό, ενώ σε ποσοστό (37,0%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε πολύ μικρότερο ποσοστό (7,0%) των ερωτηθέντων απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» σημαντικό, μόλις το (4,5%) και το (2,0%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τουριστικό προορισμό για επαγγελματικούς σκοπούς το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-8.2 – Κατανομή συχνότητας των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Ολιγοήμερες Διακοπές πολιτιστικού ενδιαφέροντος στο Ν. Μεσσηνίας

"Για ολιγοήμερες διακοπές πολιτιστικού ενδιαφέροντος" ως τουριστικός προορισμός ο Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μέτριο βαθμό	5	5,0	5,0	5,5
	Σε μεγάλο βαθμό	23	23,5	23,5	29,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	71	71,0	71,0	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

Γράφημα 4.2.1.1-8.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνότητων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Ολιγοήμερες Διακοπές πολιτιστικού ενδιαφέροντος στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατατάσσουν την κατηγορία του τουριστικού προορισμού για Ολιγοήμερες Διακοπές το Νομό Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1-8.2 το μεγαλύτερο ποσοστό (71,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό προορισμό, ενώ σε ποσοστό (23,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (5,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό, μόλις το (0,5%) τον θεωρεί σε «μικρό βαθμό», σημαντικό τον *τουριστικό προορισμό για Ολιγοήμερες Διακοπές το Νομό Μεσσηνίας*.

Πίνακας 4.2.1.1-8.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	1,0	1,0	1,0
	Σε μικρό βαθμό	14	14,5	14,5	15,5
	Σε μέτριο βαθμό	65	64,5	64,5	80,0
	Σε μεγάλο βαθμό	16	16,0	16,0	96,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	4	4,0	4,0	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

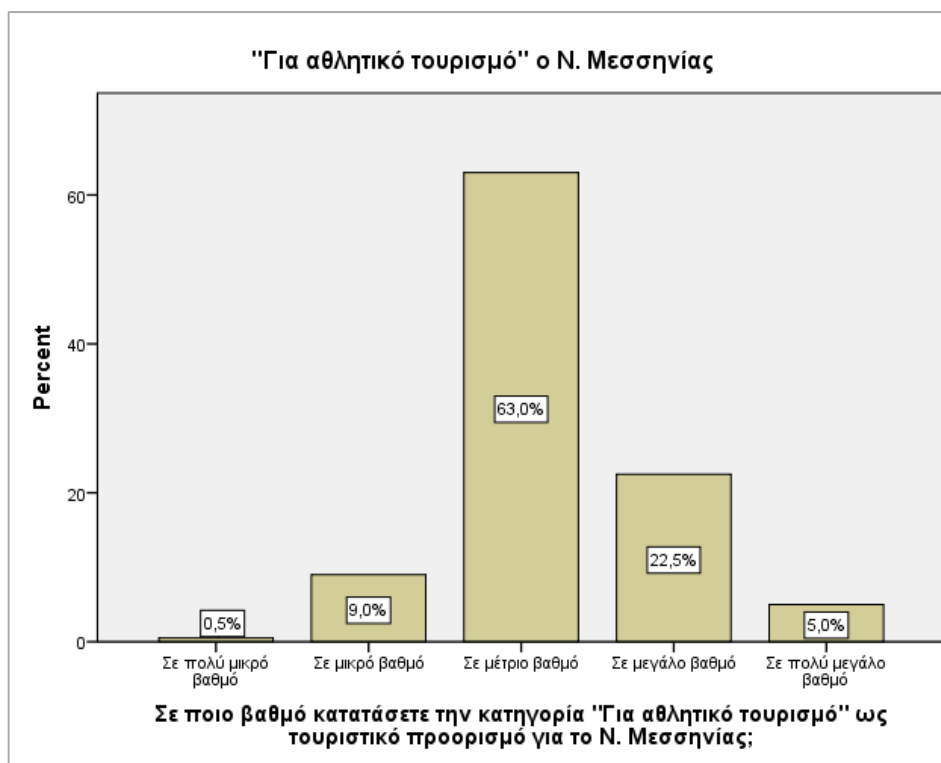
Γράφημα 4.2.1.1-8.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Συνεδριακό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατατάσσουν την κατηγορία του τουριστικού προορισμού για Συνεδριακό Τουρισμό το Νομό Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.-8.3 το μεγαλύτερο ποσοστό (64,5%) των

ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό προορισμό, ενώ σε ποσοστό (16,0%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (14,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» σημαντικό, μόλις το (4,0%) και το (1,0%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον *τουριστικό προορισμό για Συνεδριακό Τουρισμό το Νομό Μεσσηνίας*.

Πίνακας 4.2.1.1-8.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Για αθλητικό τουρισμό" ως τουριστικός προορισμός ο Ν. Μεσσηνίας		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumul ative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μικρό βαθμό	9	9,0	9,0	9,5
	Σε μέτριο βαθμό	63	63,0	63,0	72,5
	Σε μεγάλο βαθμό	22	22,5	22,5	95,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	5	5,0	5,0	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

Γράφημα 4.2.1.1-8.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Αθλητικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατατάσσουν την κατηγορία του τουριστικού προορισμού για Αθλητικό Τουρισμό το Νομό Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.8.4 το μεγαλύτερο ποσοστό (63,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό προορισμό, ενώ σε ποσοστό (22,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (9,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» σημαντικό, μόλις το (5,0%) και το (0,5%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον τουριστικό προορισμό για Συνεδριακό Τουρισμό το Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-8.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Πολιτιστικό- Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

"Για πολιτιστικό- θρησκευτικό τουρισμό" ως τουριστικός προορισμός ο Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	1,0	1,0	1,0
	Σε μικρό βαθμό	6	6,0	6,0	7,0
	Σε μέτριο βαθμό	13	13,5	13,5	20,5
	Σε μεγάλο βαθμό	47	47,0	47,0	67,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	32	32,5	32,5	100,0
	Total		100	100,0	100,0

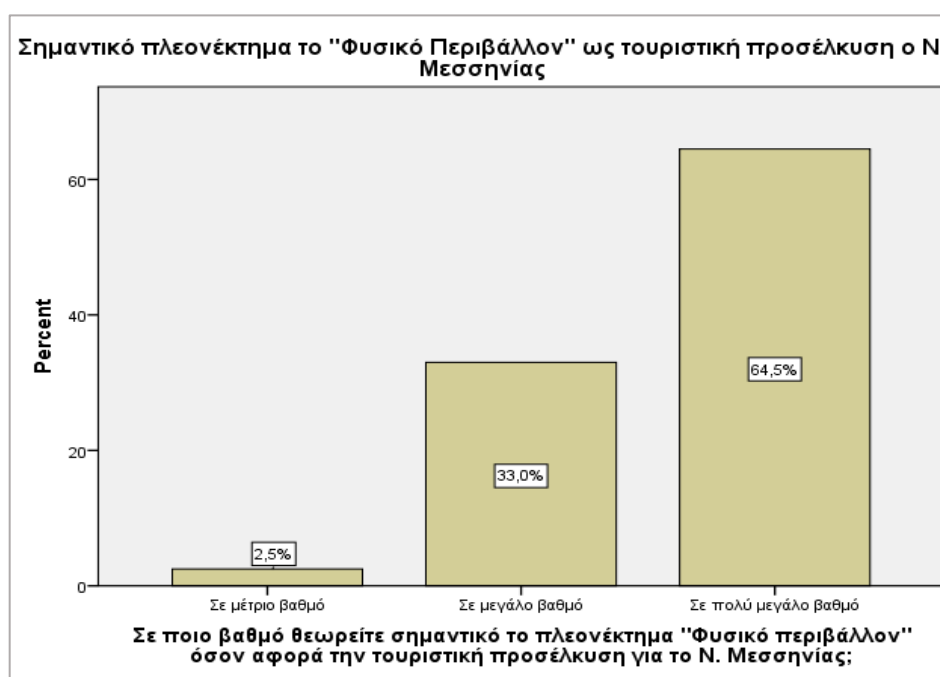
Γράφημα 4.2.1.1-8.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος για Πολιτιστικό - Θρησκευτικό Τουρισμό στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατατάσσουν την κατηγορία του τουριστικού προορισμού για Θρησκευτικό Τουρισμό το Νομό Μεσσηνίας», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1-8.5 το μεγαλύτερο ποσοστό (47,0%) των

ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό προορισμό, ενώ σε ποσοστό (32,5%) απάντησε ότι τον θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό. Τέλος, σε μικρότερο ποσοστό (13,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι τον θεωρούν σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό, μόλις το (6,0%) και το (1,0%) του δείγματος, τον θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα, σημαντικό τον *τουριστικό προορισμό για Θρησκευτικό Τουρισμό το Νομό Μεσσηνίας*.

Πίνακας 4.2.1.1-9.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Φυσικό Περιβάλλον του Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικό πλεονέκτημα το "Φυσικό περιβάλλον" ως τουριστική προσέλκυση για το Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε μέτριο βαθμό	2	2,5	2,5	2,5
	Σε μεγάλο βαθμό	33	33,0	33,0	35,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	64	64,5	64,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

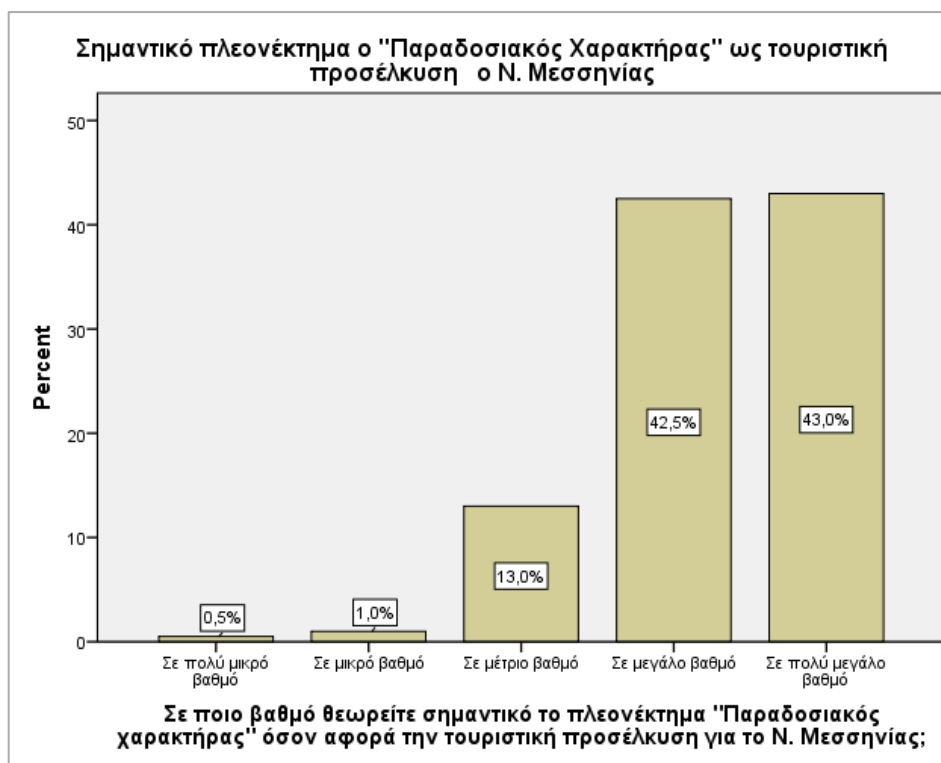

Γράφημα 4.2.1.1-9.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Φυσικό Περιβάλλον του Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το πλεονέκτημα του Φυσικού Περιβάλλοντος του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση τουριστών, σε σύγκριση με άλλες περιοχές», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1-9.1 το μεγαλύτερο ποσοστό (64,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι το θεωρεί σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα ως τουριστική προσέλκυση, ενώ σε ποσοστό (33,0%) απάντησε ότι το θεωρεί σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα. Τέλος, σε πολύ μικρότερο ποσοστό (2,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι το θεωρεί σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα το Φυσικό Περιβάλλον του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση σε σύγκριση με άλλες περιοχές.

Πίνακας 4.2.1.1-9.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα ο Παραδοσιακός Χαρακτήρας του Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικό πλεονέκτημα ο "Παραδοσιακός χαρακτήρας" ως τουριστική προσέλκυση ο Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumul ative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μικρό βαθμό	1	1,0	1,0	1,5
	Σε μέτριο βαθμό	13	13,0	13,0	14,5
	Σε μεγάλο βαθμό	42	42,5	42,5	57,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	43	43,0	43,0	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

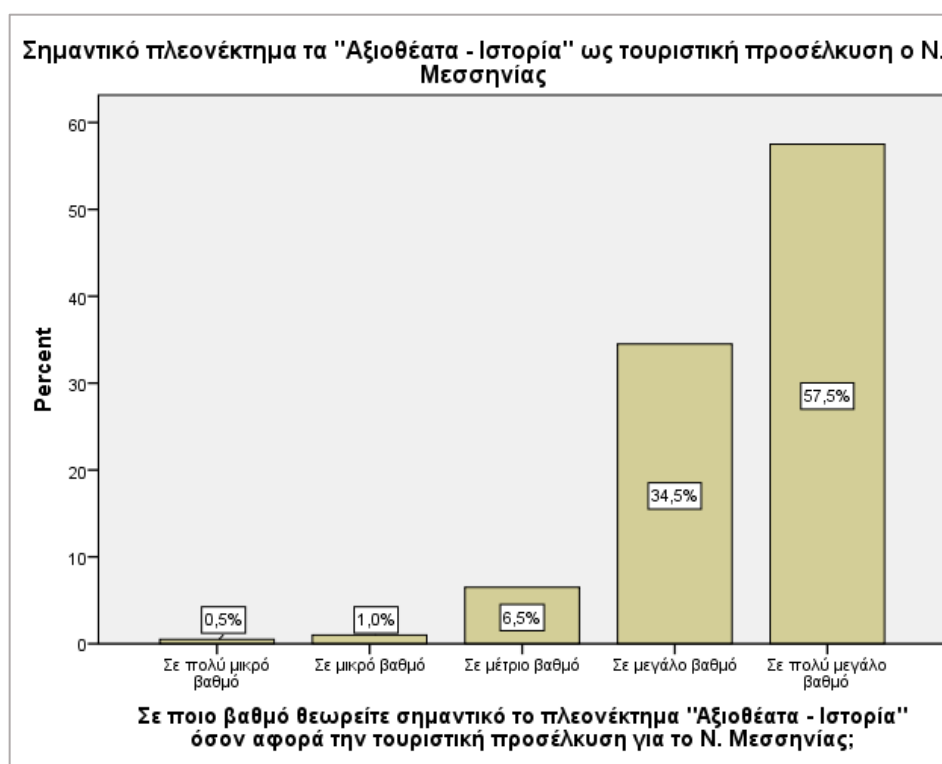

Γράφημα 4.2.1.1-9.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα ο Παραδοσιακός Χαρακτήρας του Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το πλεονέκτημα ο Παραδοσιακός Χαρακτήρας του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση τουριστών, σε σύγκριση με άλλες περιοχές», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.-9.2 το μεγαλύτερο ποσοστό (43,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι το θεωρεί σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα ως τουριστική προσέλκυση, ενώ με σχεδόν ίδιο ποσοστό (42,5%), απάντησε ότι το θεωρεί σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα. Τέλος, με μικρότερο ποσοστό (13,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι το θεωρεί σε «μέτριο βαθμό» και ποσοστά (1,0%) και (0,5%) το θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα σημαντικό πλεονέκτημα τον Παραδοσιακό Χαρακτήρα του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση σε σύγκριση με άλλες περιοχές.

Πίνακας 4.2.1.1-9.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα τα Αξιοθέατα – Ιστορία του Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικό πλεονέκτημα τα "Αξιοθέατα – Ιστορία" ως τουριστική προσέλκυση ο Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μικρό βαθμό	1	1,0	1,0	1,5
	Σε μέτριο βαθμό	6	6,5	6,5	8,0
	Σε μεγάλο βαθμό	34	34,5	34,5	42,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	57	57,5	57,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

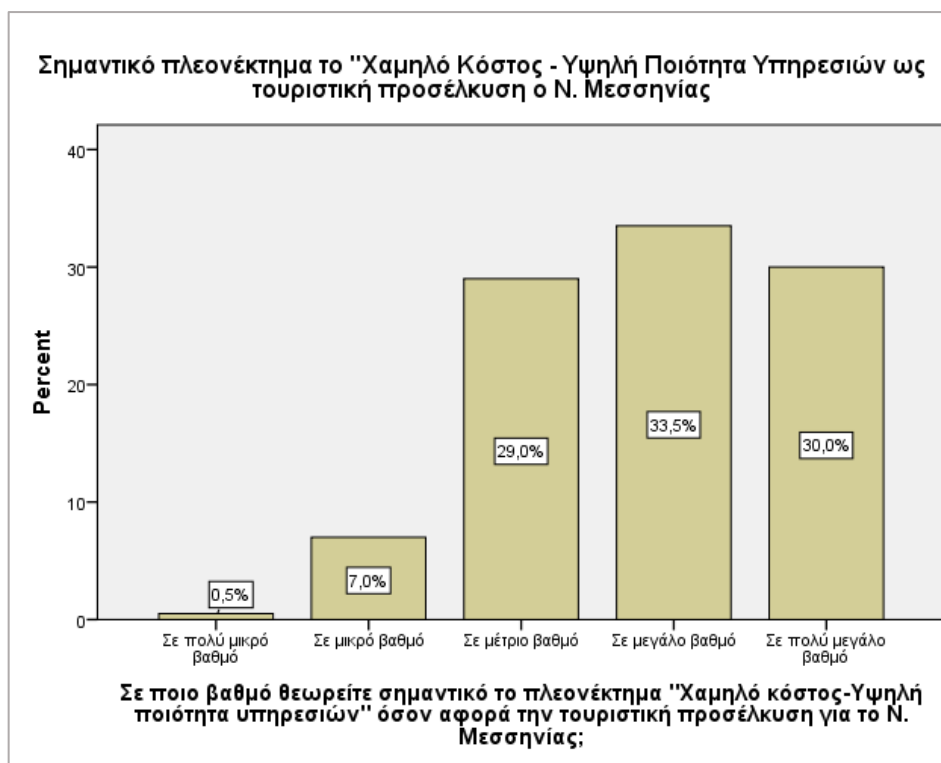
Γράφημα 4.2.1.1-9.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα τα Αξιοθέατα – Ιστορία του Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το πλεονέκτημα Αξιοθέατα – Ιστορία του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση τουριστών, σε σύγκριση με άλλες περιοχές», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.-9.3 το μεγαλύτερο ποσοστό (57,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι

το θεωρεί σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα ως τουριστική προσέλκυση, ενώ με μικρότερο ποσοστό (34,5%) απάντησε ότι το θεωρεί σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα. Τέλος, με μικρότερο ποσοστό (6,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι το θεωρεί σε «μέτριο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα *τα Αξιοθέατα – Ιστορία του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση σε σύγκριση με άλλες περιοχές.*

Πίνακας 4.2.1.1-9.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Χαμηλό Κόστος και την Υψηλή Ποιότητα Υπηρεσιών του Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικό πλεονέκτημα το "Χαμηλό κόστος και η Υψηλή ποιότητα Υπηρεσιών" ως τουριστική προσέλκυση για το Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μικρό βαθμό	7	7,0	7,0	7,5
	Σε μέτριο βαθμό	29	29,0	29,0	36,5
	Σε μεγάλο βαθμό	33	33,5	33,5	70,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	30	30,0	30,0	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

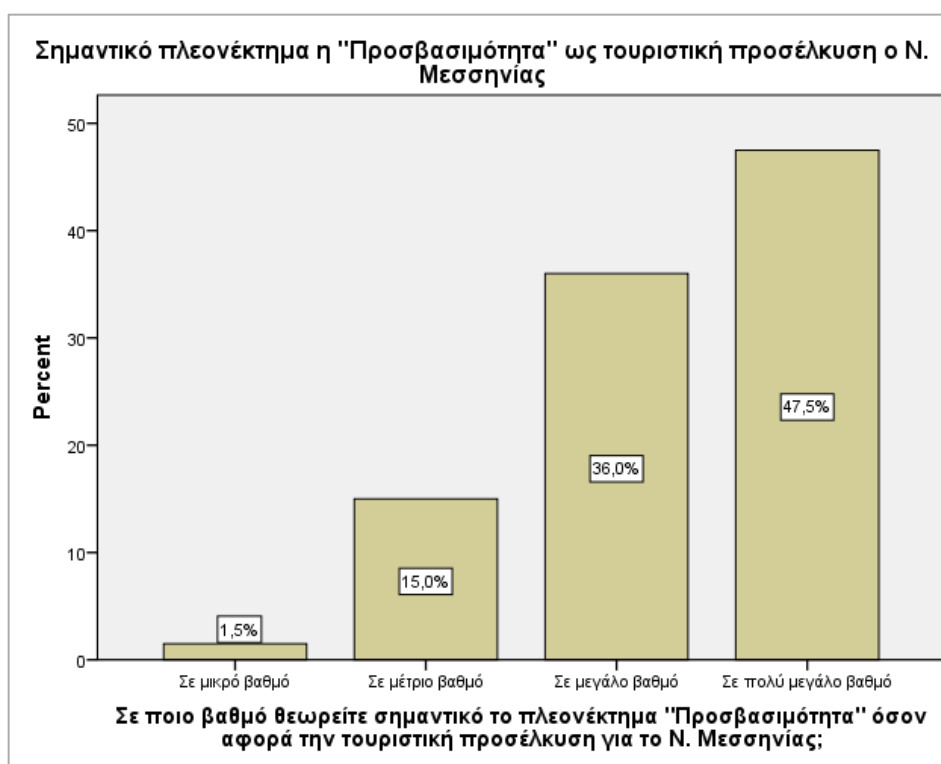

Γράφημα 4.2.1.1-9.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα το Χαμηλό Κόστος και την Υψηλή Ποιότητα Υπηρεσιών του Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το πλεονέκτημα το Χαμηλό Κόστος και την Υψηλή Ποιότητα Υπηρεσιών του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση τουριστών, σε σύγκριση με άλλες περιοχές», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.-9.4 το μεγαλύτερο ποσοστό (33,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι το θεωρεί σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα ως τουριστική προσέλκυση, ενώ με λίγο μικρότερο ποσοστό (30,0%) απάντησε ότι το θεωρεί σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα. Τέλος, με μικρότερο ποσοστό (29,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι το θεωρεί σε «μέτριο βαθμό». ποσοστά (7,0%) και (0,5%) το θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και «πολύ μικρό βαθμό» αντίστοιχα σημαντικό πλεονέκτημα το Χαμηλό Κόστος και την Υψηλή Ποιότητα Υπηρεσιών του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση σε σύγκριση με άλλες περιοχές.

Πίνακας 4.2.1.1-9.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα την Προσβασιμότητα του Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικό πλεονέκτημα η "Προσβασιμότητα" ως τουριστική προσέλκυση ο Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumul ative Percent
Valid	Σε μικρό βαθμό	1	1,5	1,5	1,5
	Σε μέτριο βαθμό	15	15,0	15,0	16,5
	Σε μεγάλο βαθμό	36	36,0	36,0	52,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	47	47,5	47,5	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

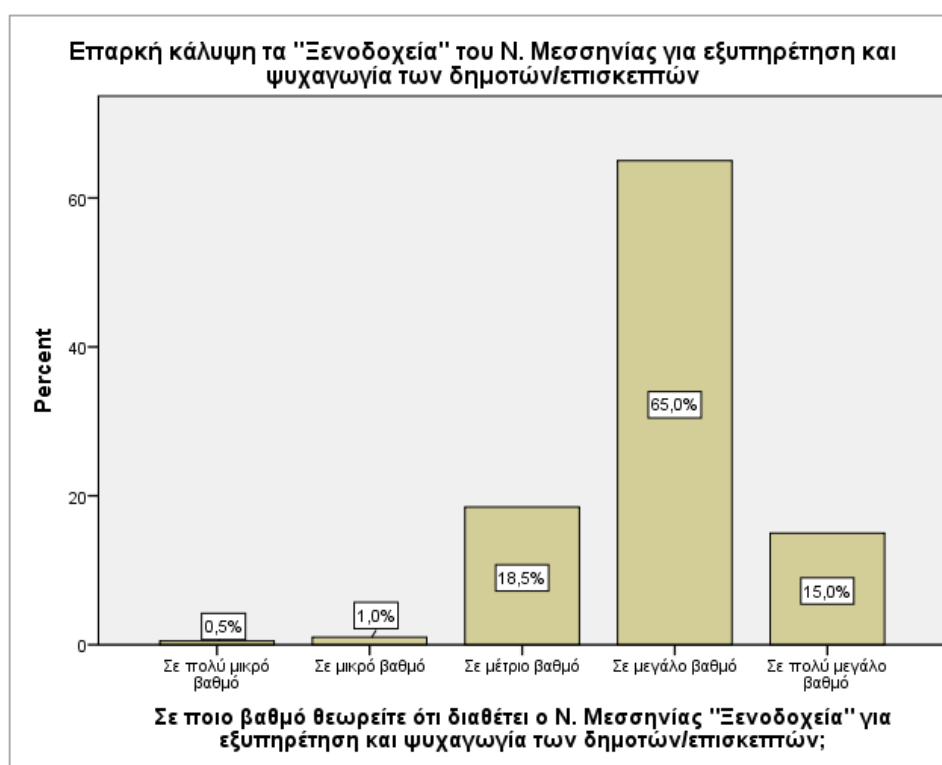
Γράφημα 4.2.1.1-9.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικό πλεονέκτημα την Προσβασιμότητα του Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν σημαντικό το πλεονέκτημα την Προσβασιμότητα του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση τουριστών, σε σύγκριση με άλλες περιοχές», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.-9.5 το μεγαλύτερο ποσοστό (47,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι το θεωρεί σε «πολύ μεγάλο βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα ως τουριστική προσέλκυση, ενώ με μικρότερο ποσοστό (36,0%) απάντησε ότι το θεωρεί σε «μεγάλο βαθμό» σημαντικό

πλεονέκτημα. Τέλος, με μικρότερο ποσοστό (15,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος, απάντησε ότι το θεωρεί σε «μέτριο βαθμό» και ποσοστό (1,5%) το θεωρεί σε «μικρό βαθμό» σημαντικό πλεονέκτημα την Προσβασιμότητα του Νομού Μεσσηνίας ως τουριστική προσέλκυση σε σύγκριση με άλλες περιοχές.

Πίνακας 4.2.1.1-10.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τα Ξενοδοχεία του Ν. Μεσσηνίας

Επαρκή κάλυψη τα "Ξενοδοχεία" του νομού Μεσσηνίας για εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μικρό βαθμό	1	1,0	1,0	1,5
	Σε μέτριο βαθμό	18	18,5	18,5	20,0
	Σε μεγάλο βαθμό	65	65,0	65,0	85,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	15	15,0	15,0	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

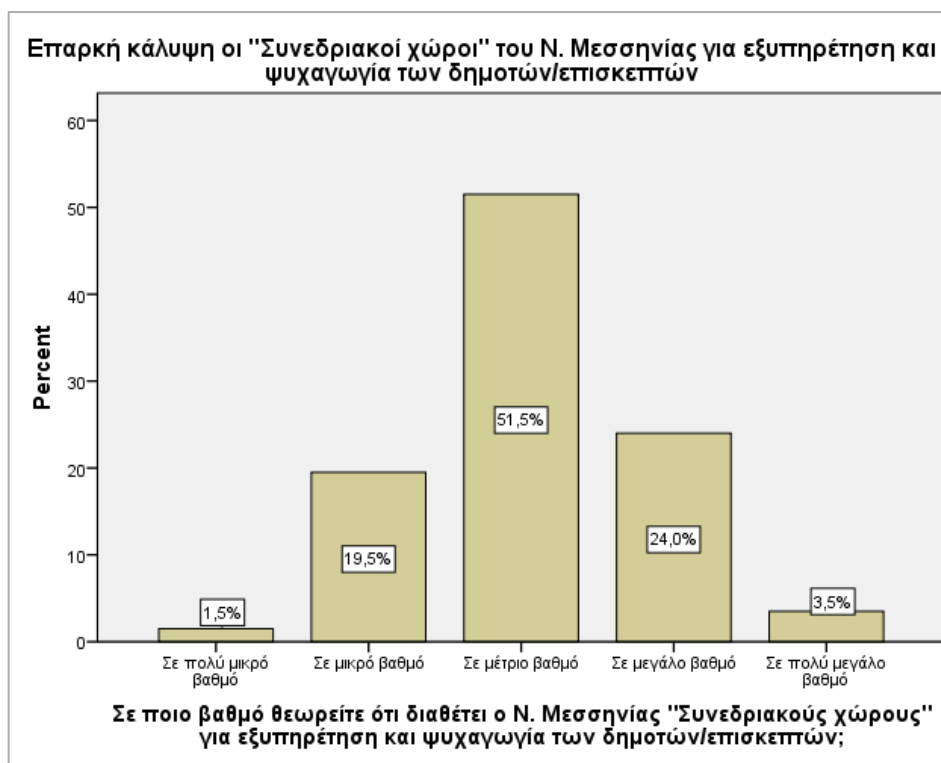

Γράφημα 4.2.1.1-10.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τα Ξενοδοχεία του Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι διαθέτει ο Νομός Μεσσηνίας επαρκής Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις για την καλύτερη εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.-10.1 το μεγαλύτερο ποσοστό (65,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι θεωρεί ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές σε «μεγάλο βαθμό», ενώ με πολύ μικρότερο ποσοστό (18,5%) απάντησε ότι θεωρεί σε «μέτριο βαθμό» την κάλυψη των αναγκών αυτών. Τέλος, με λίγο μικρότερο ποσοστό (15,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι οι Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις του Νομού Μεσσηνίας καλύπτουν τις απαιτήσεις των δημοτών/επισκεπτών σε «πολύ μεγάλο βαθμό», μόλις το (1,0%) και (0,5) του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι καλύπτουν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό».

Πίνακας 4.2.1.1-10.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Συνεδριακοί Χώροι του Ν. Μεσσηνίας

Επαρκή κάλυψη των «Συνεδριακών Χώρων» του νομού Μεσσηνίας για εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumul ative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	1,5	1,5	1,5
	Σε μικρό βαθμό	19	19,5	19,5	21,0
	Σε μέτριο βαθμό	51	51,5	51,5	72,5
	Σε μεγάλο βαθμό	24	24,0	24,0	96,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	3	3,5	3,5	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

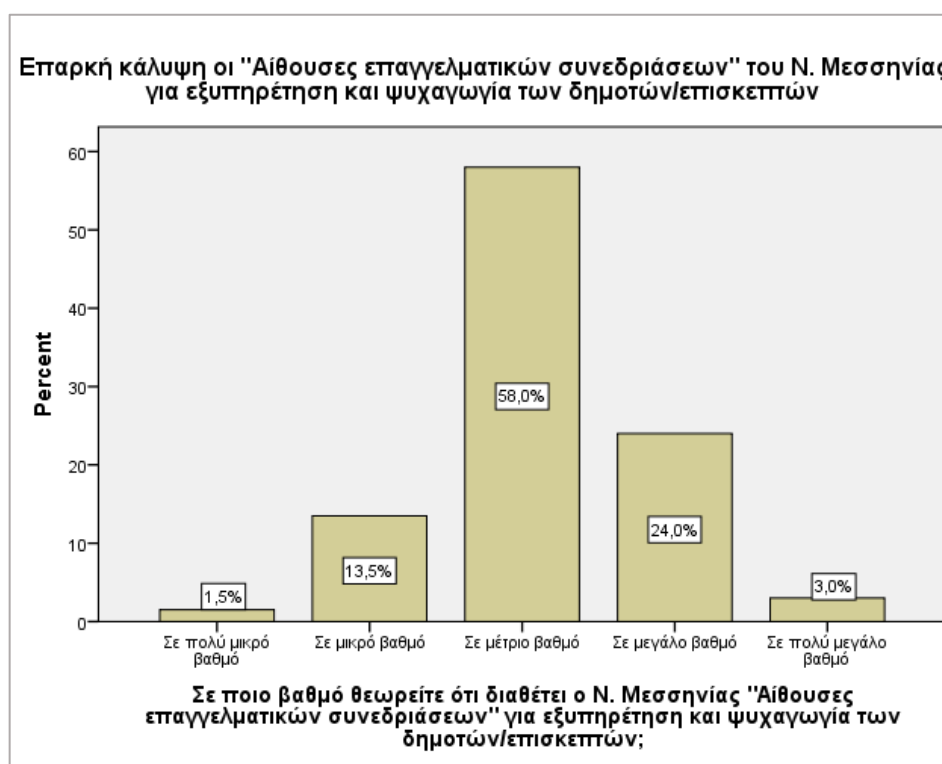

Γράφημα 4.2.1.1-10.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Συνεδριακοί Χώροι του Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι διαθέτει ο Νομός Μεσσηνίας επαρκής Συνεδριακούς Χώρους για την καλύτερη εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.-10.2 το μεγαλύτερο ποσοστό (51,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι θεωρεί ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές σε «μέτριο βαθμό», ενώ με πολύ μικρότερο ποσοστό (24,0%) απάντησε ότι θεωρεί σε «μεγάλο βαθμό» την κάλυψη των αναγκών αυτών. Τέλος, με ακόμη μικρότερο ποσοστό (19,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι οι Συνεδριακοί Χώροι του Νομού Μεσσηνίας καλύπτουν τις απαιτήσεις των δημοτών/επισκεπτών σε «μικρό βαθμό» και μόλις το (3,5%) του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι τις καλύπτουν σε «πολύ μεγάλο βαθμό».

Πίνακας 4.2.1.1-10.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Αίθουσες Επαγγελματικών Συνεδριάσεων του Ν. Μεσσηνίας

Επαρκή κάλυψη των «Αιθουσών Επαγγελματικών Συνεδριάσεων» του νομού Μεσσηνίας για εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	1,5	1,5	1,5
	Σε μικρό βαθμό	13	13,5	13,5	15,0
	Σε μέτριο βαθμό	58	58,0	58,0	73,0
	Σε μεγάλο βαθμό	24	24,0	24,0	97,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	3	3,0	3,0	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

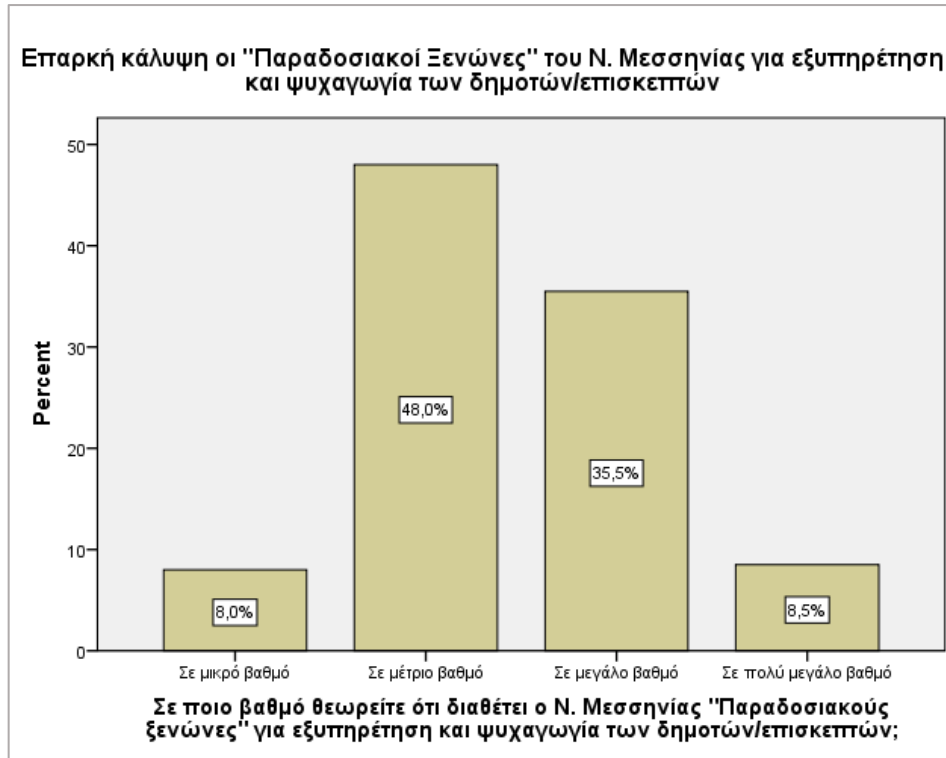
Γράφημα 4.2.1.1-10.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Αίθουσες Επαγγελματικών Συνεδριάσεων του Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι διαθέτει ο Νομός Μεσσηνίας επαρκής Αίθουσες Επαγγελματικών Συνεδριάσεων για την καλύτερη εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο

διάγραμμα 4.2.1.-10.3 το μεγαλύτερο ποσοστό (58,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι θεωρεί ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές σε «μέτριο βαθμό», ενώ με πολύ μικρότερο ποσοστό (24,0%) απάντησε ότι θεωρεί σε «μεγάλο βαθμό» την κάλυψη των αναγκών αυτών. Τέλος, με ακόμη μικρότερο ποσοστό (13,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι *οι Αίθουσες των Επαγγελματικών Συνεδριάσεων του Νομού Μεσσηνίας καλύπτουν τις απαιτήσεις των δημοτών/επισκεπτών* σε «μικρό βαθμό» και μόλις το (3,0%) του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι τις καλύπτουν σε «πολύ μεγάλο βαθμό».

Πίνακας 4.2.1.1-10.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τους Παραδοσιακούς Ξενώνες του Ν. Μεσσηνίας

Επαρκή κάλυψη οι «Παραδοσιακούς Ξενώνες για πολιτιστικές δράσεις" του νομού Μεσσηνίας για εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε μικρό βαθμό	9	9,0	9,0	9,0
	Σε μέτριο βαθμό	48	48,0	48,0	56,0
	Σε μεγάλο βαθμό	35	35,5	35,5	91,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	8	8,5	8,5	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

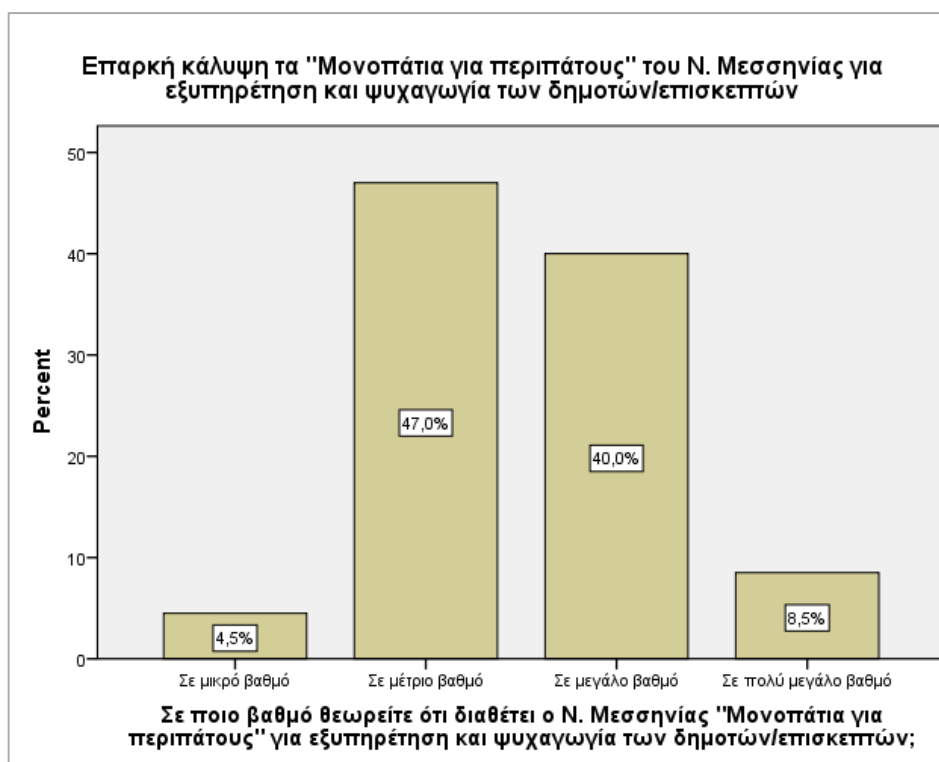

Γράφημα 4.2.1.1-10.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών τους Παραδοσιακούς Ξενώνες του Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι διαθέτει ο Νομός Μεσσηνίας επαρκούς Παραδοσιακούς Ξενώνες για την καλύτερη εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.-10.4 το μεγαλύτερο ποσοστό (48,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι θεωρεί ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές σε «μέτριο βαθμό», ενώ ποσοστό (35,5%) απάντησε ότι θεωρεί σε «μεγάλο βαθμό» την κάλυψη των αναγκών αυτών. Τέλος, με μικρότερο ποσοστό (8,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι οι Παραδοσιακοί Ξενώνες του Νομού Μεσσηνίας καλύπτουν τις απαιτήσεις των δημοτών/επισκεπτών σε «πολύ μεγάλο βαθμό» και ποσοστό (8,0%) του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι τις καλύπτουν σε «μικρό βαθμό».

Πίνακας 4.2.1.1-10.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτών/επισκεπτών οι Εγκαταστάσεις για Αθλήματα στο Νερό του Ν. Μεσσηνίας

		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumul ative Percent
Valid	Σε μικρό βαθμό	4	4,5	4,5	4,5
	Σε μέτριο βαθμό	47	47,0	47,0	51,5
	Σε μεγάλο βαθμό	40	40,0	40,0	91,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	8	8,5	8,5	100,0
	Total	100	100, 0	100,0	

Γράφημα 4.2.1.1-10.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως επαρκή κάλυψη των «Μονοπατιών για Περιπάτους / Πρόσβαση σε αξιοθέατα» του Ν. Μεσσηνίας

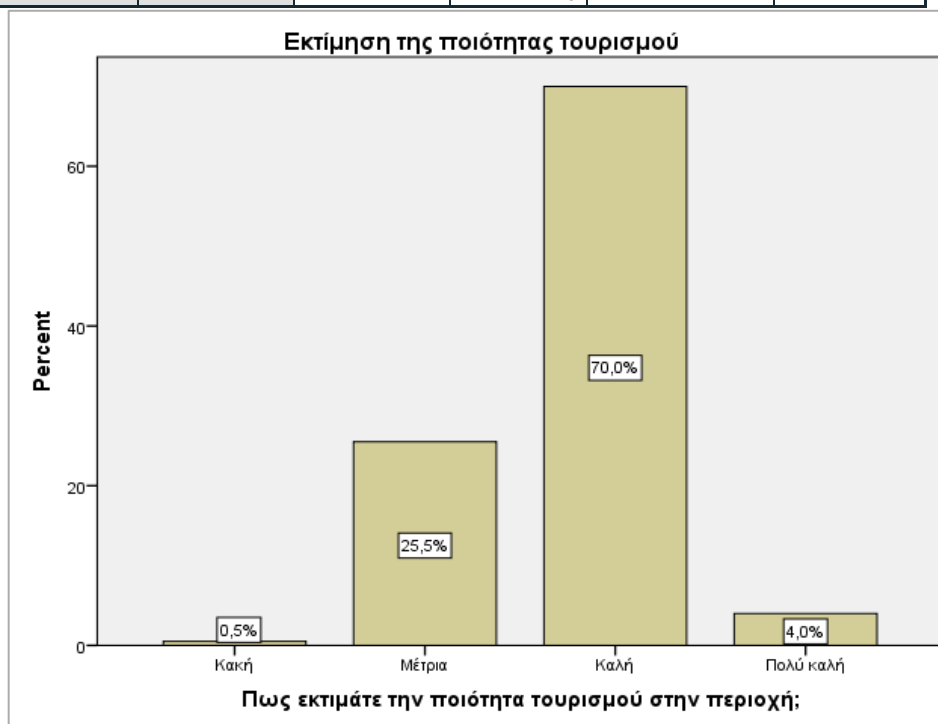
Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι διαθέτει ο Νομός Μεσσηνίας επαρκή Μονοπάτια για Περιπάτους για την καλύτερη εξυπηρέτηση και ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-10.5 το μεγαλύτερο ποσοστό (47,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι θεωρεί ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές σε «μέτριο βαθμό»,

ενώ με πολύ μικρότερο ποσοστό (40,0%) απάντησε ότι θεωρεί σε «μεγάλο βαθμό» την κάλυψη των αναγκών αυτών. Τέλος, με πολύ μικρότερο ποσοστό (8,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι τα *Μονοπάτια για Περιπάτους του Νομού Μεσσηνίας καλύπτουν τις απαιτήσεις των δημοτών/επισκεπτών* σε «μικρό βαθμό» και μόλις το (0,5%) του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι τις καλύπτουν σε «πολύ μεγάλο βαθμό».

– Τουριστική προβολή και ανάπτυξη του νομού Μεσσηνίας για πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό

Πίνακας 4.2.1.1-11 – Κατανομή συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της ποιότητας του Πολιτιστικού και Συνεδριακού τουρισμού στο Ν. Μεσσηνίας

Εκτίμηση της Ποιότητας Πολιτιστικού και Συνεδριακού Τουρισμού στο Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Κακή	1	0,5	0,5	0,5
	Μέτρια	25	25,5	25,5	26,0
	Καλή	70	70,0	70,0	96,0
	Πολύ καλή	4	4,0	4,0	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

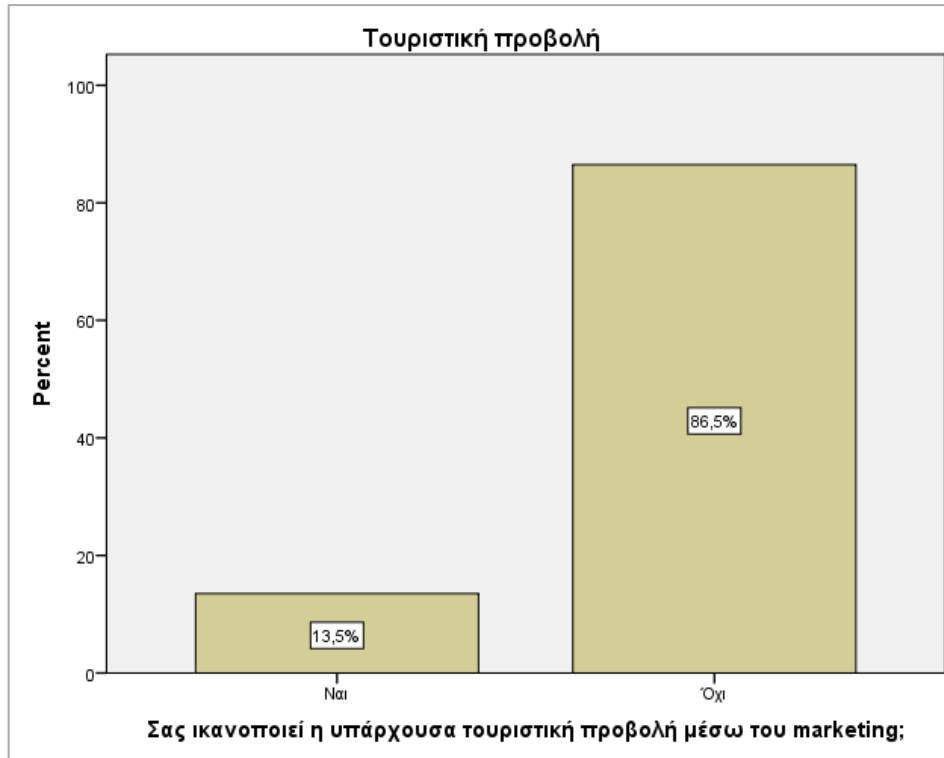

Γράφημα 4.2.1.1-11 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της ποιότητας τουρισμού στο Ν. Μεσσηνίας

Από τα αποτελέσματα που απεικονίζονται στον πίνακα 4.2.1.1-48 και στο αντίστοιχο γράφημα 4.2.1.1-11 παρουσιάζεται η κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος των ερωτηθέντων στην ερώτηση σχετικά με την «εκτίμηση της ποιότητας τουρισμού που προσέρχεται στην περιοχή του Ν. Μεσσηνίας». Από τα δεδομένα του πίνακα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (70,0%) δήλωσαν ότι είναι «καλή» η ποιότητα τουρισμού, ενώ σε πολύ μικρότερο ποσοστό (25,5%) δήλωσαν ότι είναι «μέτρια» η ποιότητα, ενώ μόνο το (4,0%), δήλωσαν ότι είναι «πολύ καλή» η ποιότητα του τουρισμού.

Πίνακας 4.2.1.1-12 – Κατανομή συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της υπάρχουσας τουριστικής προβολής του Ν. Μεσσηνίας

Υπάρχουσα πολιτιστική και συνεδριακή τουριστική προβολή του Ν. Μεσσηνίας					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναί	14	13,5	13,5	13,5
	Όχι	86	86,5	86,5	100,0
	Τotal	100	100,0	100,0	

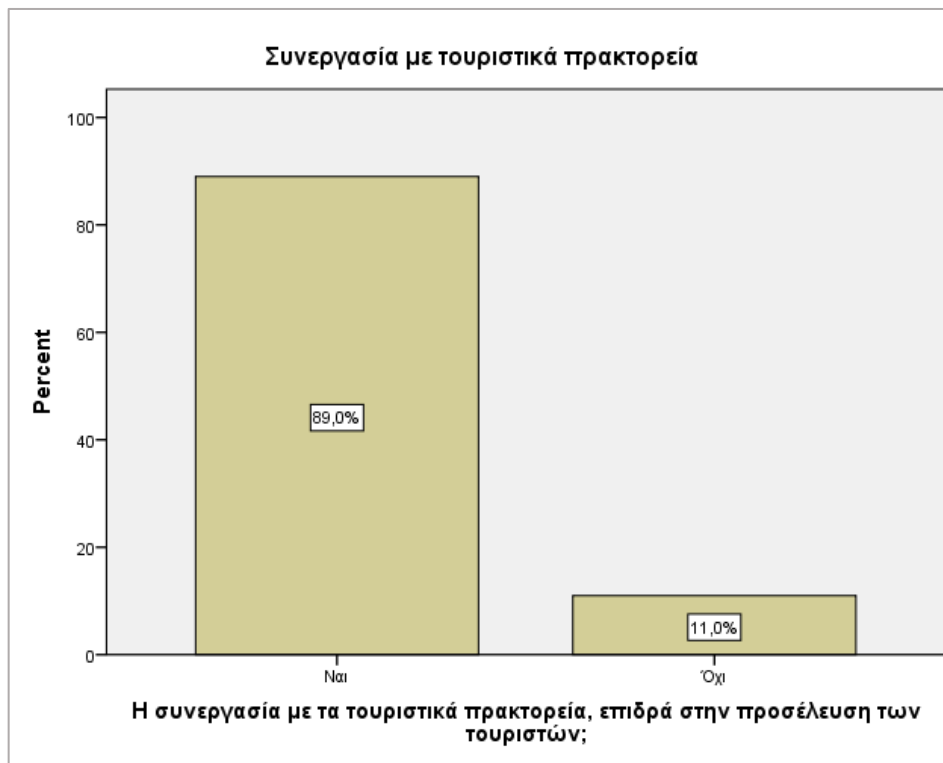

Γράφημα 4.2.1.1-12 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της υπάρχουσας πολιτιστικής και συνεδριακής τουριστικής προβολής του Ν. Μεσσηνίας

Από τα αποτελέσματα που απεικονίζονται στον πίνακα 4.2.1.1-12 και στο αντίστοιχο γράφημα 4.2.1.1-12 παρουσιάζεται η κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος των ερωτηθέντων στην ερώτηση σχετικά με την «ικανοποίηση της υπάρχουσας τουριστικής προβολής της ευρύτερης περιοχής του Ν. Μεσσηνίας». Από τα δεδομένα του πίνακα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (86,5%) δήλωσαν ότι «όχι, δεν τους ικανοποιεί» η υπάρχουσα τουριστική προβολή, ενώ σε πάρα πολύ χαμηλό ποσοστό, μόλις το (13,5%) δήλωσαν ότι «ναι, τους ικανοποιεί» η ποιότητα της υπάρχουσας τουριστικής προβολής του Νομού Μεσσηνίας αλλά και της ευρύτερης περιοχής του.

Πίνακας 4.2.1.1-13 – Κατανομή συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της επίδρασης των τουριστικών πρακτορείων στην προσέλευση τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας

Η συνεργασία με τα τουριστικά πρακτορεία στην προσέλευση τουριστών για πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cumulat ive Percent
Valid	Ναι	89	89,0	89,0	89,0
	Όχι	11	11,0	11,0	100,0
	T otal	100	100, 0	100,0	

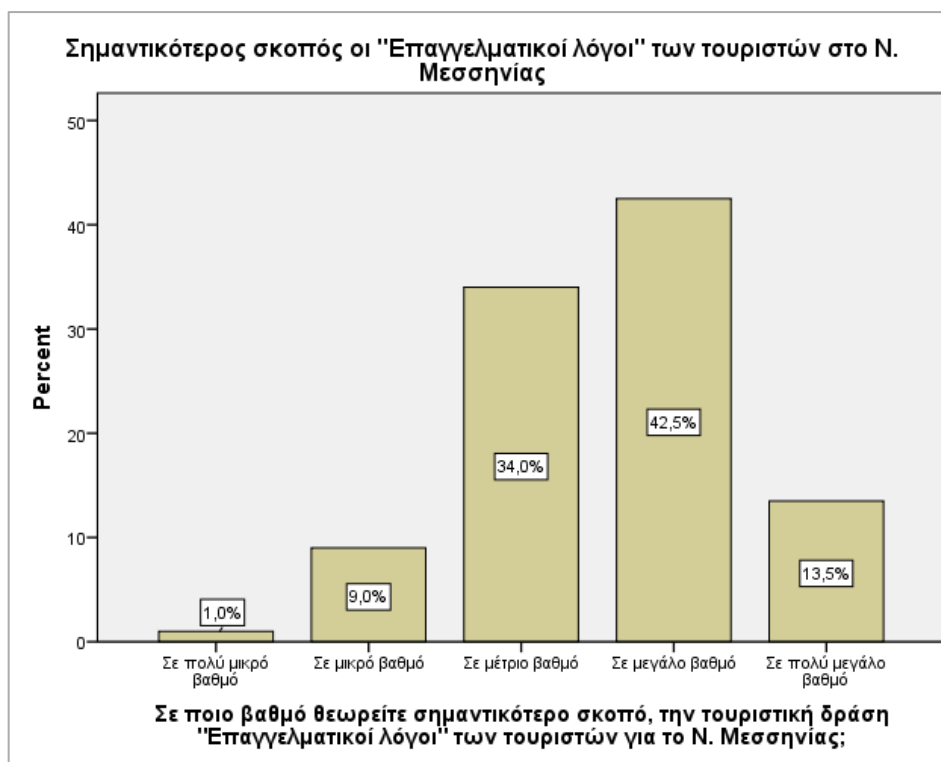
Γράφημα 4.2.1.1-13 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων του ερευνητικού δείγματος κατά εκτίμηση της επίδρασης των τουριστικών πρακτορείων στην προσέλευση τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας

Από τα αποτελέσματα που απεικονίζονται στον πίνακα 4.2.1.1-13 και στο αντίστοιχο γράφημα 4.2.1.1-13 παρουσιάζεται η κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος των ερωτηθέντων στην ερώτηση σχετικά με την «επίδραση της συνεργασίας των τουριστικών πρακτορείων στην προσέλευση των τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας». Από τα δεδομένα του πίνακα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (89,0%) δήλωσαν «ναι» ότι επιδρά θετικά στην προσέλευση τουριστών μια

ενδεχόμενη συνεργασία με τα τουριστικά πρακτορεία, ενώ σε πάρα πολύ χαμηλό ποσοστό, μόλις το (11,0%) δήλωσαν «όχι» κι ότι η οποιαδήποτε συνεργασία με τα τουριστικά πρακτορεία δεν θα επηρεάσει θετικά την προσέλευση των τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-14.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τους επαγγελματικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικότερος σκοπός οι "Επαγγελματικοί λόγοι" των τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	1,0	1,0	1,0
	Σε μικρό βαθμό	9	9,0	9,0	10,0
	Σε μέτριο βαθμό	34	34,0	34,0	44,0
	Σε μεγάλο βαθμό	43	42,5	42,5	86,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	13	13,5	13,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

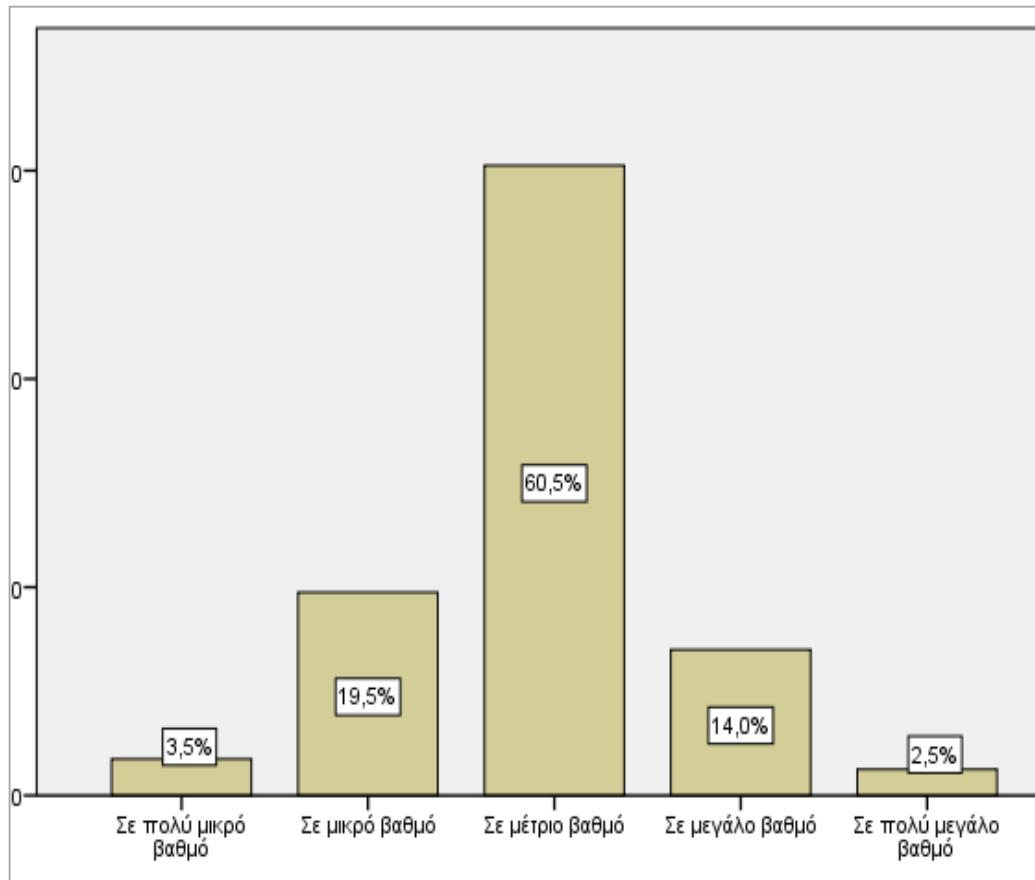
Γράφημα 4.2.1.1-14.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τους επαγγελματικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι ο σημαντικότερος σκοπός των τουριστών/επισκεπτών στο Νομό Μεσσηνίας, είναι οι επαγγελματικοί λόγοι», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1-14.1 το μεγαλύτερο ποσοστό (42,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τους θεωρεί ότι σε «μεγάλο βαθμό», ενώ με μικρότερο ποσοστό (34,0%) απάντησε ότι θεωρεί τους επαγγελματικούς λόγους σε «μέτριο βαθμό» ως σημαντικότερο σκοπό για την επίσκεψή τους στο νομό. Τέλος, με ακόμη μικρότερο ποσοστό (13,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι οι επαγγελματικοί λόγοι αποτελούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» το σημαντικότερο σκοπό της επίσκεψής τους και μόλις το (9,0%) του συνόλου του δείγματος ερωτηθέντες απάντησε ότι θεωρεί σε «μικρό βαθμό» τους λόγους αυτούς ως σκοπό επίσκεψής τους στο Ν. Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-14.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών για πολιτιστικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικότερος σκοπός οι «Πολιτιστικοί λόγοι» των τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	3	3,5	3,5	3,5
	Σε μικρό βαθμό	20	19,5	19,5	23,0
	Σε μέτριο βαθμό	61	60,5	60,5	83,5
	Σε μεγάλο βαθμό	14	14,0	14,0	97,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	2	2,5	2,5	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

Σημαντικότερος σκοπός οι «Πολιτιστικοί λόγοι» των τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας

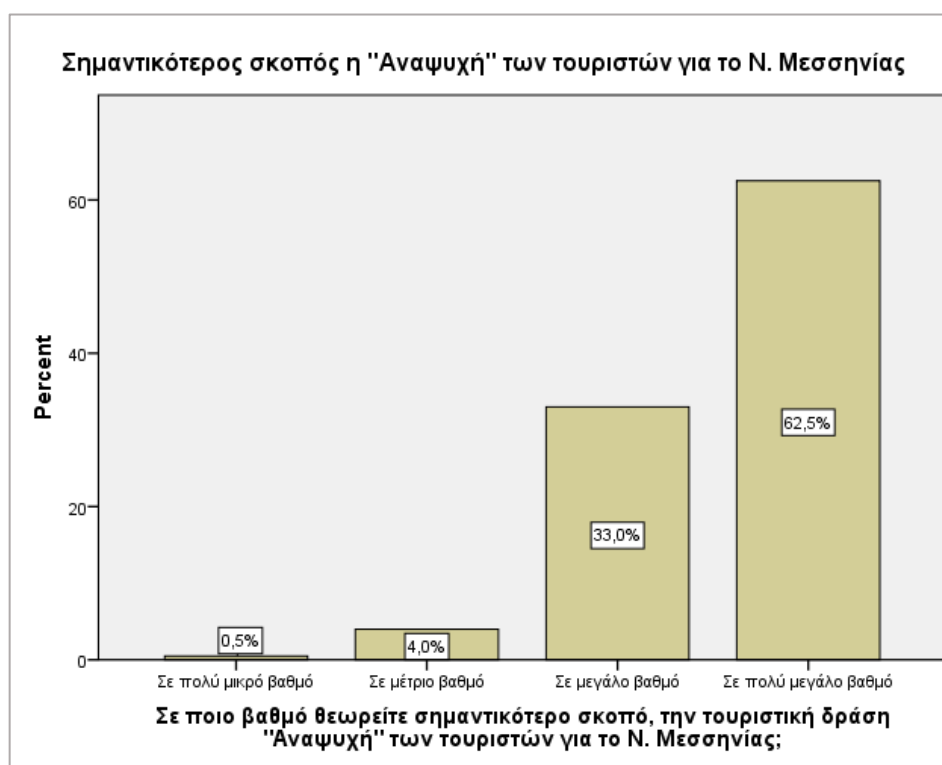

Γράφημα 4.2.1.1-14.2 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών για πολιτιστικούς λόγους, στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι ο σημαντικότερος σκοπός των τουριστών/επισκεπτών στο Νομό Μεσσηνίας, είναι ο Οικοτουρισμός», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-14.2 το μεγαλύτερο ποσοστό (60,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τους θεωρεί ότι είναι σε «μέτριο βαθμό», ενώ με μικρότερο ποσοστό (19,5%) απάντησε ότι θεωρεί τον Οικοτουρισμό σε «μικρό βαθμό» ως σημαντικότερο σκοπό για την επίσκεψή τους στο νομό. Τέλος, με ακόμη μικρότερο ποσοστό (14,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι ο Οικοτουρισμός αποτελεί σε «μεγάλο βαθμό» το σημαντικότερο σκοπό της επίσκεψής τους, μόλις το (3,5%) του συνόλου του δείγματος και το (2,5%) απάντησαν ότι θεωρούν σε «πολύ μικρό βαθμό» και σε «πολύ μεγάλο βαθμό» το λόγο αυτό ως σκοπό της επίσκεψής τους στο Ν. Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-14.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών την Αναψυχή, στο Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικότερος σκοπός η "Αναψυχή" των τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μέτριο βαθμό	4	4,0	4,0	4,5
	Σε μεγάλο βαθμό	33	33,0	33,0	37,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	62	62,5	62,5	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

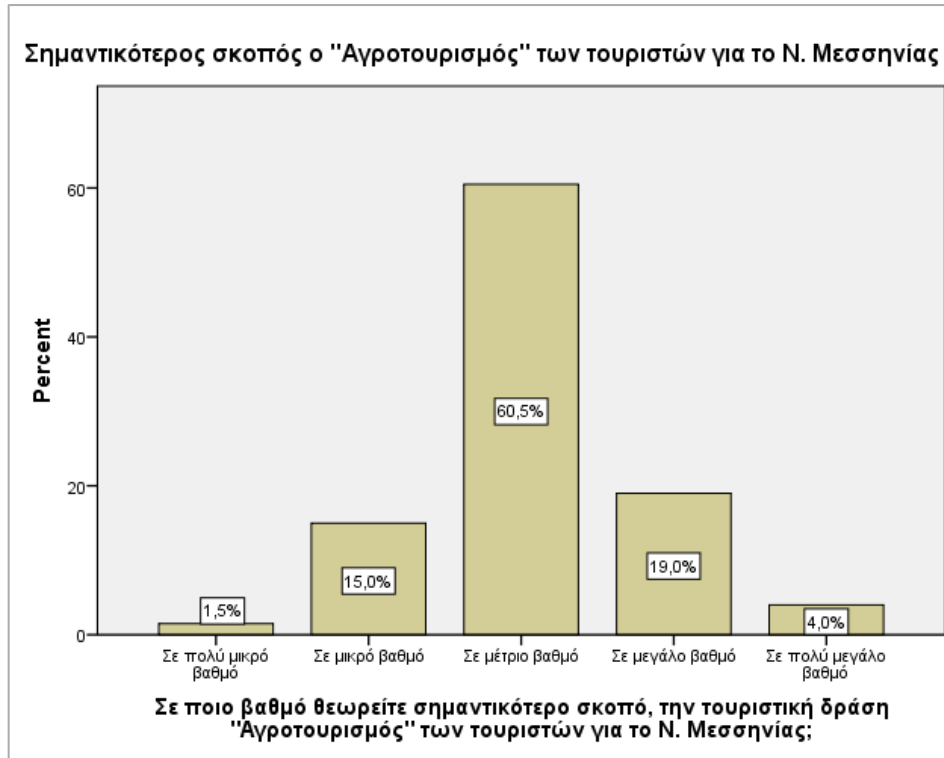
Γράφημα 4.2.1.1-14.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών την Αναψυχή, στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι ο σημαντικότερος σκοπός των τουριστών/επισκεπτών στο Νομό Μεσσηνίας, είναι λόγιο αναψυχής», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-14.3 το

μεγαλύτερο ποσοστό (62,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος απάντησε ότι θεωρεί ότι είναι σε «πολύ μεγάλο βαθμό», ενώ με πολύ μικρότερο ποσοστό (33,0%) απάντησε ότι θεωρεί τους λόγους αναψυχής σε «μεγάλο βαθμό» ως σημαντικότερο σκοπό για την επίσκεψή τους στο νομό. Τέλος, με πολύ μικρότερο ποσοστό (4,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι λόγοι αναψυχής αποτελούν σε «μέτριο βαθμό» το σημαντικότερο σκοπό της επίσκεψής τους στο Ν. Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-14.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αγροτουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικότερος σκοπός ο «Αγροτουρισμός» των τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	1,5	1,5	1,5
	Σε μικρό βαθμό	15	15,0	15,0	16,5
	Σε μέτριο βαθμό	61	60,5	60,5	77,0
	Σε μεγάλο βαθμό	19	19,0	19,0	96,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	4	4,0	4,0	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

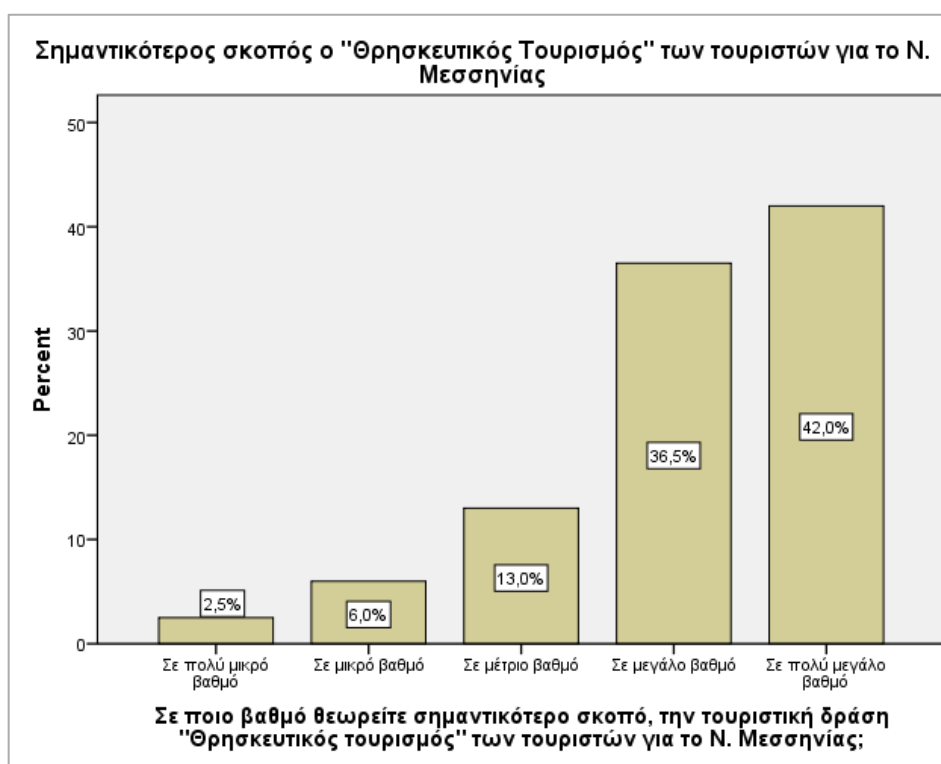

Γράφημα 4.2.1.1-14.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αγροτουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι ο σημαντικότερος σκοπός των τουριστών/επισκεπτών στο Νομό Μεσσηνίας, είναι ο Αγροτουρισμός», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-14.4 το μεγαλύτερο ποσοστό (60,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τους θεωρεί ότι είναι σε «μέτριο βαθμό», ενώ με μικρότερο ποσοστό (19,0%) απάντησε ότι θεωρεί τον Αγροτουρισμό σε «μεγάλο βαθμό» ως σημαντικότερο σκοπό για την επίσκεψή τους στο νομό. Τέλος, με ακόμη μικρότερο ποσοστό (15,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι ο αγροτουρισμός αποτελεί σε «μικρό βαθμό» το σημαντικότερο σκοπό της επίσκεψής τους, μόλις το (4,0%) του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι θεωρεί σε «πολύ μεγάλο βαθμό» το λόγο αυτό ως σκοπό επίσκεψής τους στο Ν. Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-14.5 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών το Θρησκευτικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικότερος σκοπός ο «Θρησκευτικός Τουρισμός» των τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	2	2,5	2,5	2,5
	Σε μικρό βαθμό	6	6,0	6,0	8,5
	Σε μέτριο βαθμό	13	13,0	13,0	21,5
	Σε μεγάλο βαθμό	37	36,5	36,5	58,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	42	42,0	42,0	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

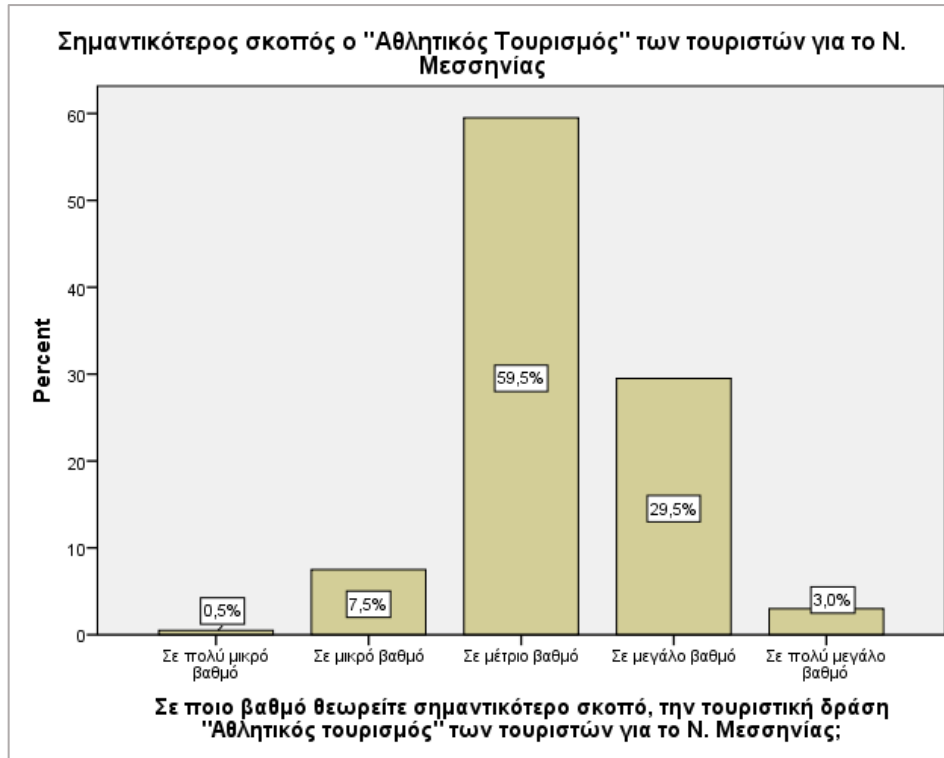
Γράφημα 4.2.1.1-14.5 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών το Θρησκευτικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι ο σημαντικότερος σκοπός των τουριστών/επισκεπτών στο Νομό Μεσσηνίας, είναι ο Θρησκευτικός Τουρισμός», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-14.5 το μεγαλύτερο ποσοστό (42,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι

τους θεωρεί ότι είναι σε «πολύ μεγάλο βαθμό», ενώ με μικρότερο ποσοστό (36,5%) απάντησε ότι θεωρεί το Θρησκευτικό Τουρισμό σε «μεγάλο βαθμό» ως σημαντικότερο σκοπό για την επίσκεψή τους στο νομό. Τέλος, με ακόμη μικρότερο ποσοστό (13,0%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι ο Θρησκευτικός Τουρισμός αποτελεί σε «μέτριο βαθμό» το σημαντικότερο σκοπό της επίσκεψής τους, μόλις το (6,0%) του συνόλου του δείγματος και το (2,5%) απάντησαν ότι θεωρούν σε «μικρό βαθμό» και σε «πολύ μικρό βαθμό» το λόγο αυτό ως σκοπό της επίσκεψής τους στο Ν. Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-14.6– Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αθλητικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας

Σημαντικότερος σκοπός ο «Αθλητικός Τουρισμός» των τουριστών στο Ν. Μεσσηνίας					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	1	0,5	0,5	0,5
	Σε μικρό βαθμό	7	7,5	7,5	8,0
	Σε μέτριο βαθμό	60	59,5	59,5	67,5
	Σε μεγάλο βαθμό	29	29,5	29,5	97,0
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	3	3,0	3,0	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

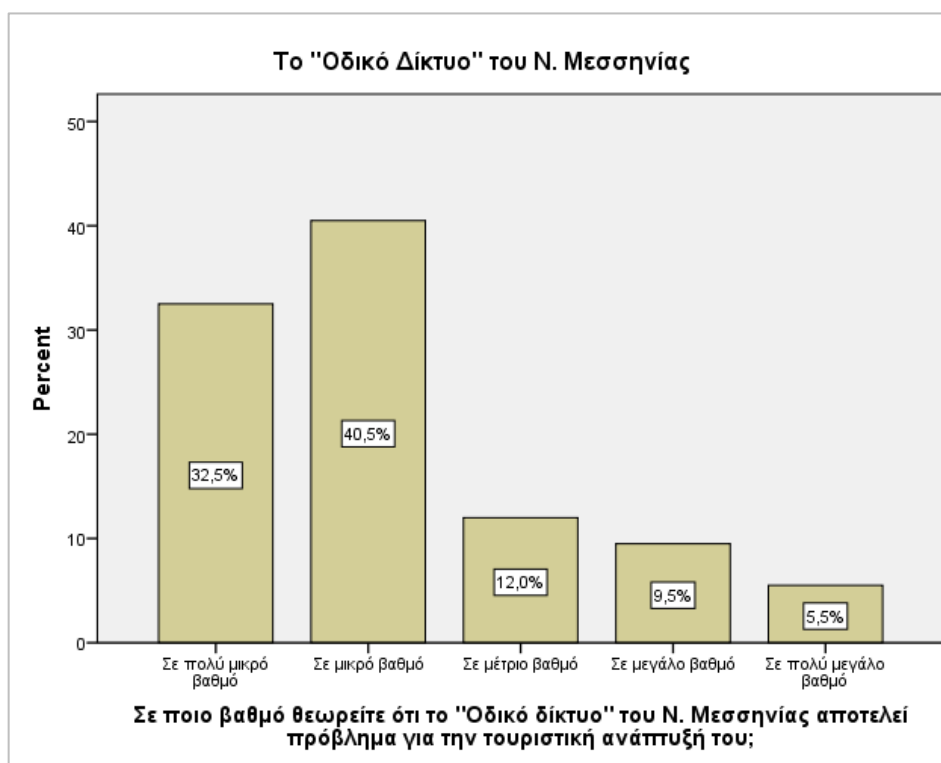

Γράφημα 4.2.1.1-14.6 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών τον Αθλητικό Τουρισμό, στο Ν. Μεσσηνίας

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι ο σημαντικότερος σκοπός των τουριστών/επισκεπτών στο Νομό Μεσσηνίας, είναι ο Αθλητικός Τουρισμός», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-14.6 το μεγαλύτερο ποσοστό (59,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι τους θεωρεί ότι είναι σε «μέτριο βαθμό», ενώ με μικρότερο ποσοστό (29,5%) απάντησε ότι θεωρεί τον Αθλητικό Τουρισμό σε «μεγάλο βαθμό» ως σημαντικότερο σκοπό για την επίσκεψή τους στο νομό. Τέλος, με πολύ μικρότερο ποσοστό (7,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος απάντησε ότι ο Αθλητικός Τουρισμός αποτελεί σε «μικρό βαθμό» το σημαντικότερο σκοπό της επίσκεψής τους και μόλις το (3,0%) του συνόλου του δείγματος απάντησαν ότι θεωρούν σε «πολύ μεγάλο βαθμό» το λόγο αυτό ως σκοπό της επίσκεψής τους στο Ν. Μεσσηνίας.

Πίνακας 4.2.1.1-15.1 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι το Οδικό Δίκτυο του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης

Σε ποιο βαθμό αποτελεί πρόβλημα το «Οδικό δίκτυο» του Ν. Μεσσηνίας για την τουριστική ανάπτυξή του					
		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	32	32,5	32,5	32,5
	Σε μικρό βαθμό	40	40,5	40,5	73,0
	Σε μέτριο βαθμό	12	12,0	12,0	85,0
	Σε μεγάλο βαθμό	10	9,5	9,5	94,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	6	5,5	5,5	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

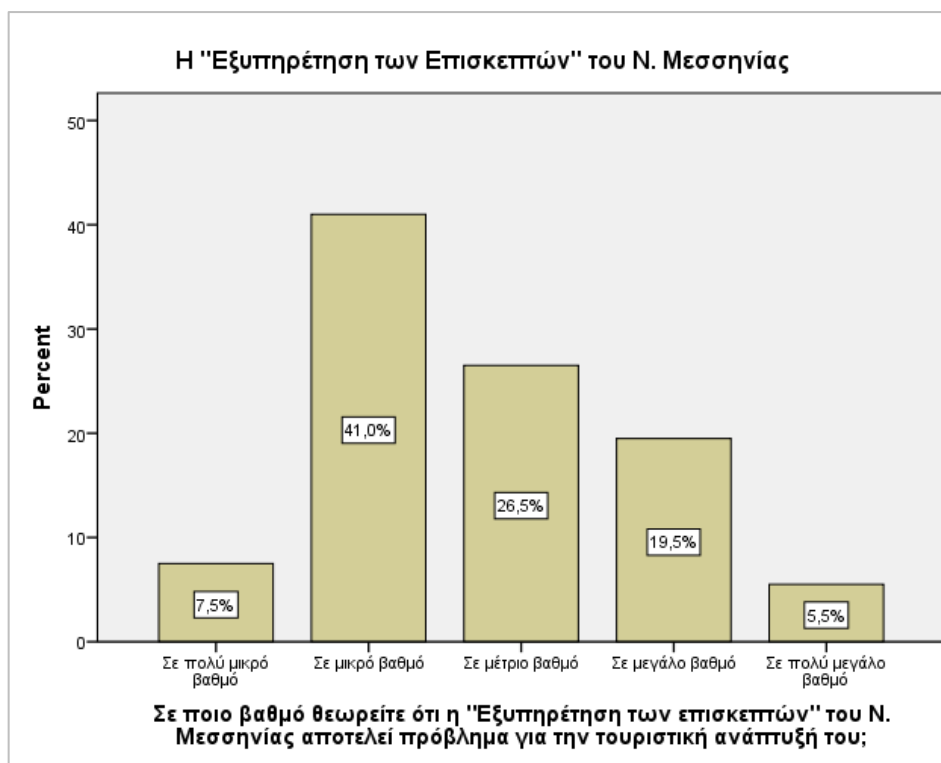
Γράφημα 4.2.1.1-15.1 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι το Οδικό Δίκτυο του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι το Οδικό Δίκτυο του Νομού Μεσσηνίας, αποτελεί πρόβλημα τουριστικής ανάπτυξης για την περιοχή», βάσει των

απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-15.1 το μεγαλύτερο ποσοστό (40,5%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι επηρεάζει σε «μικρό βαθμό», ενώ σε μικρότερο ποσοστό (32,5%) απάντησε ότι το οδικό δίκτυο του Ν. Μεσσηνίας επηρεάζει την τουριστική του ανάπτυξη σε «πολύ μικρό βαθμό». Επίσης, το (12,5%) των ερωτηθέντων συμμετέχοντες δήλωσαν ότι αποτελεί πρόβλημα σε «μέτριο βαθμό» ενώ ποσοστό (9,5%) του συνόλου του δείγματος θεωρεί ότι επηρεάζει αρνητικά την τουριστική ανάπτυξη του νομού σε «μεγάλο βαθμό». Τέλος, ποσοστό (5,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος θεωρεί ότι σε «πολύ μεγάλο βαθμό» το οδικό δίκτυο του Ν. Μεσσηνίας, αποτελεί πρόβλημα για την τουριστική του ανάπτυξη.

Πίνακας 4.2.1.1-15.2 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Εξυπηρέτηση Επισκεπτών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης

Σε ποιο βαθμό αποτελεί πρόβλημα η «Εξυπηρέτηση Επισκεπτών» του Ν. Μεσσηνίας για την τουριστική ανάπτυξή του					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	8	7,5	7,5	7,5
	Σε μικρό βαθμό	41	41,0	41,0	48,5
	Σε μέτριο βαθμό	26	26,5	26,5	75,0
	Σε μεγάλο βαθμό	19	19,5	19,5	94,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	6	5,5	5,5	100,0
	Total	100	100,0	100,0	

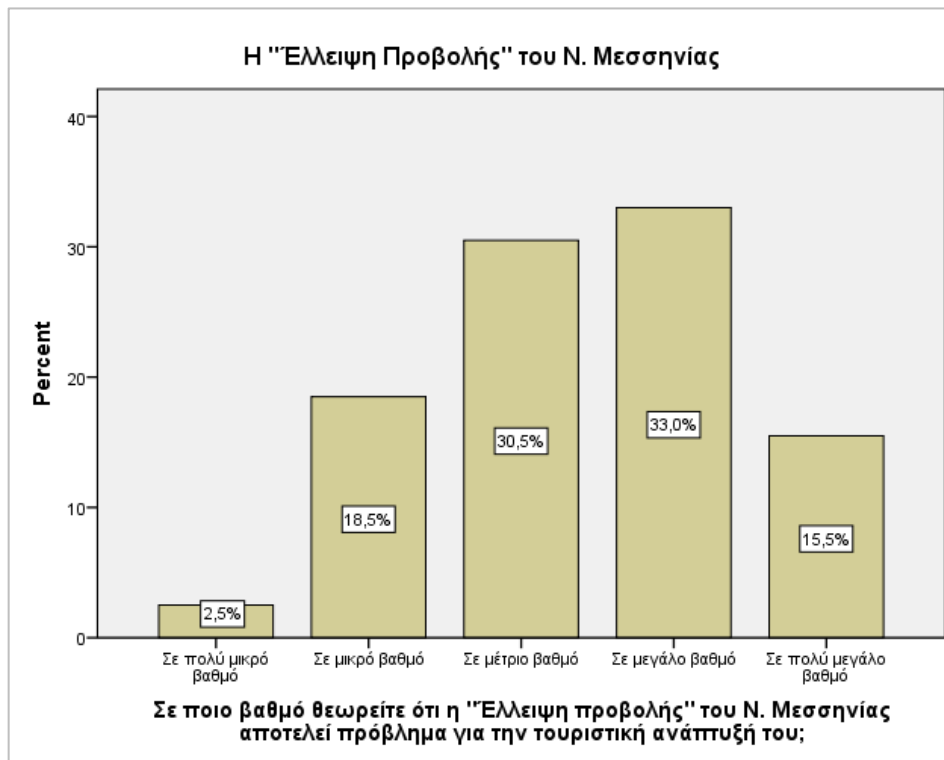

Γράφημα 4.2.1.1-15.2– Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Εξυπηρέτηση Επισκεπτών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι η Εξυπηρέτηση των Επισκεπτών του Νομού Μεσσηνίας, αποτελεί πρόβλημα τουριστικής ανάπτυξης για την περιοχή», βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-15.2 το μεγαλύτερο ποσοστό (41,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι επηρεάζει σε «μικρό βαθμό», ενώ σε μικρότερο ποσοστό (26,5%) απάντησε ότι η εξυπηρέτηση των επισκεπτών του Ν. Μεσσηνίας επηρεάζει την τουριστική του ανάπτυξη σε «μέτριο βαθμό». Επίσης, το (19,5%) των ερωτηθέντων συμμετέχοντες δήλωσαν ότι αποτελεί πρόβλημα σε «μεγάλο βαθμό» ενώ ποσοστό (7,5%) του συνόλου του δείγματος θεωρεί ότι επηρεάζει αρνητικά την τουριστική ανάπτυξη του νομού σε «πολύ μικρό βαθμό». Τέλος, ποσοστό (5,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος θεωρεί ότι σε «πολύ μεγάλο βαθμό» η εξυπηρέτηση των επισκεπτών του Ν. Μεσσηνίας, αποτελεί πρόβλημα για την τουριστική του ανάπτυξή του.

Πίνακας 4.2.1.1-15.3 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Προβολής του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης

Σε ποιο βαθμό αποτελεί πρόβλημα η «Έλλειψη Προβολής» του Ν. Μεσσηνίας για την τουριστική ανάπτυξή του		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	3	2,5	2,5	2,5
	Σε μικρό βαθμό	18	18,5	18,5	21,0
	Σε μέτριο βαθμό	31	30,5	30,5	51,5
	Σε μεγάλο βαθμό	33	33,0	33,0	84,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	15	15,5	15,5	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

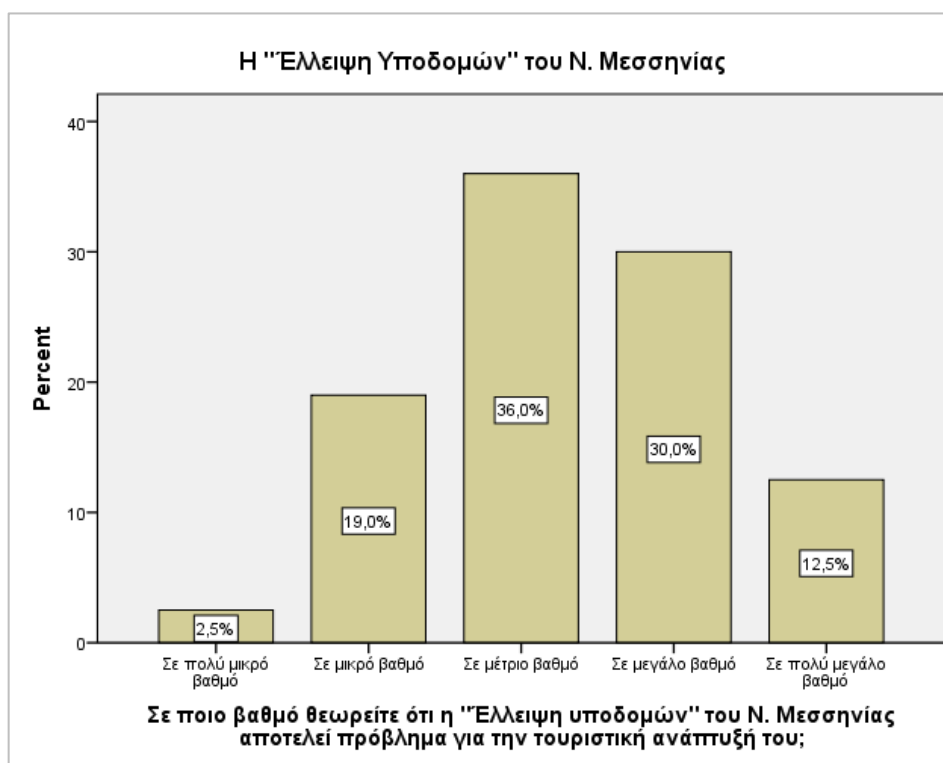
Γράφημα 4.2.1.1-15.3 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Προβολής του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι η Έλλειψη τουριστικής Προβολής του Νομού Μεσσηνίας, αποτελεί πρόβλημα τουριστικής ανάπτυξης για την περιοχή»,

βάσει των απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-15.3 το μεγαλύτερο ποσοστό (33,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι επηρεάζει σε «μεγάλο βαθμό», ενώ σε λίγο μικρότερο ποσοστό (30,5%) απάντησε ότι η έλλειψη προβολής του Ν. Μεσσηνίας επηρεάζει την τουριστική του ανάπτυξη σε «μέτριο βαθμό». Επίσης, το (18,5%) των ερωτηθέντων συμμετέχοντες δήλωσαν ότι αποτελεί πρόβλημα σε «μικρό βαθμό» ενώ ποσοστό (15,5%) του συνόλου του δείγματος θεωρεί ότι επηρεάζει αρνητικά την τουριστική ανάπτυξη του νομού σε «πολύ μεγάλο βαθμό». Τέλος, ποσοστό μόλις (2,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος θεωρεί ότι σε «πολύ μικρό βαθμό» η έλλειψη της τουριστικής προβολής του Ν. Μεσσηνίας, αποτελεί πρόβλημα για την τουριστική του ανάπτυξη του.

Πίνακας 4.2.1.1-15.4 – Κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Υποδομών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης

Σε ποιο βαθμό αποτελεί πρόβλημα η «Έλλειψη Υποδομών» του Ν. Μεσσηνίας για την τουριστική ανάπτυξή του		Freque ncy	Perc ent	Valid Percent	Cum ulative Percent
Valid	Σε πολύ μικρό βαθμό	2	2,5	2,5	2,5
	Σε μικρό βαθμό	19	19,0	19,0	21,5
	Σε μέτριο βαθμό	36	36,0	36,0	57,5
	Σε μεγάλο βαθμό	30	30,0	30,0	87,5
	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	13	12,5	12,5	100, 0
	Total	100	100, 0	100,0	

Γράφημα 4.2.1.1-15.4 – Διάγραμμα κατανομής συχνοτήτων των απαντήσεων του ερευνητικού δείγματος σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι η Έλλειψη Υποδομών του Ν. Μεσσηνίας αποτελεί πρόβλημα ανάπτυξης

Στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό κατά την άποψή τους θεωρούν ότι η Έλλειψη Υποδομών του Νομού Μεσσηνίας, αποτελεί πρόβλημα τουριστικής ανάπτυξης για την περιοχή», βάσει των

απαντήσεων στον παραπάνω πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα 4.2.1.1.-15.4 το μεγαλύτερο ποσοστό (36,0%) των ερωτηθέντων από το σύνολο του δείγματος, απάντησε ότι επηρεάζει σε «μέτριο βαθμό», ενώ σε λίγο μικρότερο ποσοστό (30,0%) απάντησε ότι η έλλειψη υποδομών του Ν. Μεσσηνίας επηρεάζει την τουριστική του ανάπτυξη σε «μεγάλο βαθμό». Επίσης, το (19,0%) των ερωτηθέντων συμμετέχοντες δήλωσαν ότι αποτελεί πρόβλημα σε «μικρό βαθμό» ενώ ποσοστό (12,5%) του συνόλου του δείγματος θεωρεί ότι επηρεάζει αρνητικά την τουριστική ανάπτυξη του νομού σε «πολύ μεγάλο βαθμό». Τέλος, ποσοστό μόλις (2,5%) των ερωτηθέντων του συνόλου του δείγματος θεωρεί ότι σε «πολύ μικρό βαθμό» η έλλειψη των υποδομών του Ν. Μεσσηνίας, αποτελεί πρόβλημα για την τουριστική του ανάπτυξη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1. *Τα συμπεράσματα της έρευνας*

Ολοκληρώνοντας την πτυχιακή εργασία, όσον αφορά την έρευνα στο Νομό Μεσσηνίας, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα από τις απαντήσεις του δείγματος των (N=100) ερωτηθέντων δημοτών/επισκεπτών.

Αρχικά παρατηρούμε, ότι στα ποσοστά των ανδρών και των γυναικών, που δέχτηκαν να απαντήσουν στις ερωτήσεις σχετικά με τη διαχείριση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης του Νομού Μεσσηνίας υπερτερούν οι άνδρες. Όσον αφορά το επίπεδο ηλικίας που κυμαίνονται οι δημότες/επισκέπτες, οι οποίοι συμμετείχαν στην έρευνα, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους απαρτίζονται από άτομα νέας και πλέον παραγωγικής ηλικίας (25 - 54) που τους αφορά άμεσα η προσπάθεια και η συμβολή στην τουριστική ανάπτυξη του τόπου όπου ζουν, δραστηριοποιούνται ή επισκέπτονται.

Σημαντικό χαρακτηριστικό είναι ο κοινός τόπος κατοικίας ποσοστού 36,0% ομάδας των ερωτηθέντων, ο οποίος είναι ο Νομός Μεσσηνίας, καθώς επισφραγίζεται η εγκυρότητα στις απαντήσεις των δημοτών/επισκεπτών. Επιπλέον, η πλειοψηφία των δημοτών/επισκεπτών έχουν μόνιμη απασχόληση. Σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από το ερωτηματολόγιο, φαίνεται πως ποσοστό 56% του δείγματος ανήκει στη κατηγορία των έγγαμων και ποσοστό 36,5% των άγαμων δημοτών/επισκεπτών. Λαμβάνοντας υπόψη, το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτηθέντων, συμπεραίνουμε πως οι γνώσεις συνάμα με την ενημέρωση και το ενδιαφέρον του κόσμου ίσως να γεννήσουν καινοτόμες ιδέες που μπορούν τελικά να βοηθήσουν να επιλυθούν ορισμένα ζητήματα τουριστικού προϊόντος.

Πιο συγκεκριμένα, μέσα από τα αποτελέσματα συμπεραίνουμε ότι το σχέδιο και οι ενέργειες του Νομού Μεσσηνίας πρέπει να αλλάξουν ως προς το τουριστικό προϊόν και οι αρμόδιοι να λάβουν υπόψη περισσότερους τομείς όσον αφορά την αναπτυξιακή πολιτική. Για να πετύχει ο νομός στόχους βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης ως προς το τουριστικό προϊόν του εναλλακτικού τουρισμού, θα πρέπει να μεριμνήσει για τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, τη βελτίωση δικτύου τεχνικών υποδομών τη βελτίωση καθαριότητας, τη διατήρηση του αγροτικού τομέα (αγροτουρισμός), τις νέες θέσεις εργασίας, τη βελτίωση συγκοινωνιών, τη βελτίωση των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων και τη διατήρηση του

παραδοσιακού χαρακτήρα της περιοχής. Πλέον μέσα από τη γνώμη των δημοτών/επισκεπτών συμπεραίνουμε, ότι οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού θεωρούνται περιβαλλοντικά φιλικές και επομένως πιο βιώσιμες από τον μαζικό τουρισμό σχετικά με τη μορφολογία της περιοχής.

Τέλος, σημαντική διαπίστωση είναι το γεγονός, ότι αξιόλογο ποσοστό των δημοτών/επισκεπτών του δείγματος πιστεύει για το Νομό Μεσσηνίας στη μη ύπαρξη ικανοποιητικών κινήτρων για την ανάπτυξη της περιοχής, στην έλλειψη ικανοποιητικών οικονομικών ενισχύσεων και γενικότερα ότι δεν ακολουθεί την κατάλληλη πολιτική για την εφαρμογή – αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαχειριστικών σχεδίων, που προτείνονται και ψηφίζονται από τους αρμόδιους φορείς σχετικά με την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού.

5.2. Αποτίμηση των αποτελεσμάτων της έρευνας

Η αποτίμηση των αποτελεσμάτων, εστίασε σε συμπεράσματα μέσα από τις απόψεις των εκατό (100) συμμετεχόντων στην έρευνα δημοτών/επισκεπτών σχετικά με τη διερεύνηση μιας σωστής πολιτικής που να αναβαθμίζει το τουριστικό προϊόν και να επιδιώκει κυρίως στόχους ανταγωνιστικότητας και πραγματικής ανάπτυξης μέσω των εναλλακτικών μορφών τουρισμού γενικότερα αλλά και ειδικότερα από το πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό στο Νομό Μεσσηνίας.

Όσον αφορά το ερώτημα, σχετικά με ποιες δραστηριότητες εναλλακτικών μορφών τουρισμού προωθούνται για την ανάπτυξη του Νομού Μεσσηνίας με πολιτιστικές και οικονομικές προεκτάσεις η πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει, ότι το φυσικό περιβάλλον, τα πολιτιστικά και αρχαιολογικά αξιοθέατα, η ιστορία, η ηρεμία και ησυχία όπως και ο παραδοσιακός χαρακτήρας του Νομού Μεσσηνίας βοηθούν πολύ, ώστε να επιλεγεί ο τόπος για παραθερισμό και η επισκεψιμότητα μπορεί έχει αυξητική πορεία. Φαίνεται λοιπόν, πως η Μεσσηνία μπορεί να ανταποκριθεί σε όλα τα είδη διακοπών και τουρισμού, αλλά και στις ανάγκες και απαιτήσεις των τουριστών. Παρόλα αυτά η τάση της ζήτησης για περισσότερο εναλλακτικές, ήπιες και ενεργητικές διακοπές αποτελεί μία νέα πραγματικότητα για την τουριστική προσφορά που ο Νομός Μεσσηνίας πρέπει να ακολουθήσει και να εξειδικεύσει.

Μέσα από τα ευρήματα της ποσοτικής ανάλυσης, όσον αφορά το ερώτημα εάν υπάρχουν σημαντικές πρωτοβουλίες σχετικά με τις υποδομές - εγκαταστάσεις από τους φορείς για την βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού στο Νομό Μεσσηνίας, απορρέουν τα εξής:

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η Μεσσηνία πρέπει να στραφεί, με αργά αλλά σταθερά βήματα προς την ανάπτυξη και υποστήριξη μέσω κατάλληλων εγκαταστάσεων των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με απώτερο σκοπό την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, αλλά και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου πέρα από την καλοκαιρινή σεζόν. Πλέον όσον αφορά το ερώτημα εάν ακολουθούνται συγκεκριμένες πολιτικές στο Νομό Μεσσηνίας για την προβολή και ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών, τουρισμού, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει ότι οι αρμόδιοι φορείς της Μεσσηνίας πρέπει να πάρουν τα κατάλληλα μέτρα και πολιτικές ώστε να προωθηθούν και να αναβαθμιστούν οι ανάλογες περιοχές και εγκαταστάσεις που κινούν το ενδιαφέρον των εναλλακτικών τουριστών και έχουν αυτό το σκοπό. Σημαντικό εδώ είναι να επισημανθεί ότι μεγάλο ποσοστό 86,5% των δημοτών/επισκεπτών που έλαβαν μέρος στο δείγμα, απαντούν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι από την υπάρχουσα τουριστική προβολή που καταβάλουν οι αρμόδιοι του νομού για την ανάδειξη του τουριστικού προϊόντος.

Επίσης η πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει ότι για να πετύχει στόχους βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης η Μεσσηνία θα πρέπει να μεριμνήσουν οι φορείς για τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και οι αρμόδιοι να λάβουν υπόψη περισσότερους τομείς όσον αφορά την αναπτυξιακή πολιτική. Μέσα από τη γνώμη των δημοτών/επισκεπτών φαίνεται ότι οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού θεωρούνται περιβαλλοντικά φιλικές και επομένως πιο βιώσιμες από τον μαζικό τουρισμό.

Όσον αφορά το ερώτημα εάν υπάρχει ικανοποιητικό επίπεδο συνεργασίας των φορέων ώστε να αντιμετωπίζονται τα προβλήματα – εμπόδια που παρακωλύουν την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη του Νομού Μεσσηνίας οι ερωτηθέντες του δείγματος πιστεύουν ότι τα προβλήματα χρειάζονται άμεση υποστήριξη από τους φορείς του νομού, με στόχο την δημιουργία υποδομών υψηλής ποιότητας που θα συμβάλουν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας στρατηγικής για τον τουρισμό της περιοχής της Μεσσηνίας. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στους δημόσιους φορείς που ασχολούνται με τον εναλλακτικό τουρισμό.

5.3. Προτάσεις

Γενικότερα, για το Νομό Μεσσηνίας θα προτείνουμε:

- Οι εμπλεκόμενοι με τον τουρισμό φορείς να εστιάζουν και να προωθούν ηπιότερες και εναλλακτικότερες μορφές τουρισμού, που σέβονται το περιβάλλον και τον πολιτισμό του

τόπου και να ευελπιστούν να ικανοποιήσουν στο μέλλον τις ανάγκες του ντόπιου πληθυσμού.

- Ο πολιτιστικός τουρισμός παρουσιάζεται μέσα από την έρευνα στο Νομό Μεσσηνίας ως μια βιώσιμη εναλλακτική προοπτική από κοινωνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής σκοπιάς. Οι φορείς όμως από την πλευρά τους είναι σημαντικό να προωθήσουν, μεγαλύτερες επενδύσεις στην προετοιμασία, την έρευνα και την επικοινωνία, καθώς και μια στενή συνεργασία ανάμεσα στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

- Τέλος, η τάση της νέας ζήτησης για περισσότερο εναλλακτικές, ήπιες και ενεργητικές διακοπές αποτελεί μία νέα πραγματικότητα για τη τουριστική προσφορά, πράγμα που η Μεσσηνία πρέπει να ακολουθήσει και να εξειδικεύσει, ενώ θα πρέπει να επεκτείνει τα τουριστικά προϊόντα και τις υπηρεσίες της προς αυτή την κατεύθυνση για να πετύχει στόχους τοπικής τουριστικής ανάπτυξης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

- Doswell, R., (2002). Τουρισμός, ο Ρόλος του Αποτελεσματικού Μάνατζμεντ. Αθήνα Εκδ. Κριτική, σελ 23.
- Iakovidou, O., (2002). Women's Agrotourist Cooperatives in Greece: Key Elements for Their Successful Operation. Journal of Rural Cooperation, Vol30(1), pp 13-24.
- Standeven, J. & DeKnop, P. (1999). Sport Tourism. Leeds: Human Kinetics.
- The World Travel & Tourism Council (WTTC) (2015). Represents the Travel & Tourism sector globally. Αντλήθηκε από τον ιστότοπο: <https://wttc.org>
- Tsartas, P. (2003). Tourism Development in Greek Insular and Coastal Areas: Sociocultural Changes and Crucial Policy Issues. Journal of Sustainable Tourism, 11(2&3): 116, 132.
- Αποστολόπουλος, Κ. και Σδράλη, Δ. (2009). Εναλλακτικός και Ήπιος Τουρισμός Υπαίθρου. Αθήνα: Ελληνοεκδοτική σελ 51.
- Ηγουμενάκης, Ν. & Κραβαρίτης, Κ., (2004). Τουρισμός Βασικές Έννοιες. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks σελ 18-22.
- Ιακωβίδου, Ο. (2006). Αγροτικός Τουρισμός: Η ελληνική πραγματικότητα. Εισήγηση στο Αναπτυξιακό Συνέδριο Νομού Δράμας 3ο Θεματικό πεδίο: Περιβάλλον-Τουρισμός-Πολιτισμός, Δράμα, 28 & 29 Ιανουαρίου, <http://www.drama.gr/anartyxiako>, σελ. 3-7
- Κοκκώσης, Χ. & Τσάρτας, Π., (2001). Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον. Εκδόσεις Κριτική, σελ. 179.
- Κοκκώσης, Χ., Τσάρτας, Π., & Γκρίμπα, Ε. (2011). Ειδικές και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού: Ζήτηση και Προσφορά Νέων Προϊόντων Τουρισμού. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Κολτσιδόπουλος, Γ.Δ., (2005). Τουρισμός, Θεωρητική Προσέγγιση, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην, σελ 19-21.
- Κομίλης Π. (2001). Οικοτουρισμός. Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.

- Λαγός Δ., (2005). Τουριστική Οικονομική. Αθήνα: Κριτική Α.Ε. σελ. 22.
- Λαγός, Δ. & Τομάρας, Π., (2005). Ο Αγροτουρισμός ως Παράγοντας Τοπικής Ανάπτυξης: Η περίπτωση της Ελλάδας, σελ. 6-12.
- Σφακιανάκης, Μ. (2000). Εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.

Ξένη

- Deffner, A, T. Metaxas (2008). The City and its Canal: Producing a Place Marketing Pilot Plan for Chester, DPRD Discussion Paper Series, 14(12):225-238.
- Iakovidou, O., (2002). Women's Agrotourist Cooperatives in Greece: Key Elements for Their Successful Operation. Journal of Rural Cooperation, Vol30(1), pp 13-24.
- Standeven, J. & DeKnop, P. (1999). Sport Tourism. Leeds: Human Kinetics.
- The World Travel & Tourism Council (WTTC) (2015). Represents the Travel & Tourism sector globally. Αντλήθηκε από τον ιστότοπο: <https://wtcc.org>
- Tsartas, P. (2003). Tourism Development in Greek Insular and Coastal Areas: Sociocultural Changes and Crucial Policy Issues. Journal of Sustainable Tourism, 11(2&3): 116, 132.

Πηγές

- Άρθρο «Το Ανάκτορο του Νέστορα». Ανακτήθηκε από: <https://greece.terrabook.com/el/messinia/page/to-anaktoro-tou-nestora/> 20/5/2019
- Άρθρο στην εφημερίδα της Καλυβάρη, Ν. Ελευθερία (Κυριακή, 04 Σεπτεμβρίου 2016). Ανακτήθηκε από : <https://www.eleftheriaonline.gr/local/oikonomia/item/103486-aftodioikitikoi-kai-touristikoi-paragontes-tis-messinias-proteinoun-anoigma-se-nea-touristiki-agera> 10/11/2020
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2012 –2014 Α' Φάση –Στρατηγικός Σχεδιασμός. Ανακτήθηκε από: http://www.kalamata.gr/assets/deltiatypou/20121205_fasi_a.pdf 3/10/2020
- Ίδρυμα Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος, Γεωγραφικά στοιχεία Μεσσηνίας. Ανακτήθηκε από: <https://www.cvf.gr/geological-data> 15/6/2019
- Ιστότοπος «Φιλοτής», βάση δεδομένων για την Ελληνική φύση. Ανακτήθηκε από τον ιστότοπο: http://filotis.itia.ntua.gr/biotopes/?category=1&geo_code=2%2C5%2C5 7/10/2020
- Κάστρο Κορώνης. Ανακτήθηκε από: <https://www.kastra.eu/castlegr.php?kastro=methoni> 15/10/202
- Κάστρο Μεθώνης. Ανακτήθηκε από: <http://koroni-messinias.gr/index.php/peri-koronhs/koroni-castle> 10/10/2020
- Μονή Μονή Βουλκάνου – Καθολικό. Ανακτήθηκε από : <https://ancientmessena-capitalofmessinia.webnode.gr> 17/10/2020
- Μορφολογία, υδρογραφία, κλίμα του νομού Μεσσηνίας. Ανακτήθηκε από: <http://diocles.civil.duth.gr/links/home/database/messinia/pr37ge.pdf> 15/9/2020
- Νομός Μεσσηνίας, διοικητική διαίρεση. Ανακτήθηκε από: https://www.wikiwand.com/el/%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CF%8C%CF%82_%CE%9C%CE%B5%CF%83%CF%83%CE%B7%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82 15/10/2020
- Οικολογική Επιθεώρηση-Προϋποθέσεις Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης, άρθρο της Αβδελλή, Θ. Αντλήθηκε από τον ιστότοπο <https://www.oikologos.gr> 2/9/2020
- Πόλεις και πολιτικές για την ανταγωνιστική ταυτότητα των πόλεων. Αντλήθηκε από τον ιστότοπο: http://www.citybranding.gr/2012/07/blog-post_25.html 2/9/2020

- Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (ΥΠΕΠΘ), (2008). Πολιτιστικός Τουρισμός – Εναλλακτικός Τουρισμός, σσ. 4,11,12,15. Ανακτήθηκε από τον ιστοτοπο: <https://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/3468/1032.pdf>
5/9/2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α/Α Ερωτηματολογίου Δημοτών – Επισκεπτών

Το ερωτηματολόγιο αυτό είναι ανώνυμο και απευθύνεται σε δημότες και επισκέπτες του Νομού Μεσσηνίας στα πλαίσια εκπόνησης της πτυχιακής μου εργασίας, με θέμα:

«ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ -Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ»

Σκοπός της έρευνας είναι να διερευνηθεί εάν ο Νομός Μεσσηνίας δραστηριοποιείται στα πλαίσια μιας σωστής πολιτικής που να αναβαθμίζει το τουριστικό προϊόν και να επιδιώκει κυρίως στόχους ανταγωνιστικότητας και πραγματικής ανάπτυξης μέσω των εναλλακτικών μορφών τουρισμού γενικότερα αλλά και ειδικότερα από το πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό για την περιοχή. Οποιαδήποτε πληροφορία παρέχουν οι ερωτώμενοι, θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο την εξυπηρέτηση της συγκεκριμένης έρευνας.

– ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

1. Φύλο

1.1. Άνδρας

1.2. Γυναίκα

2. Ηλικία

2.1. 18-24

2.2. 25-34

2.3. 35-44

2.4. 45- 54

2.5. 55- 64

2.6. >=65

3. Είστε Δημότης του Νομού Μεσσηνίας;

3.1. Ναι

3.2. Όχι

4. Ποια είναι η επαγγελματική σας απασχόληση;

4.1. Μόνιμη απασχόληση

4.2. Εποχιακή απασχόληση

4.3. Καμιά απασχόληση

5. Ποιο είναι το μορφωτικό σας επίπεδο;

5.1. Δε φοίτησα ποτέ

- 5.2. Βασική Εκπαίδευση
- 5.3. Λύκειο
- 5.4. Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ κλπ)
- 5.5. ΑΕΙ (Πανεπιστήμιο/ΤΕΙ)
- 5.6. Μεταπτυχιακό (Master)
- 5.7. Διδακτορικό (PhD)

6. Πόσο διάστημα ζείτε/δραστηριοποιείστε/επισκέπτεστε την ευρύτερη περιοχή του Νομού Μεσσηνίας;

- 6.1. Λιγότερο από ένα έτος
- 6.2. 1 – 5 έτη
- 6.3. 5 – 10 έτη
- 6.4. 10 – 15 έτη
- 6.5. Περισσότερο από 15 έτη

– ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι είναι σημαντικές οι παρακάτω τουριστικές δραστηριότητες για την οικονομία της περιοχής του Νομού Μεσσηνίας; (1= σε πολύ μικρό βαθμό, 5= σε πολύ μεγάλο βαθμό) (αξιολογείστε όλες τις τουριστικές δραστηριότητες)

A/A	Τουριστικές δραστηριότητες	1	2	3	4	5
7.1	Μαζικός Τουρισμός	1	2	3	4	5
7.2	Αγροτουρισμός	1	2	3	4	5
7.3	Πολιτιστικός τουρισμός	1	2	3	4	5
7.4	Οικοτουρισμός	1	2	3	4	5
7.5	Ορεινός τουρισμός	1	2	3	4	5
7.6	Οινοτουρισμός	1	2	3	4	5
7.7	Γεωτουρισμός	1	2	3	4	5
7.8	Θρησκευτικός τουρισμός	1	2	3	4	5
7.9	Αθλητικός τουρισμός	1	2	3	4	5
7.10	Συνεδριακός τουρισμός	1	2	3	4	5

8. Σε ποιο βαθμό κατατάσσετε τις παρακάτω κατηγορίες τουριστικού προορισμού στην ευρύτερη περιοχή του Νομού Μεσσηνίας; (1= σε πολύ μικρό βαθμό, 5= σε πολύ μεγάλο βαθμό) (αξιολογείστε όλες τις κατηγορίες τουριστικού προορισμού)

A/A	Κατηγορίες τουριστικού προορισμού	1	2	3	4	5
-----	-----------------------------------	---	---	---	---	---

A/A	Κατηγορίες τουριστικού προορισμού	1	2	3	4	5
8.1	Για επαγγελματικούς σκοπούς	1	2	3	4	5
8.2	Για ολιγοήμερες εκδρομές πολιτιστικού ενδιαφέροντος	1	2	3	4	5
8.3	Για συνεδριακό τουρισμό	1	2	3	4	5
8.4	Για αθλητικό τουρισμό	1	2	3	4	5
8.5	Για πολιτιστικό - θρησκευτικό τουρισμό	1	2	3	4	5

9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε σημαντικά τα παρακάτω πλεονεκτήματα της ευρύτερης περιοχής του Νομού Μεσσηνίας όσον αφορά την τουριστική προσέλκυση σε σύγκριση με άλλες περιοχές; (1= σε πολύ μικρό βαθμό, 5= σε πολύ μεγάλο βαθμό) (αξιολογείστε όλα τα τουριστικά πλεονεκτήματα)

A/A	Τουριστικά πλεονεκτήματα περιοχής	1	2	3	4	5
9.1	Φυσικό περιβάλλον	1	2	3	4	5
9.2	Παραδοσιακός - πολιτιστικός Χαρακτήρας	1	2	3	4	5
9.3	Αξιοθέατα – Ιστορία	1	2	3	4	5
9.4	Χαμηλό κόστος και υψηλή ποιότητα υπηρεσιών	1	2	3	4	5
9.5	Προσβασιμότητα	1	2	3	4	5

10. Σε ποιο βαθμό κατά την άποψη σας θεωρείτε ότι διαθέτει η περιοχή του Νομού Μεσσηνίας τις παρακάτω εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση και τη ψυχαγωγία των δημοτών/επισκεπτών; (1= σε πολύ μικρό βαθμό, 5= σε πολύ μεγάλο βαθμό)

A/A	Εγκαταστάσεις περιοχής	1	2	3	4	5
10.1	Ξενοδοχεία	1	2	3	4	5
10.2	Συνεδριακοί Χώροι	1	2	3	4	5
10.3	Αίθουσες Επαγγελματικών συνεδριάσεων	1	2	3	4	5
10.4	Παραδοσιακούς Ξενώνες για πολιτιστικές δράσεις	1	2	3	4	5
10.5	Μονοπάτια για περιπάτους/πρόσβαση σε αξιοθέατα	1	2	3	4	5

– ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

11. Πως εκτιμάτε την ποιότητα του πολιτιστικού και συνεδριακού τουρισμού που προσέρχεται στη περιοχή;

- 11.1. Πολύ κακή
 11.2. Κακή
 11.3. Μέτρια
 11.4. Καλή
 11.5. Πολύ καλή

12. Η υπάρχουσα πολιτιστική και συνεδριακή τουριστική προβολή της ευρύτερης περιοχής του Νομού Μεσσηνίας σας ικανοποιεί;

- 12.1. Ναι
 12.2. Όχι

13. Θεωρείτε ότι η συνεργασία με τα τουριστικά πρακτορεία επιδρά στην προσέλκυση των τουριστών για πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό;

- 13.1. Ναι
 13.2. Όχι

14. Σε ποιο βαθμό κατά την άποψη σας θεωρείτε ως σημαντικότερο σκοπό των τουριστών/επισκεπτών βάση των παρακάτω τουριστικών δράσεων στην περιοχή του Νομού Μεσσηνίας; (1= σε πολύ μικρό βαθμό, 5= σε πολύ μεγάλο βαθμό)

A/A	Τουριστικές δράσεις	1	2	3	4	5
14.1	Επαγγελματικοί λόγοι	1	2	3	4	5
14.2	Πολιτιστικοί λόγοι	1	2	3	4	5
14.3	Αναψυχή	1	2	3	4	5
14.4	Αγροτουρισμός	1	2	3	4	5
14.5	Θρησκευτικός τουρισμός	1	2	3	4	5
14.6	Αθλητικός τουρισμός	1	2	3	4	5

15. Σε ποιο βαθμό σύμφωνα με τη γνώμη σας ως δημότες/επισκέπτες, θεωρείτε ότι υπάρχουν προβλήματα που εμποδίζουν την ανάπτυξη του πολιτιστικού ή συνεδριακού τουρισμού στην περιοχή του Νομού Μεσσηνίας; Εάν ΝΑΙ παρακαλώ επιλέξτε από τα παρακάτω (1= σε πολύ μικρό βαθμό, 5= σε πολύ μεγάλο βαθμό)

A/A	Προβλήματα - εμπόδια για την ανάπτυξη του τουρισμού	1	2	3	4	5

A/A	Προβλήματα - εμπόδια για την ανάπτυξη του τουρισμού	1	2	3	4	5
15.1	Οδικό δίκτυο	1	2	3	4	5
15.2	Εξυπηρέτηση επισκεπτών	1	2	3	4	5
15.3	Έλλειψη προβολής	1	2	3	4	5
15.4	Έλλειψη υποδομών	1	2	3	4	5

Ευχαριστώ πολύ

Μαρία Τσιχριτζή